II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 19ης Ιουνίου 2000

σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών και της Κοινότητας

(2000/517/ΕΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 99 παράγραφος 2,

τη σύσταση της Επιτροπής,

τη συζήτηση που διεξήχθη στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 19ης Ιουνίου στην Santa Maria da Feira,

Εκτιμώντας ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέδωσε ψήφισμα σχετικά με τη σύσταση της Επιτροπής,

ΣΥΝΙΣΤΑ:

I. ΓΕΝΙΚΟΙ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παγκοσμιοποίηση και η προοπτική μιας νέας οικονομίας που βασίζεται στη γνώση προσφέρουν μεγάλες ευκαιρίες στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στους πολίτες της. Για να επωφεληθούμε από αυτές τις ευκαιρίες, είναι ανάγκη να επιταχυνθεί ο συνεχιζόμενος μετασχηματισμός της ευρωπαϊκής οικονομίας. Για το σκοπό αυτό, οι παρόντες γενικοί προσανατολισμοί των οικονομικών πολιτικών (ΓΠΟΠ) βασίζονται στην υπάρχουσα στρατηγική την οποία και διευρύνουν και δίνουν έμφαση στις μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες επιπτώσεις των διαρθρωτικών πολιτικών και στις μεταρρυθμίσεις που αποσκοπούν στην προώθηση του δυναμικού οικονομικής ανάπτυξης, της απασχόλησης και της κοινωνικής συνοχής, καθώς και στη μετάβαση σε μια οικονομία της γνώσης. Τα θέματα που σχετίζονται με τις στρατηγικές που αποφασίστηκαν στο Κάρντιφ και στο Λουξεμβούργο θα εξεταστούν διεξοδικά στα πλαίσια των αντίστοιχων διαδικασιών.

Οι γενικοί προσανατολισμοί των οικονομικών πολιτικών

Η συνθήκη απαιτεί από τα κράτη μέλη να ασκούν την οικονομική τους πολιτική με σκοπό να συμβάλλουν στην υλοποίηση των στόχων της Κοινότητας, και αυτό στα πλαίσια των γενικών προσανατολισμών των οικονομικών πολιτικών (ΓΠΟΠ) (άρθρο 98). Απαιτεί επίσης από τα κράτη μέλη να θεωρούν τις οικονομικές τους πολιτικές θέμα κοινού ενδιαφέροντος και να τις συντονίζουν στα πλαίσια του Συμβουλίου (άρθρο 99). Για το σκοπό αυτό, από την έναρξη του δεύτερου σταδίου της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, το Συμβούλιο, μετά από σύσταση της Επιτροπής, εκδίδει κάθε χρόνο τους ΓΠΟΠ. Στο επίκεντρο της διαδικασίας συντονισμού των οικονομικών πολιτικών, οι ΓΠΟΠ παρέχουν το πλαίσιο για τον καθορισμό των στόχων και προσανατολισμών των γενικών πολιτικών των κρατών μελών και της Ένωσης. Η σημασία των ΓΠΟΠ αυξήθηκε σημαντικά μετά την έκθεση του Συμβουλίου για το «Συντονισμό των οικονομικών πολιτικών» που εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ελσίνκι και το ειδικό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισαβόνας για την απασχόληση, την οικονομική μεταρρύθμιση και την κοινωνική συνοχή, κατά το οποίο το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφάσισε ότι θα αφιερώνει κάθε χρόνο την άνοιξη μια σύνοδο στα οικονομικά και κοινωνικά θέματα.

Προκειμένου να μπορεί το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να παρέχει πολιτικό προσανατολισμό εγκαίρως κατά την ετήσια εαρινή σύνοδό του και προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι το Συμβούλιο (Ecofin) θα είναι σε θέση να αντλεί στοιχεία από τις άλλες συνθέσεις του Συμβουλίου, πρόκειται να τροποποιηθεί η οργάνωση της προετοιμασίας των ΓΠΟΠ.

Αρχίζοντας από το τρέχον έτος, οι ΓΠΟΠ θα προωθούνται στις άλλες σχετικές συνθέσεις του Συμβουλίου, ώστε αυτές να αναλαμβάνουν την ευθύνη για την εφαρμογή τους στους αντίστοιχους τομείς αρμοδιοτήτων τους. Παράλληλα, θα καλούνται οι εν λόγω συνθέσεις του Συμβουλίου να συνεχίσουν τις εργασίες τους με στόχο τη χάραξη των ΓΠΟΠ του επόμενου έτους και να υποβάλουν τις συμβολές τους μέχρι το τέλος Ιανουαρίου του προσεχούς έτους.

Η Επιτροπή, υπό το φως των εργασιών αυτών και βασιζόμενη, μεταξύ άλλων, στα προγράμματα σταθερότητας και σύγκλισης, στην κοινή έκθεση για την απασχόληση και στις εκθέσεις Κάρντιφ, καθώς και στις δικές της εκτιμήσεις για την εφαρμογή των ΓΠΟΠ, θα προετοιμάζει τη συζήτηση προσανατολισμού που θα πραγματοποιείται στη σύνοδο του Συμβουλίο (Ecofin) που προηγείται της ετήσιας εαρινής συνόδου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Το Συμβούλιο (Ecofin) θα καταρτίζει, βάσει της συζήτησης αυτής, ένα έγγραφο το οποίο θα περιέχει όλα τα καίρια θέματα στα οποία θα καλείται το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να επικεντρώσει τη συζήτησή του κατά το τμήμα της ετήσιας εαρινής του συνόδου που αφορά άμεσα τους ΓΠΟΠ.

Το Συμβούλιο (Ecofin), ύστερα από σύσταση της Επιτροπής και υπό το φως των προτεραιοτήτων που καθορίζει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κατά την ετήσια εαρινή σύνοδό του και των ενδεχόμενων παρατηρήσεων των άλλων συνθέσεων του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση της Επιτροπής, θα καταρτίζει ένα σχέδιο ΓΠΟΠ βάσει του οποίου θα διεξάγονται οι συζητήσεις κατά τη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Ιουνίου. Το Συμβούλιο (Ecofin) θα εγκρίνει στη συνέχεια τους ΓΠΟΠ, όπως προβλέπεται στη συνθήκη.

Τα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν γενικά τα ίδια προβλήματα και έχουν τις ίδιες ανάγκες. Συνεπώς, οι γενικές συστάσεις που αναπτύσσονται στο τμήμα 3 απευθύνονται σε όλα τα κράτη μέλη. Ταυτόχρονα όμως τα κράτη μέλη παρουσιάζουν διαφορές τόσο στις οικονομικές επιδόσεις και προοπτικές όσο και στις δομές και στα θεσμικά πλαίσια. Αυτό σημαίνει ότι στη συνολική στρατηγική υπάρχουν κάποιες διαφοροποιήσεις στις προτεραιότητες για κάθε κράτος μέλος. Οι προτεραιότητες αυτές παρουσιάζονται στο μέρος ΙΙ, στο οποίο καθορίζονται οι προσανατολισμοί της οικονομικής πολιτικής ανά κράτος μέλος. Σημειωτέον ότι οι προσανατολισμοί οικονομικής πολιτικής ανά κράτος μέλος, στο βαθμό που αφορούν θέματα που σχετίζονται με την αγορά εργασίας, συμπληρώνουν τις κατευθυντήριες γραμμές του 2000 για την αποσχόληση και παρέχουν μια βάση για την εφαρμογή των αναθεωρημένων εθνικών προγραμμάτων δράσης. Τα προγράμμα αυτά μόλις υποβλήθηκαν από τα κράτη μέλη και πρόκειται να αξιολογηθούν περαιτέρω στην κοινή έκθεση για την απασχόληση στο πλαίσιο της επόμενης δέσμης μέτρων για την απασχόληση.

Η συμμετοχή στη ζώνη του ευρώ επιβάλλει την ανάγκη για ενισχυμένο συντονισμό των πολιτικών. Για το σκοπό αυτό, οι υπουργοί των κρατών μελών που συμμετέχουν στο ευρώ θα συνεχίσουν να συναντώνται ανεπίσημα στην «ομάδα ευρώ-11», με την επιφύλαξη του ρόλου του Συμβουλίου (Ecofin) ως επίκεντρου του συντονισμού των οικονομικών πολιτικών και της διαδικασία λήψεως αποφάσεων. Η «ομάδα ευρώ-11» εμβαθύνει τις συζητήσεις της για θέματα κοινού ενδιαφέροντος, σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Λουξεμβούργου. Κατά τις συζητήσεις της, δίνει προσοχή μεταξύ άλλων σε ζητήματα όπως οι εξελίξεις σχετικά με την ισοτιμία του ευρώ, τα ισοζύγια τρεχουσών συναλλαγών, οι εξελίξεις στις κεφαλαιαγορές, και οι κυκλικές θέσεις και δημοσιονομικές καταστάσεις των συμμετεχόντων κρατών μελών.

Η «ομάδα ευρώ-11» θα συνεχίσει, και όπου χρειάζεται θα ενισχύσει, τη διαρκή επιτήρηση των δημοσιονομικών εξελίξεων και πολιτικών των κρατών μελών που συμμετέχουν στη ζώνη του ευρώ. Αυτή η διαρκής επιτήρηση θα ενθαρρύνει τη διεξαγωγή συζητήσεων με στόχο τη διατήρηση των δημοσιονομικών πολιτικών εντός των ΓΠΟΠ ή των κριτηρίων που αναφέρονται στη συνθήκη. Ως προς τα εξωτερικά θέματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της, η «ομάδα ευρώ-11» θα συνεχίσει να διατυπώνει κοινές θέσεις για λογαριασμό της ευρωζώνης σε διεθνή fora. Δίνει επίσης ιδιαίτερη προσοχή στον παραγωγικό διάλογο με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η οποία είναι τακτικά παρούσα στις συνεδριάσεις της. Με βάση την πείρα που συγκέντρωσε τα τελευταία δύο χρόνια, η ομάδα συνεχίζει να υιοθετεί και να αναπτύσσει μια κοινή γλώσσα, όπου αρμόζει, την οποία προετοιμάζει η Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή, καθώς και συμφωνημένες θέσεις, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται μια συνεπής έκφραση απόψεων για θέματα κοινού ενδιαφέροντος.

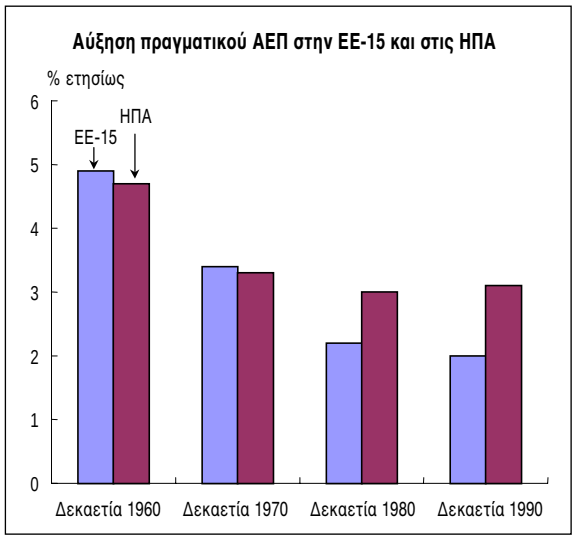
2. ΟΙ ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

2.1. *Η κατάσταση της οικονομίας της ΕΕ στην αρχή της νέας χιλιετίας*

Το γενικότερο πλαίσιο των ΓΠΟΠ για το 2000 διαμορφώνεται από την οικονομική κατάσταση και τις προοπτικές που παρουσιάζονται στις προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής της άνοιξης του 2000. Εξάλλου, το Συμβούλιο εμπνεύστηκε επίσης από τις διαπιστώσεις και τα συμπεράσματα της έκθεσης της Επιτροπής για την εφαρμογή των ΓΠΟΠ του 1999. Η έκθεση αυτή συμπεραίνει ότι η εφαρμογή των ΓΠΟΠ του 1999 ήταν γενικά ενθαρρυντική και ότι η συνολική μακροοικονομική διαχείριση ήταν η ενδεδειγμένη. Αλλά η πρόοδος των μεταρρυθμίσεων στις αγορές εργασίας ήταν άνιση: ενώ πολλά κράτη μέλη έθεσαν σε εφαρμογή πολιτικές ενεργοποίησης και πρόληψης, μερικά μόνο από αυτά προσπάθησαν να επιλύσουν τα προβλήματα που σχετίζονται με τα αντικίνητρα της φορολογικής πολιτικής και των καθεστώτων κοινωνικών παροχών. Επιπλέον, η υπερβολική δυσκαμψία της νομοθεσίας για την προστασία της απασχόλησης πρέπει να αξιολογηθεί με πιο δραστήριο τρόπο προκειμένου να εντοπιστούν μέσα για την προώθηση της δημιουργίας θέσεων εργασίας. Όσον αφορά τις οικονομικές μεταρρυθμίσεις, η πρόοδος ήταν πιο αισθητή στην ενσωμάτωση της νομοθεσίας για την εσωτερική αγορά και στην απελευθέρωση των αγορών τηλεπικοινωνιών και ηλεκτρικής ενέργειας. Ως προς το θέμα αυτό, οι δείκτες διαρθρωτικών επιδόσεων που συμφωνήθηκαν στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισαβόνας, και οι οποίοι θα είναι έτοιμοι μέχρι το τέλος του έτους, θα συμβάλουν στην επιτάχυνση των οικονομικών μεταρρυθμίσεων για μια περισσότερο ανταγωνιστική ευρωπαϊκή οικονομία. Βελτίωση, που παραμένει όμως ανεπαρκής, επιτεύχθηκε και στους τομείς των κρατικών ενισχύσεων και της ανάπτυξης, όπως στην εφαρμογή των κανόνων για τις δημόσιες συμβάσεις και στην ενθάρρυνση της Ε&Α και της καινοτομίας.

Η κληρονομιά της δεκατίας του 1990 — Στη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας, η Ευρωπαϊκή Ένωση προώθησε σε σημαντικό βαθμό την οικονομική ενοποίηση και δημιούργησε ένα σταθερό πλαίσιο για την άσκηση των οικονομικών πολιτικών. Η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς έχει βελτιωθεί περαιτέρω και ορισμένοι τομείς που υπόκεινταν προηγουμένως σε πολλές και πολύπλοκες ρυθμίσεις απελευθερώνονται και εκτίθενται στις δυνάμεις του ανταγωνισμού. Έχει τεθεί σε εφαρμογή μια νομισματική πολιτική που είναι προσανατολισμένη στη σταθερότητα και στηρίζεται σε βελτιούμενες δημοσιονομικές πολιτικές και συγκρατημένες μισθολογικές αυξήσεις. Η εισαγωγή του ευρώ ήταν μια επιτυχία. Έχει καθιερωθεί ένα συνολικό πλαίσιο για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών, στο οποίο προστέθηκε πέρσι το Ευρωπαϊκό Σύμφωνο Απασχόλησης που περιλαμβάνει και έναν μακροοικονομικό διάλογο.

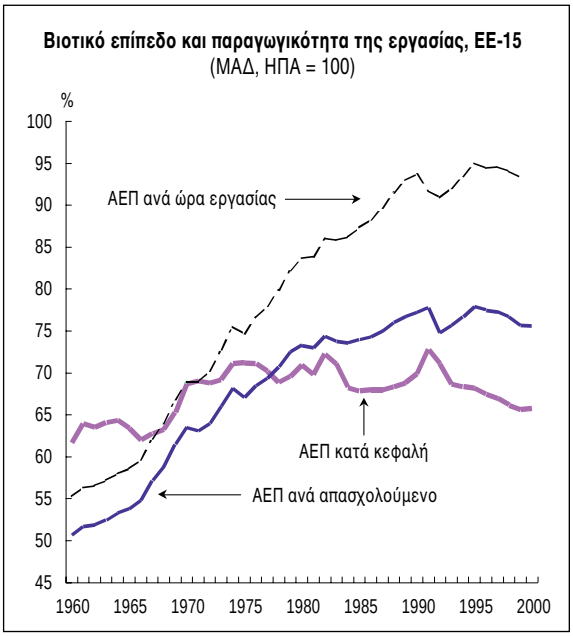
Παρόλα αυτά τα επιτεύγματα, στη δεκαετία του 1990 οι οικονομικές επιδόσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήταν απογοητευτικές, τόσο σε σύγκριση με το παρελθόν όσο και τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής.

Πηγή: Υπηρεσίες της Επιτροπής.

Οι ρυθμοί οικονομικής ανάπτυξης ήταν σχετικά χαμηλοί, δεν επιτεύχθηκε καθαρή αύξηση της απασχόλησης και το προσοστό ανεργίας παραμένει υψηλότερο από ό,τι στις αρχές της δεκαετίας. Το βιοτικό επίπεδο στην ΕΕ είναι σε μέσο όρο 35 % χαμηλότερο από ό,τι στις ΗΠΑ παρά το γεγονός ότι η παραγωγή ανά ώρα εργασίας ανέρχεται σήμερα σχεδόν στα επίπεδα των ΗΠΑ, μετά από τέσσερις δεκαετίες υστέρησης. Η μεγάλη διαφορά στο κατά κεφαλή εισόδημα μπορεί εν μέρει να αποδοθεί στα χαμηλά και στάσιμα ποσοστά συμμετοχής και απασχόλησης. Επιπλέον, στην ΕΕ η αύξηση των επενδύσεων σε πραγματικούς όρους ήταν πολύ περιορισμένη στη δεκαετία του 1990, με αποτέλεσμα την περαιτέρω μείωση του δείκτη επενδύσεις/ΑΕΠ, ενώ στις ΗΠΑ οι επενδύσεις σχεδόν διπλασιάστηκαν σε πραγματικούς όρους.

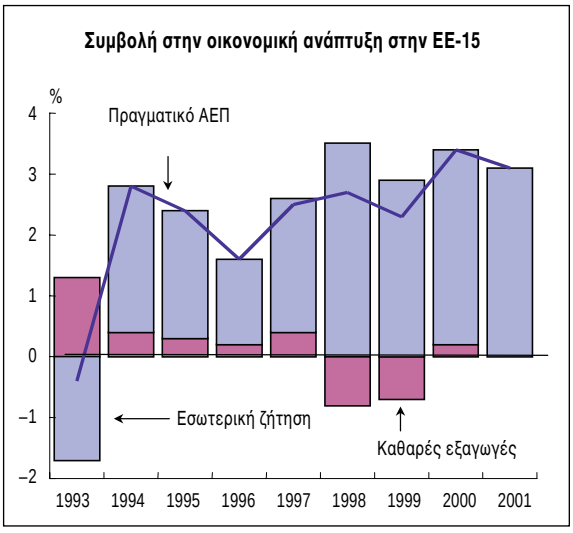
Το γεγονός ότι η βελτίωση των θεμελιωδών οικονομικών δεδομένων δεν αντανακλάται σε μεγαλύτερες οικονομικές επιδόσεις είναι ενδεικτική της σοβαρότητας των μακροοικονομικών ανισορροπιών και δυσκαμψιών διαρθρωτικής φύσης που υπήρχαν στην αρχή της προηγούμενης δεκαετίας. Αντανακλά εν μέρει και την καθυστερημένη εφαρμογή των οικονομικών μεταρρυθμίσεων σε πολλά κράτη μέλη, καθώς και τον χρόνο που απαιτείται για να γίνουν αισθητά τα αποτελέσματα ενός κατάλληλου συνδυασμού οικονομικών πολιτικών. Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να σημειωθεί ότι ορισμένα κράτη μέλη επέτυχαν εντυπωσιακές οικονομικές επιδόσεις την τελευταία δεκαετία. Παρόλο που τα εν λόγω κράτη μέλη υπέστησαν επίσης την ύφεση των αρχών της δεκαετίας του 1990, πολλά από αυτά γνώρισαν στη συνέχεια ισχυρή ανάκαμψη που κατέστησε δυνατή την ουσιαστική μείωση της ανεργίας, σε μερικές περιπτώσεις σε επίπεδα χωρίς προηγούμενο από τη δεκαετία του 1970. Παρόλο που η εξέλιξη αυτή επηρεάστηκε από ειδικούς παράγοντες σε κάθε χώρα, όλες οι χώρες έχουν ως κοινά στοιχεία το γεγονός ότι η ταχεία μακροοικονομική προσαρμογή συνοδεύτηκε από εκτεταμένες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και την αποφασιστικότητα με την οποία εφαρμόστηκαν αυτές οι αλληλοενισχυόμενες στρατηγικές.

Πηγή: Υπηρεσίες της Επιτροπής.

Ευνοϊκές προοπτικές ανάπτυξης — Από την έγκριση των τελευταίων γενικών προσανατολισμών στις αρχές του καλοκαιριού 1999, η ΕΕ γνωρίζει μία ολοένα ισχυρότερη γενική ανάκαμψη. Η εξέλιξη αυτή αντικατοπτρίζει εν μέρει την επίδραση του ευνοϊκού περιβάλλοντος, κυρίως όμως είναι το αποτέλεσμα υγιών μακροοικονομικών πολιτικών που βασίζονται όλο και σε μεγαλύτερο βαθμό στα διαρθρωτικά μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη μέλη. Η διαδικασία αυτή πρέπει να συνεχιστεί με εντατικό ρυθμό. Υπό τις συνθήκες αυτές και εάν, όπως αναμένεται, οι μισθολογικές εξελίξεις εξακολουθήσουν να είναι οι ενδεδειγμένες, ένας ετήσιος ρυθμός μη πληθωριστικής αύξηση του ΑΕΠ της τάξεως του 3 % περίπου για το σύνολο της ΕΕ αποτελεί ρεαλιστική προοπτική για τα επόμενα έτη. Ωστόσο, οι κίνδυνοι ως προς την σταθερότητα των τιμών απαιτείται να βρίσκονται υπό στενή παρακολούθηση.

Η ανάπτυξη έχει όντως επιφέρει δημιουργία θέσεων απασχόλησης, πράγμα που σε μεγάλο βαθμό οφείλεται στον αναπροσανατολισμό της ζήτησης προς τομείς υπηρεσιών με υψηλή ένταση εργασίας καθώς και στις προσπάθειες για πραγματική αύξηση της προσφοράς εργασίας. Χάρις στις ευνοϊκές μακροοικονομικές συνθήκες και στα διαρθρωτικά μέτρα που λαμβάνονται στις αγορές εργασίας, αναμένεται ότι η αύξηση της απασχόλησης θα συνεχιστεί με ταχείς ρυθμούς και θα οδηγήσει σε νέα μείωση της ανεργίας.

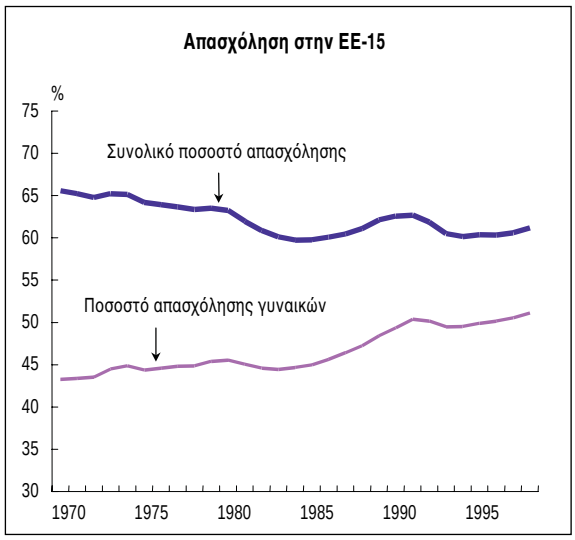

Πηγή: Υπηρεσίες της Επιτροπής.

2.2. ***Οι μεγάλες προκλήσεις***

Με τα υγιή αυτά οικονομικά δεδομένα, οι αρμόδιοι φορείς οικονομικής πολιτικής στην Ευρώπη πρέπει να αντιμετωπίσουν τα επόμενα έτη νέες προκλήσεις και ευκαιρίες, με κυριότερες την επιστροφή στην πλήρη απασχόληση, τη μετάβαση σε μια οικονομία της γνώσης, την επίπτωση της ταχείας γήρανσης του πληθυσμού και την αύξηση της κοινωνικής συνοχής. Όλα τα κράτη μέλη θα βρεθούν αντιμέτωπα με τις προκλήσεις αυτές, με αισθητές όμως διαφορές ως προς τη σημασία των προβλημάτων αυτών στα διάφορα κράτη και ως προς την πρόοδο των μέχρι τώρα προετοιμασιών τους.

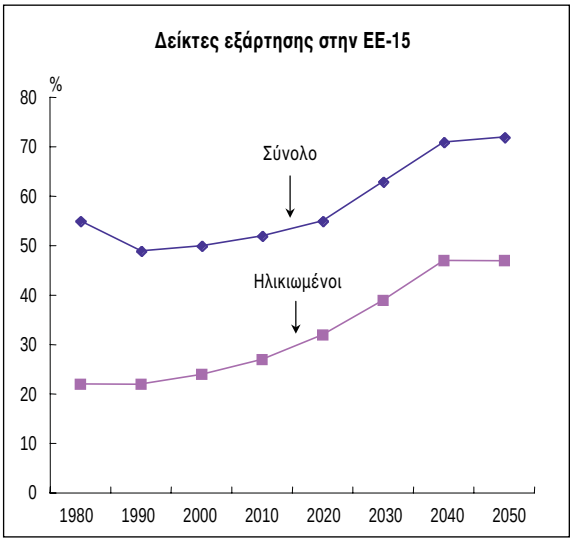
Αποκατάσταση της πλήρους απασχόλησης — Η ανεργία παραμένει σε υπερβολικά υψηλά επίπεδα. Παρά την προοδευτική μείωσή της, εξακολουθεί να ανέρχεται στο 9 % του εργατικού δυναμικού της Ένωσης και παρουσιάζει ακόμα σημαντικές διαφορές μεταξύ των δύο φύλων στα περισσότερα κράτη μέλη. Επιπλέον, τα ποσοστά απασχόλησης και συμμετοχής στην Ένωση είναι χαμηλά, ιδίως εκείνα των γυναικών και ανθρώπων μεγαλύτερης ηλικίας σε πολλά κράτη μέλη. Η σημερινή έκταση της μη απασχόλησης συνεπάγεται υψηλό οικονομικό και κοινωνικό κόστος. Η αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων προϋποθέτει ιδίως τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης στον τομέα των υπηρεσιών, την αύξηση του ποσοστού απασχόλησης των γυναικών και μεγαλύτερη συμμετοχή εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας. Όπως υπογραμμίστηκε στο ειδικό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισαβόνας, ο γενικός στόχος είναι η αύξηση του ποσοστού απασχόλησης όσο το δυνατόν πλησιέστερα στο 70 % έως το 2010, από το μέσο σημερινό επίπεδο του 61 %, και η αύξηση του αριθμού απασχολούμενων γυναικών σε περισσότερο από 60 % έως το 2010 για το σύνολο της ΕΕ, από ένα μέσο ποσοστό 51 % σήμερα. Επιπλέον, το ειδικό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισαβόνας παρότρυνε τα κράτη μέλη να εξετάσουν το ενδεχόμενο καθορισμού εθνικών στόχων για την αύξηση της απασχόλησης. Η επίτευξη των στόχων αυτών μεσομακροπρόθεσμα θα επέτρεπε όχι μόνο να τεθεί η οικονομία της ΕΕ σε διατηρήσιμη ανοδική πορεία, αλλά θα ελάφρυνε επίσης σημαντικά τα δημόσια οικονομικά και τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης των κρατών μελών και θα συνέβαλε στην αποτελεσματική καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού.

Πηγή: Υπηρεσίες της Επιτροπής.

Προώθηση της οικονομίας της γνώσης — Η καινοτομία και η σώρευση γνώσεων αποτελούν όλο και περισσότερο τους κεντρικούς παράγοντες ανταγωνιστικότητας, παραγωγικότητας, απασχόλησης και βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου. Ωστόσο, η Ένωση χρειάζεται να φτάσει τις Ηνωμένες Πολιτείες τόσο στην ικανότητα καινοτομίας όσο και στην παραγωγή και διάδοση τεχνολογιών των πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ). Έχει επίσης σοβαρές ελλείψεις σε ειδικευμένο εργατικό δυναμικό, καθώς και ανεπαρκή εξοικείωση με βασικές ΤΠΕ σε μεγάλο μέρος του εργατικού δυναμικού και έλλειψη της εμπειρογνωμοσύνης που είναι αναγκαία στην κοινωνία των πληροφοριών. Η αντιμετώπιση των προκλήσεων αυτών θα απαιτήσει συνεπώς μεγαλύτερες δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις σε ανθρώπινους πόρους, εκσυγχρονισμό του κεφαλαιακού εξοπλισμού, περαιτέρω ελευθέρωση των αγορών και διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που θα οδηγήσουν στην προσαρμογή των οικονομικών δομών, στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας στις αγορές, στην αύξηση της ελαστικότητας όσον αφορά την ανακατανομή των πόρων μεταξύ τομέων, επιχειρήσεων και επαγγελμάτων, καθώς και στην καλύτερη αντιστοίχηση των επαγγελματικών προσόντων με τις θέσεις αποσχόλησης.

Προετοιμασία για τη γήρανση του πληθυσμού — Βάσει των σημερινών δημογραφικών τάσεων, μετά το 2010 η ΕΕ θα γνωρίσει μια ουσιαστική αύξηση της αναλογίας των μη ενεργών ηλικιωμένων ατόμων και μια μείωση του εργατικού δυναμικού. Εκτός από τις δυνητικά σημαντικές επιπτώσεις στο επίπεδο της συνολικής αποταμίευσης, η αύξηση του δείκτη εξάρτησης, εφόσον οι υπόλοιπες μεταβλητές παραμείνουν σταθερές, θα έχει σοβαρές συνέπειες για τη συμβολή της εργασίας στην οικονομική ανάπτυξη και για τη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών. Η αύξηση του δείκτη εξάρτησης θα επιβραδύνει την οικονομική ανάπτυξη, εκτός εάν αντισταθμιστεί από μια αύξηση της απασχόλησης και τη συνεχή βελτίωση της παραγωγικότητας των συντελεστών της παραγωγής. Όσον αφορά τη δημοσιονομική επίπτωση της γήρανσης του πληθυσμού, αναμένεται ότι η διατήρηση των σημερινών πολιτικών χωρίς αλλαγές θα αυξήσει σημαντικά τις δαπάνες των δημόσιων συστημάτων συνταξιοδότησης και υγείας. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος, τα κράτη μέλη θα πρέπει να αναπτύξουν συνολικές στρατηγικές που θα περιλαμβάνουν μέτρα για την εξασφάλιση της διατηρησιμότητας των δημόσιων οικονομικών, τη μεταρρύθμιση των συστημάτων συνταξιοδότησης και υγείας, καθώς και κίνητρα για την αύξηση του ποσοστού συμμετοχής, ιδίως για τους εργαζομένους μεταλύτερης ηλικίας. Αναγνωρίζοντας τη σημασία της πρόκλησης αυτής, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισαβόνας κάλεσε τα κράτη μέλη να ενισχύσουν τη μεταξύ τους συνεργασία, ιδίως στα θέματα που αφορούν την εξέλιξη της κοινωνικής προστασίας, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στη βιωσιμότητα των συνταξιοδοτικών συστημάτων σε μια πιο μακροχρόνια προοπτική.

Σημείωση: Δείκτης συνολικής εξάρτησης = αριθμός ατόμων ηλικίας 0-14 και 65+ ετών, διαιρούμενος με τον αριθμό των ατόμων σε εργάσιμη ηλικία 15-64 ετών.
Δείκτης εξάρτησης ηλικιωμένων = αριθμός ατόμων ηλικίας 65+ ετών, διαιρούμενος με τον αριθμό των ατόμων σε εργάσιμη ηλικία 15-64 ετών.
Πηγή: Υπηρεσίες της Επιτροπής.

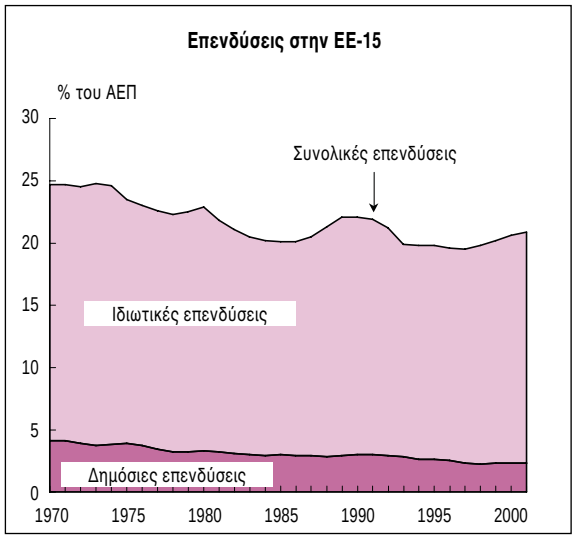
Βελτίωση της κοινωνικής συνοχής — Παρόλο που οι πολίτες της Ένωσης έχουν γενικά υψηλό βιοτικό επίπεδο και υψηλή κοινωνική προστασία, ο κοινωνικός αποκλεισμός είναι ακόμα ιδιαίτερα αισθητός. Η ανεργία παραμένει η κυριότερη αιτία κοινωνικού αποκλεισμού στην ΕΕ. Ο αποκλεισμός οφείλεται ιδίως στο υψηλό ποσοστό μακροχρόνια ανέργων και στη μεγάλη συγκέντρωση της ανεργίας σε συγκεκριμένες περιοχές ή κοινότητες και σε ειδικές κοινωνικές ομάδες ή κατηγορίες εργαζομένων. Παρόλο που η κοινωνική ένταξη δεν εξαρτάται αποκλειστικά από την αγορά εργασίας, η καλύτερη προστασία κατά του κοινωνικού αποκλεισμού είναι η απασχόληση. Η δημιουργία καλύτερων συνθηκών για αύξηση της απασχόλησης και μείωση της ανεργίας αποτελεί επομένως την πλέον πολύτιμη συμβολή που οι οικονομικές πολιτικές μπορούν να προσφέρουν στην κοινωνική ένταξη.

Επιδίωξη μεταρρυθμίσεων σε διεθνές επίπεδο — Σε μια όλο και περισσότερο ενοποιημένη παγκόσμια οικονομία, δεν είναι αρκετό για την Ευρωπαϊκή Ένωση να μελετά τις δικές της οικονομικές μεταρρυθμίσεις μεμονωμένα — θα πρέπει να τίθενται πρότυπα όχι μόνο μέσα στην ΕΕ αλλά και να γίνονται συγκρίσεις με τα συμβαίνοντα στις πλέον παραγωγικές οικονομίες του κόσμου. Εάν τα κράτη μέλη θέλουν να δρέψουν τα οφέλη ενός βελτιωμένου πλαισίου λήψεως οικονομικών αποφάσεων, πρέπει να εφαρμόσουν και κατάλληλες εξωτερικές πολιτικές. Η Ένωση θα πρέπει επομένως να συνεχίσει να υιοθετεί μια κοινή εμπορική πολιτική που να ευνοεί τις ανοικτές

και ανταγωνιστικές αγορές, ώστε να μεγιστοποιηθούν η ανάπτυξη, η ευημερία και η σταθερότητα. Υπάρχει πολύ έντονη συσχέτιση μεταξύ ανοίγματος στο διεθνές εμπόριο και στις διεθνείς επενδύσεις και ανάπτυξης. Ως μία από τις μεγαλύτερες ενιαίες αγορές στον κόσμο, η Ένωση πρόκειται να ωφεληθεί σημαντικά από την περαιτέρω ελευθέρωση των αγορών και προτίθεται να συμβάλει και η ίδια στη διαδικασία αυτή στα πλαίσια των διαπραγματεύσεων του ΠΟΕ.

2.3. *Επέκταση της στρατηγικής: ενίσχυση του αναπτυξιακού δυναμικού της οικονομίας της ΕΕ*

Οι προκλήσεις της αποκατάστασης της πλήρους αποσχόλησης, της δημιουργίας μιας οικονομίας της γνώσης, της προετοιμασίας στη γήρανση του πληθυσμού και της διασφάλισης της κοινωνικής συνοχής είναι στενά συνδεδεμένες μεταξύ τους, ακόμα και σε διεθνές επίπεδο, και θα πρέπει να αντιμετωπιστούν με μια συνεπή και συνολική οικονομική στρατηγική σε μεσομακροπρόθεσμη βάση. Παρόλο που στο πλαίσιο της σημερινής κυκλικής ανόδου της δραστηριότητας πρέπει να αναμένεται σημαντική πρόοδος στην αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων, μια αύξηση της δυνητικής παραγωγής της οικονομίας της ΕΕ θα αποτελούσε σημαντικό στοιχείο για τη διατήρηση μεσοπρόθεσμα του ρυθμού μη πληθωριστικής ανάπτυξης. Πράγμα που απαιτεί, εκτός από τη μακροοικονομική σταθερότητα και τα υγιή και διατηρήσιμα δημόσια οικονομικά, τη δημιουργία αποτελεσματικών, ενοποιημένων και ανταγωνιστικών αγορών. Οι αποτελεσματικές αγορές ενισχύουν σε μεγάλο βαθμό την ικανότητα επένδυσης στους ανθρώπινους πόρους και στα κεφαλαιουχικά αγαθά που απαιτούνται για την ανάπτυξη και αποτελούν την κύρια πηγή καινοτομιών και δυναμισμού.

Πηγή: Υπηρεσίες της Επιτροπής.

Η συγκεκριμένη στρατηγική πρέπει να εφαρμοστεί με αποφασιστικότητα από όλους τους αρμόδιους φορείς ώστε να επιτευχθεί ένας ισορροπημένος συνδυασμός όλων των οικονομικών πολιτικών που αμοιβαία ενισχύουν τις προϋποθέσεις για επενδύσεις, ανάπτυξη και δημιουργία θέσεων απασχόλησης, για αύξηση της ικανότητας καινοτομίας και σώρευση γνώσεων, και για καλύτερη κοινωνική ένταξη:

i) εφαρμογή μακροοικονομικών πολιτικών προσανατολισμένων στην ανάπτυξη και τη σταθερότητα,

ii) επιτάχυνση της συνεχιζόμενης διαδικασίας δημοσιονομικής εξυγίανσης,

iii) βελτίωση της ποιότητας και της διατηρησιμότητας των δημόσιων οικονομικών,

iv) προώθηση κατάλληλων μισθολογικών εξελίξεων,

v) μετάβαση σε μια οικονομία της γνώσης,

vi) εξασφάλιση αποτελεσματικών αγορών προϊόντων (αγαθών και υπηρεσιών),

vii) τόνωση των κεφαλαιαγορών με την περαιτέρω ενοποίηση και εμβάθυνσή τους,

viii) αναζωγόνηση των αγορών εργασίας, και

ix) προώθηση μιας βιώσιμης ανάπτυξης.

3. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

3.1. *Εφαρμογή μακροοικονομικών πολιτικών προσανατολισμένων στην ανάπτυξη και τη σταθερότητα*

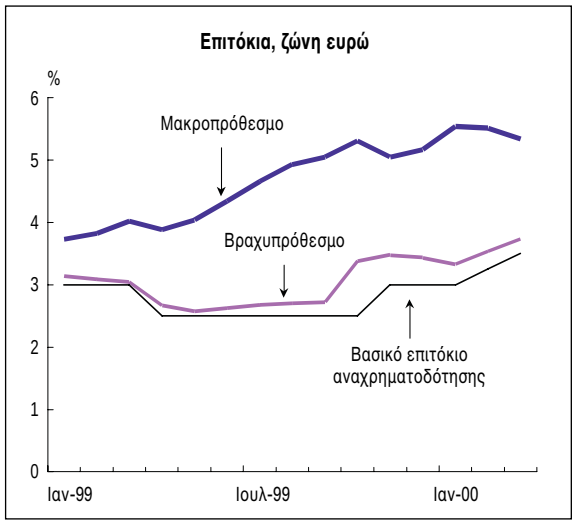
Η σφαιρική προσέγγιση της μακροοικονομικής πολιτικής έχει καθοριστική σημασία για την προώθηση της ανάπτυξης και της απασχόλησης και τη διατήρηση της σταθερότητας των τιμών. Βραχυπρόθεσμα πρέπει να εξασφαλίσει τη συνέχιση της τρέχουσας ανάκαμψης και να επιτρέψει την πλήρη αξιοποίηση του αναπτυξιακού δυναμικού. Μεσοπρόθεσμα συμβάλλει στην εδραίωση των γενικών προϋποθέσεων που επιτρέπουν την επίτευξη ικανοποιητικών επιπέδων αποταμίευσης και επενδύσεων, ώστε να εισέλθει η οικονομία σε ισχυρότερη, μη πληθωριστική πορεία ανάπτυξης και δημιουργίας θέσεων απασχόλησης.

Στη ζώνη του ευρώ, οι οικονομικές συνθήκες και προοπτικές έχουν βελτιωθεί σημαντικά στο βαθμό που διευρύνεται η ανάκαμψη και δυναμώνει. Τη στιγμή αυτή, η βασική πολιτική πρόκληση είναι το να εξασφαλιστεί η μετεξέλιξη της συνεχιζόμενης ανάκαμψης σε μια μακροχρόνια περίοδο έντονης οικονομικής ανάπτυξης και αύξησης της απασχόλησης. Μια πρόσφορη και χωρίς εντάσεις προσέγγιση της οικονομικής πολιτικής πρέπει να περιλαμβάνει:

i) μια νομισματική πολιτική προσαρμοσμένη στη διατήρηση της σταθερότητας των τιμών, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της συνθήκης,

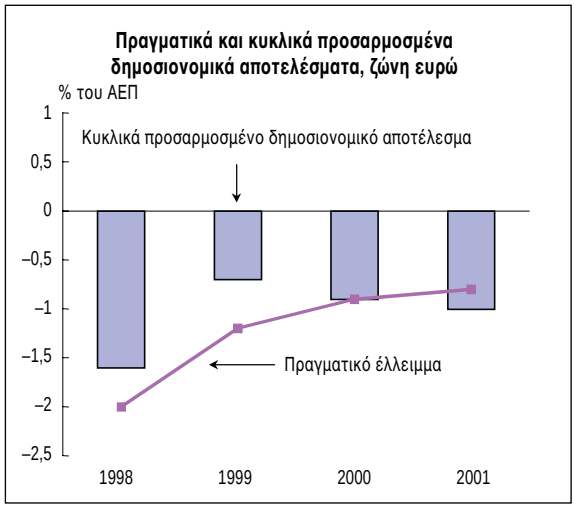
ii) συνεχείς προσπάθειες από τα κράτη μέλη να επιταχύνουν τη συνεχιζόμενη δημοσιονομική εξυγίανση για την όσο το δυνατόν ταχύτερη επίτευξη, και διατήρηση μεσοπρόθεσμα, δημοσιονομικών θέσεων πλησίον της ισορροπίας ή πλεονασματικών, και για τον περιορισμό του δημόσιου χρέους,

iii) μια υπεύθυνη συμπεριφορά, σε μόνιμη βάση, των κοινωνικών εταίρων που να οδηγεί σε μισθολογικές εξελίξεις συμβατές με τη σταθερότητα των τιμών και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης.

Πηγή: Υπηρεσίες της Επιτροπής.

Τα κράτη μέλη *που δεν συμμετέχουν στη ζώνη του ευρώ*, πρέπει επίσης να διατηρήσουν υγιείς νομισματικές και δημοσιονομικές πολιτικές που να τους επιτρέπουν να τηρήσουν τις δεσμεύσεις τους για τη συναλλαγματική ισοτιμία, για τα δύο κράτη μέλη που συμμετέχουν στο ΜΣΙ-2 (Δανία και Ελλάδα), ή να επιτύχουν τον στόχο για τον πληθωρισμό και να δημιουργήσουν έτσι τις προϋποθέσεις για τη σταθερότητα της συναλλαγματικής ισοτιμίας, για τα άλλα δύο κράτη μέλη (Σουηδία και Ηνωμένο Βασίλειο).

Πηγή: Υπηρεσίες της Επιτροπής.

3.2. ***Επιτάχυνση της διαδικασίας δημοσιονομικής εξυγίανσης***

Η διατήρηση υγιών δημοσιονομικών θέσεων, σύμφωνα με το σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης, θα εξασφαλίσει τα αναγκαία περιθώρια για την πλήρη λειτουργία των αυτόματων σταθεροποιητών χωρίς κίνδυνο υπέρβασης του ορίου του 3 % του ΑΕΠ για το έλλειμμα του προϋπολογισμού. Θα έχει επίσης θετικές επιπτώσεις στα επιτόκια και θα συμβάλει στην προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων, στην περαιτέρω μείωση του δημόσιου χρέους ως ποσοστό του ΑΕΠ και, με την αύξηση της αξιοπιστίας του δημοσιονομικού πλαισίου της ΟΝΕ, στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης των επενδυτών. Δεδομένου ότι αναμένεται μια αύξηση της παραγωγής υψηλότερη από τη δυνητική τάση της, η δημοσιονομική πολιτική δεν θα πρέπει να ακολουθήσει κατεύθυνση ενισχυτική των κυκλικών τάσεων. Και επειδή οι δημοσιονομικές προοπτικές δεν εμφανίζουν βελτίωση στις διαρθρωτικές δημοσιονομικές θέσεις στο σύνολο της ΕΕ, υπάρχει συμφωνία ότι θα πρέπει να επιταχυνθούν οι προσπάθειες δημοσιονομικής εξυγίανσης. Στο μέτρο που οι οικονομικές και δημοσιονομικές καταστάσεις διαφέρουν μεταξύ κρατών μελών, η έκταση, ο χρονισμός και η ταχύτητα της νέας προσαρμογής θα πρέπει να υπαγορεύονται από τις εθνικές ιδιαιτερότητες. Σε γενικές όμως γραμμές, τα κράτη μέλη θα πρέπει:

i) να επωφεληθούν από τις δημοσιονομικές βελτιώσεις που οφείλονται στην υψηλότερη της αναμενόμενης οικονομική ανάπτυξη για να επιτύχουν το 2000 δημοσιονομικές θέσεις καλύτερες από τους στόχους των προγραμμάτων σταθερότητας και σύγκλισης· αυτό είναι σύμφωνο με τη σύσταση του προηγούμενου έτους για επίσπευση της δημοσιονομικής προσαρμογής ήδη από το 2000 και είναι εφικτό στα περισσότερα κράτη μέλη, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι τα αποτελέσματα το 1999 ήταν καλύτερα από τις προβλέψεις,

ii) καθώς η ανάπτυξη παραμένει ισχυρή, να επιτύχουν δημοσιονομικές θέσεις πλησίον της ισορροπίας ή πλεονασματικές νωρίτερα από ό,τι προβλέπεται στα επικαιροποιημένα προγράμματα σταθερότητας και σύγκλισης, δηλαδή κατά κανόνα το 2001, ώστε να επιτευχθεί περιθώριο ασφαλείας που θα επιτρέπει την αντιμετώπιση δυσμενών κυκλικών διακυμάνσεων,

iii) να εντείνουν, όπου χρειάζεται, την περαιτέρω δημοσιονομική εξυγίανση πέρα από τις ελάχιστες απαιτήσεις συμμόρφωσης με το σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης, ώστε να αυξήσουν τα περιθώρια ελιγμών για τα μέτρα κυκλικής σταθεροποίησης, την αντιμετώπιση απρόβλεπτων δημοσιονομικών εξελίξεων, την επιτάχυνση της πτωτικής πορείας του δημόσιου χρέους και την προετοιμασία ενόψει των δημοσιονομικών προκλήσεων που σχετίζονται με τη γήρανση του πληθυσμού.

Καθαρή ικανότητα χρηματοδότησης (+)/καθαρές δανειακές ανάγκες (–) του ευρύτερου δημόσιου τομέα στα επικαιροποιημένα προγράμματα σταθερότητας και σύγκλισης

(% του ΑΕΠ)

	Ημερ. (1)	1999 (2)	2000 (*)	2001	2002	2003
Προγράμματα σταθερότητας						
B	12/99	– 0,9	– 0,7	– 0,5	0,0	0,2
D	12/99 (3)	– 1,1	– 1,1	– 1,5	– 1,0	– 0,5
E	01/00	– 1,1	– 0,8	– 0,4	0,1	0,2
F (4)	01/00	– 1,8	– 1,5	– 1,2	– 0,7	– 0,3
IRL	12/99	2,0	1,6	2,5	2,6	μ.δ.
I	01/00	– 1,9	– 1,5	– 1,0	– 0,6	– 0,1
L	02/00	2,4	2,5	2,6	2,9	3,1
NL (5)	11/99	0,5	0,4	– 1,3/– 0,5	– 1,1/0,0	μ.δ.
A	03/00	– 2,0	– 1,7	– 1,5	– 1,4	– 1,3
P	02/00	– 2,0	– 1,5	– 1,1	– 0,7	– 0,3
FIN	09/99	2,3	3,7	4,2	4,6	4,7
EUR-11		– 1,2	– 1,1	– 1,0	– 0,6	– 0,2
Προγράμματα σύγκλισης						
DK	12/99	3,0	2,2	2,2	2,3	2,5
EL	12/99	– 1,6	– 1,2	– 0,2	0,2	μ.δ.
S	11/99	1,9	2,2	2,0	2,0	μ.δ.
UK (6)	12/99	1,2	0,2	0,2	– 0,1	– 0,4
EU-15		– 0,6	– 0,7	– 0,6	– 0,3	– 0,2

(*) Ηλεκτρονικές κοινοποιήσεις από τα κράτη μέλη, Μάρτιος 2000.
(1) Ημερομηνία έγκρισης.
(2) Αποτέλεσμα.
(3) Συμπλήρωμα στο επικαιροποιημένο πρόγραμμα σύγκλισης του Φεβρουαρίου 2000.
(4) Ευνοϊκό σενάριο: προβλέψεις συντηρητικού σεναρίου – 1,3, – 0,9 και – 0,5 % του ΑΕΠ, αντίστοιχα, στα έτη 2001 έως 2003.
(5) Τα στοιχεία για τα έτη 2001 και 2002 βασίζονται σε ένα συντηρητικό και σε ένα ευνοϊκό σενάριο αντίστοιχα· και τα δύο σενάρια βασίζονται στο υπόμνημα για τον προϋπολογισμό 2000 που δημοσιεύτηκε τον Σεπτέμβριο του 1999· οι πραγματικές οικονομικές εξελίξεις υπήρξαν ευνοϊκότερες.
(6) Αποτέλεσμα για το ημερολογιακό έτος 1999. Τα δεδομένα του προγράμματος αφορούν οικονομικά έτη.

Πηγή: Υπηρεσίες της Επιτροπής.

3.3. ***Βελτίωση της ποιότητας και της διατηρησιμότητας των δημόσιων οικονομικών***

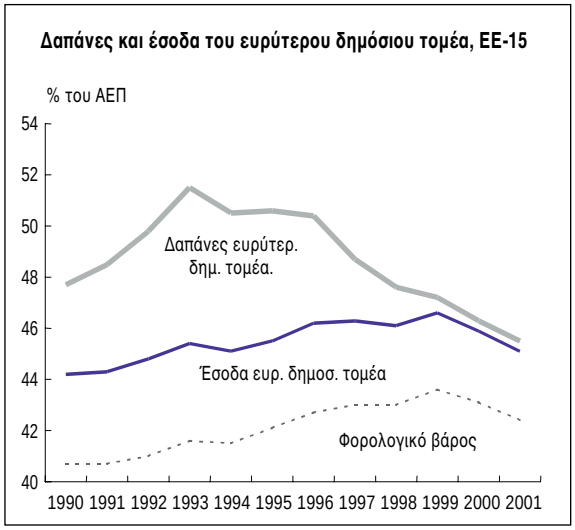
Οι σημερινές ευνοϊκές οικονομικές προοπτικές παρέχουν την ευκαιρία για εκτεταμένες μεταρρυθμίσεις που θα αποσκοπούν στην αναδιάρθρωση των δαπανών και τη μείωση του φορολογικού βάρους και θα ενισχύουν παράλληλα τη δημοσιονομική εξυγίανση. Η σύνθεση και η ποιότητα της δημοσιονομικής εξυγίανσης θα στηρίζουν την απασχόληση και θα εγγυώνται την ομαλή λειτουργία της ΟΝΕ. Οι δημόσιες δαπάνες πρέπει να αναδιαρθρωθούν κατά τρόπο που να ενθαρρύνει τις επενδύσεις σε πάγια και σε άυλα στοιχεία, ώστε να αυξηθεί το αναπτυξιακό δυναμικό της οικονομίας. Οι φορολογικές μεταρρυθμίσεις που αποσκοπούν στη μείωση των

φορολογικών επιβαρύνσεων και στην εξάλειψη των φορολογικών στρεβλώσεων θα επηρεάσουν με καθοριστικό τρόπο την αύξηση του δυναμικού ανάπτυξης και δημιουργίας θέσεων απασχόλησης. Επιπλέον, τα φορολογικά συστήματα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις προκλήσεις που θέτει η οικονομική ενοποίηση και η πρόοδος της τεχνολογίας, συμπεριλαμβάνομένης της ανάγκης καταπολέμησης του επιβλαβούς φορολογικού ανταγωνισμού. Τα συστήματα κοινωνικής πρόνοιας πρέπει να στηρίζουν την οικονομική μεταρρύθμιση και να αναπροσαρμόζονται κατά τρόπο που να καθιστά αποδοτική την εργασία, να καταργεί τα αντικίνητρα στην εργασία και να επιτρέπει την παροχή υπηρεσιών ποιότητας με αποτελεσματικό τρόπο. Ταυτόχρονα, ο εκσυγχρονισμός του κράτους προνοίας πρέπει να εξασφαλίζει ότι η διαρθρωτική μεταβολή δεν επιδεινώνει τα υφιστάμενα κοινωνικά προβλήματα όπως η ανεργία, ο κοινωνικός αποκλεισμός και η φτώχεια. Η μεσομακροπρόθεσμη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών πρέπει να εξασφαλιστεί λαμβάνοντας υπόψη τις δημογραφικές εξελίξεις και τις άλλες μακροχρόνιες διαρθρωτικές μεταβολές. Τα κράτη μέλη θα πρέπει:

i) να βελτιώσουν τη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών τους, κυρίως με περικοπές δαπανών και όχι με αυξήσεις φόρων,

ii) να εισαγάγουν ή να ενισχύσουν μηχανισμούς και θεσμούς που συμβάλλουν στον έλεγχο των δαπανών· στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να εξεταστεί η εισαγωγή ανώτατων ορίων για τις δαπάνες,

iii) να αναπροσανατολίσουν τις δημόσιες δαπάνες ώστε να δοθεί μεγαλύτερη σχετική βαρύτητα στις επενδύσεις σε φυσικό και ανθρώπινο κεφάλαιο, στην Ε&Α, στην καινοτομία και στις τεχνολογίες των πληροφοριών, προκειμένου να εξασφαλιστεί μια ουσιαστική κατ' έτος αύξηση της κατά κεφαλήν επένδυσης σε ανθρώπινους πόρους,

Πηγή: Υπηρεσίες της Επιτροπής.

iv) να αναθεωρήσουν το σύστημα κοινωνικών παροχών κατά τρόπο που να καθιστά αποδοτική την εργασία,

v) να μειώσουν το φορολογικό βάρος, ιδίως για τους χαμηλόμισθους, ώστε να ευνοηθεί η απασχόληση εντός των πλαισίων της συνεχιζόμενης δημοσιονομικής εξυγίανσης,

vi) να αναθεωρήσουν συντόμως τα συστήματα συνταξιοδότησης και υγείας ενόψει των δημοσιονομικών προκλήσεων από τη γήρανση του πληθυσμού,

vii) να βελτιώσουν την αποτελεσματικότητα και τη διαφάνεια των φορολογικών συστημάτων, ιδίως μέσω της διεύρυνσης της φορολογικής βάσης, της μείωσης των φορολογικών συντελεστών και της εξασφάλισης κατάλληλων εισπρακτικών μηχανισμών,

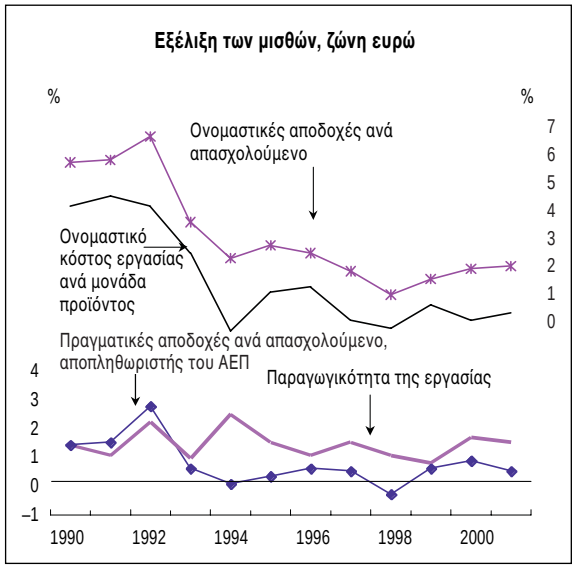
viii) να μεταρρυθμίσουν το σύστημα το σύστημα του ΦΠΑ προκειμένου να απλουστεύσουν και να εκσυγχρονίσουν τους υφιστάμενους κανόνες, να εφαρμόσουν με πιο ομοιόμορφο τρόπο τις ισχύουσες διατάξεις και να ενισχύσουν τη διοικητική συνεργασία· να ολοκληρώσουν τις συζητήσεις για τη φορολογία του ηλεκτρονικού εμπορίου, η οποία είναι απαραίτητη για την καλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, και

ix) να ενισχύσουν το συντονισμό στον φορολογικό τομέα προκειμένου να αποφύγουν τον επιζήμιο φορολογικό ανταγωνισμό· να συμφωνήσουν για το πακέτο φορολογικών μέτρων με βάση τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Ελσίνκι του Δεκεμβρίου 1999.

Όπως τα κράτη μέλη, η Κοινότητα πρέπει επίσης να εφαρμόσει την αρχή της δημοσιονομικής πειθαρχίας. Αυτό πρέπει να ισχύει για όλες τις κατηγορίες δημοσιονομικών προοπτικών, όπως συμφωνήθηκε στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Βερολίνου το 1999, με την τήρηση της διοργανικής συμφωνίας για τη δημοσιονομική πειθαρχία και τη βελτίωση της διαδικασίας του προϋπολογισμού· για να αυξηθούν οι οικονομικές επιπτώσεις του προϋπολογισμού της ΕΕ, πρέπει να αξιοποιηθούν όλες οι δυνατότητες καλύτερης κατανομής των κοινωτικών πόρων, στα πλαίσια των δημοσιονομικών προοπτικών και με τήρηση της διοργανικής συμφωνίας.

3.4. *Προώθηση κατάλληλων μισθολογικών εξελίξεων*

Η εξέλιξη των μισθών στα κράτη μέλη πρέπει να αντανακλά τις διαφορετικές συνθήκες στην οικονομία και την απασχόληση. Οι κυβερνήσεις μπορούν να θεσπίζουν κατάλληλα πλαίσια για να διευκολύνουν το διάλογο μεταξύ κοινωνικών εταίρων. Για να συμβάλουν στη διαμόρφωση ενός μείγματος πολιτικών που θα ευνοεί την απασχόληση, οι κοινωνικοί εταίροι πρέπει να συνεχίσουν να επιδεικνύουν υπεύθυνη συμπεριφορά και να συνάπτουν μισθολογικές συμφωνίες με βάση τις αρχές που διατυπώνονται στους γενικούς προσανατολισμούς των οικονομικών πολιτικών. Είναι ιδίως αναγκαίο:

Πηγή: Υπηρεσίες της Επιτροπής.

i) να επιδιώκουν οι μισθολογικές αυξήσεις να είναι συνεπείς με τη σταθερότητα των τιμών. Στη ζώνη του ευρώ, αυτό συνεπάγεται την επιδίωξη συνολικών αυξήσεων μισθών που να είναι σύμφωνες με τις αυξήσεις τιμών εντός των ορίων των στόχων της ΕΚΤ για τη σταθερότητα τιμών,

ii) να τονίζουν τη σημασία της εξέλιξης των πραγματικών μισθών για τη δυναμική ανάπτυξη της απασχόλησης· και να ενθαρρύνουν αυξήσεις των πραγματικών μισθών σε συνάρτηση με την παραγωγικότητα της εργασίας, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη για ενίσχυση, όπου είναι αναγκαίο, και διατήρηση στη συνέχεια, της αποδοτικότητας των επενδύσεων που αυξάνουν την παραγωγική ικανότητα και δημιουργούν θέσεις απασχόλησης. Αυτό συνεπάγεται ότι στις χώρες όπου η συνολική αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας επιβραδύνεται, θα μειώνονται και τα περιθώρια για πραγματικές αυξήσεις μισθών. Ειδικότερα, η μείωση του χρόνου εργασίας δεν πρέπει να οδηγεί σε αύξηση του κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος. Η βελτίωση της αποδοτικότητας θα οδηγήσει σε αύξηση των επενδύσεων στην Ένωση μόνο εάν δημιουργηθεί ένα περιβάλλον που ευνοεί τις επενδύσεις σε συνάρτηση με την εξέλιξη της ζήτησης, τις συνθήκες στην αγορά εργασίας, τη φορολογία και το ρυθμιστικό πλαίσιο,

iii) να εξασφαλίσουν ότι το σύστημα συλλογικών διαπραγματεύσεων λαμβάνει υπόψη τις διαφορές παραγωγικότητας (λόγω επαγγελματικών προσόντων, εξειδίκευσης ή γεωγραφικής περιοχής) κατά τον προσδιορισμό του επιπέδου των μισθών, και

iv) να εφαρμόζουν πολιτικές που αποσκοπούν στον περιορισμό των διαφορών στις αποδοχές μεταξύ των δύο φύλων λόγω de facto διακρίσεων.

3.5. ***Μετάβαση σε μια οικονομία της γνώσης***

Η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να βελτιώσει την ικανότητα καινοτομίας και να την εντάξει στα βασικά στοιχεία της στρατηγικής της για την ανάπτυξη και την απασχόληση. Αλλά ο αντίκτυπος της καινοτομίας και της διάδοσης των τεχνολογιών θα είναι περιορισμένος εάν αυτές δεν ενταχθούν σε ευρύτερες μεταρρυθμιστικές διαδικασίες στις αγορές προϊόντων, κεφαλαίων και εργασίας. Ένα υψηλό επίπεδο ανταγωνισμού στις αγορές προϊόντων και κεφαλαίων και η καλή λειτουργία των χρηματοπιστωτικών αγορών αποτελούν βασικές προϋποθέσεις για την προώθηση της καινοτομίας και την καλύτερη διάδοση των τεχνολογιών. Τα κράτη μέλη θα πρέπει:

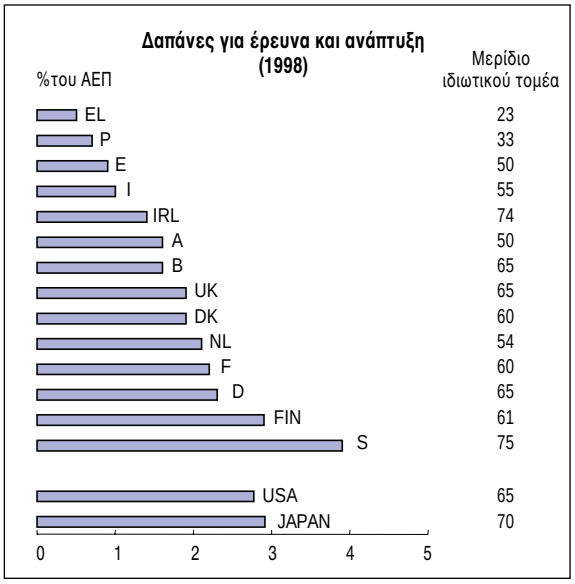
i) να παράσχουν ένα επαρκές πλαίσιο προϋποθέσεων για την αύξηση της συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα στη χρηματοδότηση των δαπανών E&A, των συμπράξεων E&A και των νεοσύστατων επιχειρήσεων υψηλής τεχνολογίας, ιδίως με φορολογικά μέτρα και με τη βελτίωση της λειτουργίας των αγορών κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου,

ii) να ενισχύσουν τον ανταγωνισμό στις αγορές προϊόντων και κεφαλαίων, ιδίως με την εξάλειψη των εμποδίων εισόδου και εξόδου, προκειμένου να δώσουν έτσι στις επιχειρήσεις περισσότερα κίνητρα για καινοτομίες και για τη διάδοση τεχνολογιών και πληροφοριών,

iii) να παράσχουν αποτελεσματική και επαρκή κρατική στήριξη στη χρηματοδότηση της βασικής έρευνας, στη δημιουργία κέντρων αριστείας και στην παροχή κινήτρων για την ενίσχυση των δεσμών μεταξύ ευρευνητικών κέντρων και επιχειρήσεων, και να εξασφαλίσουν τη διάδοση των πληροφοριών· οι δε κοινοτικοί κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις πρέπει να τηρηθούν με αυστηρότητα,

iv) να εξασφαλίσουν δυνατότητα πρόσβασης στο Ίντερνετ με χαμηλό κόστος και υψηλή ταχύτητα,

v) να λάβουν μέτρα για να περιορίσουν τον κατακερματισμό και τη στεγανοποίηση των προσπαθειών στον τομέα της E&A και να εντείνουν τη συνεργασία σε επίπεδο ΕΕ για τη δημιουργία μιας ευρωπαϊκής ζώνης έρευνας και καινοτομίας· να βελτιώσουν, πριν από το 2001, την οργάνωση σε δίκτυο των ερευνητικών κέντρων και να λάβουν, έως το 2002, μέτρα για την άρση των εμποδίων στην κινητικότητα των ερευνητών· να δημιουργήσουν έως τα τέλη του 2001 και βάσει σχετικής πρότασης της Επιτροπής ένα ευρωπαϊκό σύστημα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, και

Σημείωση: Τα στοιχεία αντιστοιχούν στο μερίδιο του ιδιωτικού τομέα στις δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης.
Πηγή: Υπηρεσίες της Επιτροπής και ΟΟΣΑ.

vi) να στηρίξουν τις προσπάθειες εκπαίδευσης και κατάρτισης, στον ιδιωτικό και στο δημόσιο τομέα, που αποσκοπούν στην αύξηση της προσαρμοστικότητας του εργατικού δυναμικού και στην αποφυγή της ανεργίας και του κοινωνικού αποκλεισμού λόγω έλλειψης επαγγελματικών προσόντων· να προωθήσουν την δια βίου απόκτηση προσόντων σχετικών με την κοινωνία των πληροφοριών· να ενθαρρύνουν τις εταιρείες, τους εργαζόμενους και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα να συμμετάσχουν στην δια βίου μάθηση· να μειώσουν, έως το 2010, στο ήμισυ τον αριθμό των νέων ηλικίας 18-24 ετών με δευτεροβάθμια μόνο εκπαίδευση που δεν συμ-

μετέχουν σε κανένα πρόγραμμα περαιτέρω εκπαίδευσης και κατάρτισης· να αυξήσουν τον αριθμό των ερευνητών και των μηχανικών· να εξασφαλίσουν την πρόσβαση στο Ίντερνετ και στα πολυμέσα σε όλα τα σχολεία έως τα τέλη του 2001 και την απόκτηση από το εκπαιδευτικό προσωπικό των σχετικών προσόντων έως τα τέλη του 2002· να μεριμνήσουν για την ευρύτερη χρήση των τεχνολογιών των πληροφοριών στα σχολεία.

3.6. ***Εξασφάλιση αποτελεσματικών αγορών προϊόντων (αγαθών και υπηρεσιών)***

Η καλή λειτουργία των αγορών προϊόντων θα επιτρέψει στα κράτη μέλη της ΕΕ να επωφεληθούν πλήρως από τα πλεονεκτήματα του ευρώ, της παγκοσμιοποίησης και των νέων τεχνολογιών και έχει καθοριστική σημασία για την αντιμετώπιση των προκλήσεων στο μέτωπο της απασχόλησης. Στον τομέα αυτό έχει ήδη επιτευχθεί ουσιαστική πρόοδος, ιδίως ως αποτέλεσμα των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη και της ώθησης που έδωσε η διαδικασία του Κάρντιφ. Στις αγορές υπηρεσιών όμως η πρόοδος ήταν βραδύτερη. Έως τα τέλη του 2000 πρέπει να έχει τεθεί σε εφαρμογή μια στρατηγική για την κατάργηση των εμποδίων στις αγορές υπηρεσιών. Τα κράτη μέλη πρέπει:

i) να ενσωματώσουν πλήρως και αποτελεσματικά τη νομοθεσία για την εσωτερική αγορά, ιδίως στους τομείς των δημόσιων συμβάσεων και των τεχνικών προτύπων· να λάβουν μέτρα για να εξασφαλίσουν την παροχή online πληροφοριών για τις κρατικές συμβάσεις και για τις βασικές δημόσιες υπηρεσίες μέχρι το 2003· να μειώσουν τον όγκο των εθνικών τεχνικών ρυθμιστικών κανονισμών στο εντελώς απαραίτητο· να βελτιώσουν τη λειτουργία της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης,

ii) να εξασφαλίσουν την ανεξαρτησία των αρχών που είναι αρμόδιες για τον ανταγωνισμό· να εξουσιοδοτήσουν τις αρχές αυτές να εφαρμόζουν τα άρθρα 81 (εναρμονισμένες πρακτικές) και 82 (κατάχρηση δεσποζουσών θέσεων) της συνθήκης ΕΚ με διαφανή και αποτελεσματικά μέσα,

iii) να περιορίσουν τις κρατικές ενισχύσεις, ιδίως τις ad hoc ενισχύσεις, και να τις κατευθύνουν σε οριζόντιους στόχους· να βελτιώσουν την εποπτεία των κρατικών ενισχύσεων και την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητάς τους,

iv) να ολοκληρώσουν την απελευθέρωση της αγοράς τηλεπικοινωνιών έως τα τέλη του 2001 και, ειδικότερα, να καταβάλουν προσπάθειες για την ενίσχυση του ανταγωνισμού στα τοπικά δίκτυα έως τα τέλη του 2000,

v) να επιταχύνουν την απελευθέρωση των τομέων της ενέργειας (ηλεκτρική ενέργεια και φυσικό αέριο), των ταχυδρομικών υπηρεσιών και των μεταφορών με στόχο τη δημιουργία μιας πραγματικής εσωτερικής αγοράς στους τομείς αυτούς· να εφαρμόσουν πλήρως τις κοινοτικές οδηγίες για το άνοιγμα των αγορών υπηρεσιών κοινής ωφελείας· να εξασφαλίσουν ότι οι καταναλωτές και οι βιομηχανικοί χρήστες θα επωφεληθούν χωρίς καθυστέρη από τις μειώσεις των τιμών και από τη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσίων, θεσπίζοντας κατάλληλες ρυθμίσεις και λαμβάνοντας υπόψη τις υποχρεώσεις δημόσιας υπηρεσίας· απαιτείται εξάλλου η συστηματική αξιολόγηση των μεταρρυθμίσεων στους δικτυακούς βιομηχανικούς κλάδους όταν αυτές θα έχουν τεθεί σε εφαρμογή,

vi) να ενισχύσουν τον ανταγωνισμό στους τομείς των υπηρεσιών, ιδίως των χρηματοπιστωτικών, της διανομής και των υπηρεσιών που παρέχονται σε επιχειρήσεις· ύστερα από πρόταση της Επιτροπής, να συμφωνήσουν μια στρατηγική για την εξάλειψη των εμποδίων στον τομέα των υπηρεσιών μέχρι το τέλος του 2000 και να λάβουν μέτρα για την πλήρη αξιοποίηση των δυνατοτήτων του ηλεκτρονικού εμπορίου,

vii) να ελαφρύνουν τις ρυθμίσεις στις οποίες υπόκεινται οι επιχειρήσεις, προκειμένου να δημιουργήσουν ένα φιλικότερο περιβάλλον για τις καινοτόμες επιχειρήσεις, ιδίως όσον αφορά τη δημιουργία και λειτουργία ΜΜΕ, και να χαράξουν μια στρατηγική για τον καλύτερο συντονισμό των ενεργειών για την απλούστευση του ρυθμιστικού περιβάλλοντος έως το 2001,

viii) να αναπτύξουν μια συστηματική προσέγγιση όσον αφορά το ρυθμιστικό πλαίσιο των υπηρεσιών η οποία θα μπορούσε να στοχεύει στον εντοπισμό των τομέων στους οποίους θα ήταν δυνατόν στοιχεία της αγοράς να χρησιμοποιηθούν για την παροχή δημόσιων υπηρεσιών· να σχεδιάσουν μέτρα για να αυξήσουν την αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης με προσφυγή σε νέες τεχνικές διαχείρισης και επικοινωνίας (ηλεκτρονικό εμπόριο, Ίντερνετ, ηλεκτρονική πρόσβαση σε διαδικασίες ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων) και με την ενθάρυνση διαφανών εταιρικών σχέσεων μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, και

ix) να παρακολουθήσουν την εφαρμογή στην πράξη των ρυθμιστικών μεταρρυθμίσεων για να εξασφαλίσουν την επίτευξη συγκεκριμένων αποτελεσμάτων από πλευράς οικονομικής αποτελεσματικότητας και ωφέλειας για τους καταναλωτές.

3.7. ***Τόνωση των κεφαλαιαγορών με την περαιτέρω ενοποίηση και εμβάθυνσή τους***

Η ύπαρξη αποτελεσματικών και ενοποιημένων χρηματοπιστωτικών αγορών βελτιώνει την κατανομή των κεφαλαίων και μειώνει το κόστος τους. Διευκολύνει τη διαδικασία διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και έχει ουσιώδη σημασία για την προώθηση του επιχειρηματικού πνεύματος, πράγμα που θα μπορούσε να βοηθήσει στην αύξηση της αποδοτικότητας και του δείκτη των επενδύσεων. Επίσης, ένα υγιές χρηματοπιστωτικό σύστημα συμβάλλει στη μακροοικονομική σταθερότητα. Από την εισαγωγή του ευρώ, η ενοποίηση των χρηματιστωτικών αγορών έχει σημειώσει ενθαρρυντική πρόοδο, χάρη ιδίως στην εφαρμογή προγραμμάτων δράσης για τις αγορές χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου. Ο τομέας αυτός έχει κεντρική πολιτική προτεραιότητα και οι σχετικές δράσεις πρέπει να αναληφθούν το συντομότερο· το ειδικό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισαβόνας ζήτησε την πλήρη υλοποίηση των προγραμμάτων δράσης έως το 2005 και 2003 αντίστοιχα. Επιπλέον, στα προγράμματα αυτά και κατά στην υλοποίησή τους πρέπει να ληφθούν υπόψη οι πραγματικές εξελίξεις της αγοράς, ούτως ώστε η ενοποίηση να επέλθει κατά το δυνατόν από την ίδια την αγορά. Πρέπει ιδίως:

i) να διευκολυνθεί η ευρύτερη δυνατή πρόσβαση στα κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου στο επίπεδο της ΕΕ, ιδίως για τις ΜΜΕ, μέσω ενός «ενιαίου διαβατηρίου για τους εκδότες»,

ii) να διευκολυνθεί η συμμετοχή όλων των επενδυτών σε μια ενοποιημένη αγορά με την εξάλειψη των εμποδίων στις επενδύσεις σε συνταξιοδοτικά ταμεία και από αυτά, την εξασφάλιση επαρκούς προστασίας των επενδυτών, τη διευκρίνιση της διάκρισης μεταξύ έμπειρου επενδυτή και μικροεπενδυτή, την αναθεώρηση των κανόνων επαγγελματικής δεοντολογίας και τη βελτίωση του πλαισίου των επενδυτικών εργασιών των θεσμικών επενδυτών,

iii) να προωθηθεί η ενοποίηση των αγορών κρατικών ομολόγων με τη διεύρυνση του πλαισίου διαβουλεύσεων, με την αύξηση της διαφάνειας των τεχνικών και μέσων έκδοσης ομολογιακών τίτλων, καθώς και με τη βελτίωση της λειτουργίας των διασυνοριακών αγορών συμφωνιών πώλησης και επαναγοράς,

iv) να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα των συστημάτων εκκαθάρισης και διακανονισμού τίτλων, με σκοπό τη διευκόλυνση και την προώθηση υγιών διασυνοριακών δραστηριοτήτων,

v) να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα των διασυνοριακών υπηρεσιών λιανικών πληρωμών με τη βελτίωση των διαδικασιών εκτέλεσης των διασυνοριακών πληρωμών και επικοινωνίας με τους πελάτες,

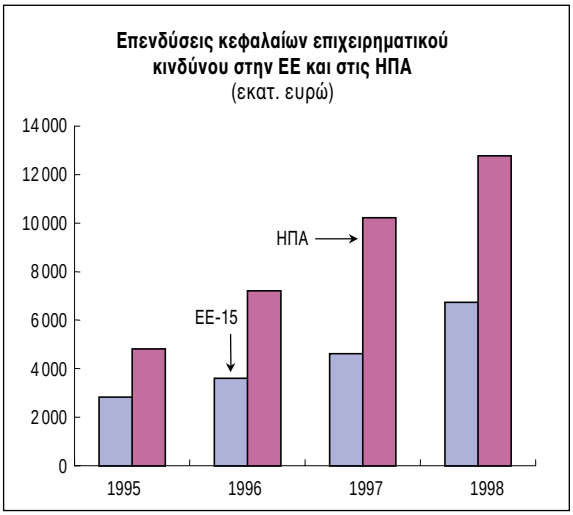
vi) να αυξηθεί η συγκρισιμότητα των οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών που επιθυμούν να έχουν πρόσβαση σε μια ενοποιημένη χρηματοπιστωτική αγορά και να δοθεί στην ΕΕ η δυνατότητα να αντιδρά γρήγορα στις εξελίξεις στον τομέα της διεθνούς λογιστικής τυποποίησης,

vii) να επιταχυνθεί η εφαρμογή φορολογικών μέτρων για την προώθηση της ανάπτυξης νέων επιχειρήσεων και των επενδύσεων σε κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου· να αναθεωρηθεί η πτωχευτική νομοθεσία κατά τρόπο ώστε να δίνεται μια δεύτερη ευκαιρία στους επιχειρηματίες, και να αναληφθούν ενέργειες για την προώθηση της συμμετοχής των εργαζομένων στο κεφάλαιο των επιχειρήσεών τους,

viii) να εξασφαλιστεί μια πιο στενή συνεργασία μεταξύ των ρυθμιστικών και εποπτικών αρχών των χρηματοπιστωτικών αγορών της ΕΕ, και

ix) να δοθεί συνέχεια στις κοινοτικές διατάξεις για τις προσφορές εξαγοράς και την αναδιάρθρωση και εκκαθάριση των πιστωτικών ιδρυμάτων και ασφαλιστικών εταιρειών.

Η Ένωση θα πρέπει να συμβάλει στη διεθνή χρηματοπιστωτική σταθερότητα μέσω ενός πραγματικού διαλόγου με τους κυριότερους εμπορικούς εταίρους της και με την υποστήριξη της ενίσχυσης της διεθνούς χρηματοπιστωτικής αρχιτεκτονικής. Θα πρέπει επίσης να συνεχίσει τις εργασίες της για τη σύναψη ενός διμερούς πλαισίου για τους επενδυτικούς κανόνες στον επόμενο γύρο εμπορικών διαπραγματεύσεων του ΠΟΕ, ώστε να βελτιωθεί η προβλεψιμότητα και η σταθερότητα του διεθνούς επενδυτικού περιβάλλοντος.

Πηγή: EVCA, Venture One.

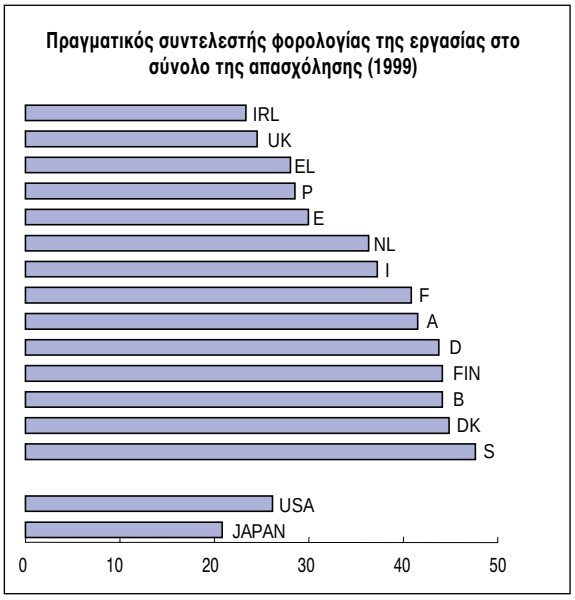
3.8. ***Αναζωογόνηση των αγορών εργασίας***

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισαβόνας χάραξε την ευρωπαϊκή στρατηγική για την πλήρη απασχόληση, με την επιτάχυνση της διαδικασίας διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και την προετοιμασία της μετάβασης σε μια οικονομία της γνώσης, με τον εκσυγχρονισμό του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου, με την επένδυση στους ανθρώπους και την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, και με την εφαρμογή του ενδεδειγμένου συνδυασμού μακροοικονομικών πολιτικών. Οι επιδόσεις των αγορών εργασίας βελτιώνται, σε διαφορετικό όμως βαθμό σε κάθε κράτος μέλος, εν μέρει λόγω της άνισης προόδου στην υλοποίηση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και των ενεργητικών μέτρων για την αύξηση της απασχολησιμότητας και της προσαρμοστικότητας. Οι χώρες που πραγματοποίησαν τη σημαντικότερη πρόοδο, με ταυτόχρονη εφαρμογή υγιών μακροοικονομικών πολιτικών, αποκομίζουν τους καρπούς των προσπαθειών τους υπό μορφή υψηλότερης απασχόλησης και χαμηλότερης διαρθρωτικής ανεργίας. Εξακολουθούν ωστόσο να υπάρχουν σημαντικά προβλήματα· η ανεργία παραμένει σε υψηλά επίπεδα που δεν είναι αποδεκτά και πλήττει σε πολύ μεγάλο βαθμό συγκεκριμένες ομάδες εργαζομένων και περιοχές· η αναλογία των μακροχρόνιων ανέργων είναι υψηλή. Το χαμηλό ποσοστό απασχόλησης, ιδίως των γυναικών και των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας, περιορίζει το αναπτυξιακό δυναμικό της ΕΕ. Επιπλέον, η δημογραφική εξέλιξη στην ΕΕ θα επιβραδύνει την αύξηση του πληθυσμού σε ηλικία εργασίας. Για να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα αυτά και να αξιοποιηθούν πλήρως τα πλεονεκτήματα μιας οικονομίας της γνώσης, η ολοκληρωμένη στρατηγική των τεσσάρων αξόνων δράσης που περιγράφεται στις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση θα πρέπει να εφαρμοστεί με άμεσο και διαφανή τρόπο. Η έμφαση στην επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό αποτελεί βασικό στοιχείο ενίσχυσης του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου. Τα κράτη μέλη θα πρέπει:

i) να στηρίξουν τη μετάβαση από τα παθητικά στα ενεργητικά μέτρα και να εφαρμόσουν μια συνολική προληπτική στρατηγική για την καταπολέμηση της μακροχρόνιας ανεργίας και της ανεργίας των νέων, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση· να αυξήσουν ιδίως την απασχολησιμότητα των ατόμων μέσω της μείωσης των φόρων και των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, κυρίως για τους χαμηλόμισθους· να διευκολύνουν την πρόσβαση στην κατάρτιση, την εκπαίδευση και την δια βίου μάθηση στο πλαίσιο της αγοράς εργασίας και να επιδιώξουν την επανένταξη των ανέργων μέσω ενεργητικών προγραμμάτων με συγκεκριμένους στόχους· να επιδιώξουν τη συνεργασία μεταξύ κοινωνικών εταίρων και δημόσιων αρχών στις προσπάθειες για τη βελτίωση της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και των δυνατοτήτων δια βίου μάθησης,

ii) να επανεξετάσουν και να μεταρρυθμίσουν, όπου ενδείκνυται, τα συστήματα φορολογίας και κοινωνικής προνοίας για να εξασφαλίσουν ότι υπάρχουν αποτελεσματικά κίνητρα και αμοιβές για τη συμμετοχή στον ενεργό επαγγελματικό βίο· να αξιολογήσουν ιδίως τα παθητικά μέτρα στήριξης εισοδήματος και τη συμμόρφωση με τα κριτήρια επιλεξιμότητας στα καθεστώτα προνοίας και να τα αναμορφώσουν όπου ενδείκνυται· να αποφύγουν τη μεταφορά δικαιούχων από τα συστήματα επιδομάτων ανεργίας σε άλλα δαπανηρά, παθητικά συστήματα εκτός της αγοράς εργασίας και να αναπτύξουν ενεργητικά μέτρα για την αγορά εργασίας ώστε να αποφευχθεί η κάλυψη της μακροχρόνιας ανεργίας από καθαρώς παθητικά συστήματα,

iii) να ενισχύσουν την κινητικότητα της εργασίας, μεταξύ άλλων με την αμοιβαία αναγνώριση προσόντων και με τη βελτίωση της δυνατότητας μεταφοράς των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων κατά τρόπο που να επιτρέπει την κινητικότητα της εργασίας μεταξύ τομέων και περιοχών της ΕΕ,

Σημείωση: Ο πραγματικός συντελεστής φορολογίας στο σύνολο της απασχόλησης είναι ο λόγος των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης συν το φόρο εισοδήματος εργασίας διά των ακαθάριστων αποδοχών. Ενώ εννοιολογικά αντιστοιχεί γενικά στους τεκμαρτούς φορολογικούς συντελεστές δημοσιεύει η Eurostat, υπάρχουν ορισμένες μεθοδολογικές διαφορές. Στο βαθμό που βασίζονται κυρίως σε μακροοικονομικά δεδομένα, οι συντελεστές αυτοί μπορούν να επικαιροποιούνται παράλληλα με τις προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής επιτρέποντας έτσι την πραγματοποίηση εκτιμήσεων βάσει των πλέον πρόσφατων πληροφοειών.
Πηγή: Υπηρεσίες της Επιτροπής.

iv) να εκσυγχρονίσουν την οργάνωση της εργασίας σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους, με μέτρα όπως τα ευέλικτα ωράρια εργασίας, η διευκόλυνση της μερικής απασχόλησης και η αξιολόγηση της αυστηρής νομοθεσίας για την προστασία της εργασίας και τις υψηλές αποζημιώσεις κατά την απόλυση· να συνδυάσουν μια ενδεχόμενη μείωση, είτε εκ του νόμου είτε συμβατική, του συνολικού χρόνου εργασίας με προσπάθειες για την αποφυγή αυξήσεων του κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος, και να λάβουν υπόψη τις μελλοντικές ανάγκες από πλευράς προσφοράς εργασίας,

v) να ενισχύσουν τις πολιτικές για την ισότητα ευκαιριών μεταξύ αντρών και γυναικών, ιδίως με τη βελτίωση των κινήτρων που παρέχονται με το φορολογικό σύστημα και το σύστημα κοινωνικής προνοίας και με την προώθηση πολιτικών που καθιστούν την εργασία συμβατή με την οικογενειακή ζωή, και

vi) να ενισχύσουν τις προσπάθειες για την επίτευξη συμφωνίας για τα μέτρα που απαιτούνται ώστε να επιτευχθεί μια αγορά εργασίας με λιγότερους αποκλεισμούς μέχρι το τέλος του 2000.

3.9. ***Προώθηση μιας βιώσιμης ανάπτυξης***

Η προώθηση φιλικών προς το περιβάλλον τεχνολογιών, προϊόντων και συμπεριφορών μπορεί να συμβάλει στην εξασφάλιση μιας πιο βιώσιμης ανάπτυξης. Μια υγιής περιβαλλοντική πολιτική που προσπαθεί να αξιοποιήσει την αποτελεσματικότητα των μέσων που βασίζονται σε μηχανισμούς της αγοράς μπορεί επίσης να βελτιώσει τις οικονομικές διαρθρώσεις και να ενισχύσει έτσι την οικονομική ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεως απασχόλησης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει:

i) να εισαγάγουν ή να ενισχύσουν πολιτικές προσανατολισμένες στην αγορά, όπως η φορολογία, τα τέλη χρήσεως, τα συστήματα ασφάλισης/ευθύνης και οι διαπραγματεύσιμες ποσοστώσεις, με τις οποίες αποτιμάται χρηματικά η στενότητα των πόρων· να διευκολύνουν την επίτευξη των στόχων της ΕΕ στο πλαίσιο του πρωτοκόλλου του Κιότο· και να συμβάλουν στην αποσύνδεση των περιβαλλοντικών επιταγών από την οικονομική μεγέθυνση, και

ii) να αξιολογήσουν εκ νέου τις κλαδικές επιδοτήσεις και φορολογικές απαλλαγές και τα άλλα υπάρχοντα μέτρα που έχουν αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις, λαμβάνοντας πλήρως υπόψη τους υπόλοιπους σχετικούς οικονομικούς και κοινωνικούς παράγοντες, και

iii) να επιτύχουν συμφωνία για ένα κατάλληλο πλαίσιο φορολογίας της ενέργειας σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

II. ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΝΑ ΧΩΡΑ

1. ΒΕΛΓΙΟ

Μετά από μια επιβράδυνση το 1999, αναμένεται ότι η οικονομική δραστηριότητα θα ανακάμψει το 2000 υπό την ώθηση της εσωτερικής ζήτησης, και ιδίως της κατανάλωσης και των επενδύσεων του ιδιωτικού τομέα, καθώς και χάρη στη συνεχιζόμενη θετική συμβολή των καθαρών εξαγωγών. Η δημιουργία θέσεων απασχόλησης αναμένεται να συνεχιστεί το 2000 και να ενισχυθεί ακόμα περισσότερο το 2001, παράλληλα με τη θέση σε ισχύ των ελαφρύνσεων της φορολογίας της εργασίας.

Δημοσιονομική πολιτική

Η δημοσιονομική προσαρμογή σημείωσε νέα πρόοδο στο Βέλγιο καθώς το γενικό δημόσιο έλλειμμα μειώθηκε στο 0,9 % του ΑΕΠ, δηλαδή σε επίπεδα κάτω από το στόχο του προγράμματος σταθερότητας, ενώ το δημόσιο χρέος υποχώρησε στο 114,4 % του ΑΕΠ. Σύμφωνα με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας 2000-2003, το Βέλγιο θα συνεχίσει τις προσπάθειες για δημοσιονομική εξυγίανση με υψηλά πρωτογενή πλεονάσματα και θα επιδιώξει να επιτύχει δημοσιονομική ισορροπία το 2002 και δείκτη δημόσιου χρέους πλησίον του 100 % του ΑΕΠ το 2003. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, η δημοσιονομική πολιτική θα πρέπει να αποσκοπεί:

i) στην επίτευξη καλύτερων δημοσιονομικών αποτελεσμάτων το 2000 σε σχέση με το στόχο για ένα έλλειμμα της τάξης του 1 % του ΑΕΠ που προβλέπεται στον προϋπολογισμό και στο επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας, λαμβανομένης υπόψη της βελτίωσης των δημοσιονομικών μεγεθών το 1999 και των προοπτικών για ταχύτερους ρυθμούς ανάπτυξης το 2000 σε σχέση με τις προβλέψεις του προϋπολογισμού,

ii) στη συγκράτηση της πραγματικής ετήσιας αύξησης των πρωτογενών δαπανών εντός του ορίου του 1,5 % που απορρέει από τις ανειλημμένες στα πλαίσια του επικαιροποιημένου προγράμματος σταθερότητας δεσμεύσεις, κατά τρόπο που να επιτρέπει τη μείωση του φορολογικού βάρους και κυρίως των φόρων που βαρύνουν την εργασία, διασφαλίζοντας όμως παράλληλα την επίτευξη ενός χαμηλότερου δημοσιονομικού ελλείμματος,

iii) στη διατήρηση του πρωτογενούς πλεονάσματος σε επίπεδα ελαφρά υψηλότερα από το 6 % του ΑΕΠ προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνεχής μείωση του γενικού δημόσιου ελλείμματος και να καταστεί δυνατή η ταχεία μείωση του δείκτη δημόσιου χρέους, και

iv) στην περαιτέρω μείωση του δημόσιου χρέους με τη χρησιμοποίηση των εσόδων από ιδιωτικοποιήσεις ή από άλλες πωλήσεις κρατικών περιουσιακών στοιχείων.

Αγορές προϊόντων

Το Βέλγιο είναι πολύ καλά ενταγμένο στην ευρωπαϊκή οικονομία. Ο ανοικτός χαρακτήρας της βελγικής οικονομίας εντείνει τον ανταγωνισμό, ιδίως στις αγορές προϊόντων. Ωστόσο, σε ορισμένες αγορές υπηρεσιών υπάρχουν ακόμα προβλήματα. Παρά την ουσιαστική πρόοδο που έχει επιτευχθεί στη μεταφορά της νομοθεσίας για την εσωτερική αγορά, η εφαρμογή της θα πρέπει να επιταχυνθεί. Η βελγική κυβέρνηση ανέλαβε τη δέσμευση να μειώσει τις διοικητικές διατυπώσεις για τις επιχειρήσεις κατά 25 % έως το τέλος της θητείας της. Παρά τις πρόσφατες προσπάθειες για τη βελτίωσή του, ο δείκτης των δαπανών για Ε&Α ως ποσοστό του ΑΕΠ είναι χαμηλότερος από τον κοινοτικό μέσο όρο. Θα πρέπει να συνεχιστούν οι προσπάθειες για να τονωθεί η αύξηση του βαθμού διείσδυσης των τεχνολογιών των πληροφοριών και επικοινωνιών, που είναι επίσης χαμηλότερος από τον κοινοτικό μέσο όρο. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, το Βέλγιο θα πρέπει να δώσει προτεραιότητα στα ακόλουθα:

i) αντιμετώπιση του προβλήματος του ανεπαρκούς ανταγωνισμού στις αγορές υπηρεσιών, το οποίο συμβάλλει στη διατήρηση υψηλών τιμών και στη χαμηλή παραγωγικότητα σε τομείς όπως η ενέργεια, οι τηλεπικοινωνίες, οι σιδηροδρομικές μεταφορές και οι υπηρεσίες σε επιχειρήσεις,

ii) επιτάχυνση της απελευθέρωσης των τομέων της ηλεκτρικής ενέργειας και του φυσικού αερίου και ενίσχυση των εξουσιών των ρυθμιστικών αρχών που είναι αρμόδιες για τους τομείς της ενέργειας και των τηλεπικοινωνιών,

iii) άμεση εφαρμογή και παρακολούθηση των σχεδιαζόμενων μέτρων για τη μείωση των διοικητικών διατυπώσεων για τις επιχειρήσεις, και

iv) αύξηση της διαφάνειας στις σχέσεις μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, ιδίως στο πλαίσιο των εταιρικών σχέσεων μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων, προκειμένου να αποφευχθούν οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού.

Κεφαλαιαγορές

Εφαρμόστηκαν διάφορες μεταρρυθμίσεις για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της αγοράς σε ένα όλο και πιο ανταγωνιστικό περιβάλλον. Στον τομέα των κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου κυριαρχούν οι δημόσιοι φορείς και μεγάλο ποσοστό των επενδύσεων αφορούν τα αρχικά επιχειρηματικά στάδια και τις επιχειρήσεις υψηλής τεχνολογίας. Παρόλο που η εστίαση των προσπαθειών στα πρώτα επιχειρηματικά στάδια είναι γενικά θετική, η σπάνις ιδιωτικών κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου, και ιδίως ενδιάμεσων χρηματοδοτήσεων, θα μπορούσε μακροπρόθεσμα να εμποδίσει την ανάπτυξη της αγοράς κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, η βελγική κυβέρνηση θα πρέπει να δώσει άμεση προτεραιότητα στα ακόλουθα:

i) συνέχιση των προσπαθειών για ενθάρρυνση της ανάπτυξης ιδιωτικών, σε αντιδιαστολή με τα δημόσια, κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου με τη βελτίωση της φορολογικής μεταχείρισης· διερεύνηση ιδίως των δυνατοτήτων αναδιάρθρωσης του συστήματος φορολογίας εταιρειών μέσω μείωσης των φορολογικών συντελεστών και διεύρυνσης της φορολογικής βάσης.

Αγορές εργασίας

Οι επιδόσεις των βελγικών αγορών εργασίας όσον αφορά την αύξηση της απασχόλησης ήταν σχετικά ικανοποιητικές. Αρχίζοντας από ένα σχετικά χαμηλό συνολικό ποσοστό απασχόλησης, ιδίως για τις γυναίκες και τους ηλικιωμένους εργαζομένους, η προσφορά εργασίας αυξήθηκε σταθερά. Συνεπώς, η αύξηση της απασχόλησης δεν επέφερε ουσιαστική μείωση της ανεργίας. Το ποσοστό ανεργίας συνεχίζει να είναι από τα υψηλότερα μεταξύ των μικρότερων κρατών μελών και οι περιφερειακές αποκλίσεις έντονες. Ο επιμερισμός των ευθυνών μεταξύ ομοσπονδιακής κυβέρνησης, περιοχών και γλωσσικών κοινοτήτων απαιτεί σημαντικές προσπάθειες συντονισμού. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, το Βέλγιο θα πρέπει να δώσει άμεση προτεραιότητα:

i) στην ενίσχυση των μέτρων για την προώθηση της κινητικότητας της εργασίας μεταξύ και εντός περιοχών και για την ενθάρρυνση των κοινωνικών εταίρων να λαμβάνουν περισσότερο υπόψη στις μισθολογικές διαπραγματεύσεις, εντός των ορίων της ομοσπονδιακής μισθολογικής πολιτικής, τις τοπικές συνθήκες της αγοράς εργασίας και/ή τη χρηματοοικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων, δεδομένου ότι υπάρχουν έντονες γεωγραφικές αποκλίσεις στα επίπεδα ανεργίας. Οι κοινωνικοί εταίροι και οι δημόσιες αρχές θα πρέπει επίσης, στους αντίστοιχους τομείς αρμοδιότητάς τους, να δίνουν μεγαλύτερο βάρος στην αναβάθμιση των επαγγελματικών προσόντων και στη βελτίωση της εκπαίδευσης του εργατικού δυναμικού, και

ii) στην ενίσχυση των ενεργητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας προκειμένου να δοθούν στους ανέργους κίνητρα να συμμετάσχουν σε ενεργητικά μέτρα και να αποδέχονται νέες προσφορές θέσεων εργασίας· οι ενεργητικές αυτές πολιτικές θα πρέπει να συνδυάζονται με μια επανεξέταση των δυνητικά αποτρεπτικών συνεπειών του φορολογικού συστήματος και του καθεστώτος επιδομάτων, περιλαμβανομένης της διαθεσιμότητας και των προϋποθέσεων χορήγησής των, επί της απασχόλησης, ιδίως των ανειδίκευτων, των μεγαλύτερης ηλικίας εργαζομένων και των γυναικών.

2. ΔΑΝΙΑ

Αναμένεται ότι η οικονομική ανάπτυξη θα επιταχυνθεί το 2000 καθώς η εσωτερική ζήτηση, και ιδίως η ιδιωτική κατανάλωση, θα ενισχύονται παράλληλα με τη βελτίωση των προοπτικών στις εξαγωγικές αγορές. Είναι πιθανό ότι η ανεργία, η οποία στα τέλη του 1999 διαμορφώθηκε στο 4,5 %, δηλαδή στο χαμηλότερο επίπεδό της από τη δεκαετία του 1970, θα αυξηθεί ελαφρά στη διάρκεια του έτους.

Δημοσιονομική πολιτική

Τα δημόσια οικονομικά της Δανίας βελτιώθηκαν σημαντικά το 1999 και το γενικό δημόσιο πλεόνασμα ανήλθε στο 3 % του ΑΕΠ, υπερβαίνοντας κατά 0,5 εκατοστιαία μονάδα του ΑΕΠ το επίπεδο που αναμενόταν κατά την έγκριση του προϋπολογισμού. Για το 2000, το πλεόνασμα του γενικού προϋπολογισμού αναμένεται να ανέλθει στο 2,2 % του ΑΕΠ και, σύμφωνα με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας της Δανίας, να αυξηθεί στη συνέχεια προοδευτικά στο 3 % του ΑΕΠ περίπου έως το 2005. Οι υπερβάσεις δαπανών ήταν συνήθεις σε επίπεδο τοπικών διοικήσεων. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, η δημοσιονομική πολιτική θα πρέπει να αποσκοπεί:

i) στην επίτευξη του στόχου της κυβέρνησης για συγκράτηση της πραγματικής αύξησης της δημόσιας κατανάλωσης στο 1,2 % στον προϋπολογισμό για το 2000· για το σκοπό αυτό, θα πρέπει να δοθεί προσοχή στην εξέλιξη των δαπανών σε τοπικό επίπεδο και, εάν υπάρχει κίνδυνος μη επίτευξης του στόχου, να επιδιωχθεί η ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου, εντός των ορίων της αυτονομίας των τοπικών κυβερνήσεων, και

ii) σε νέα μείωση των δεικτών φορολογικού βάρους και δαπανών ως ποσοστό του ΑΕΠ, όπως προβλέπεται στο επικαιροποιημένο πρόγραμμα σύγκλισης, λαμβανομένης υπόψη της υγιούς κατάστασης των δημόσιων οικονομικών, στο βαθμό που αυτό θα αυξήσει τα οικονομικά κίνητρα και θα συμβάλει στη βελτίωση των μεσοπρόθεσμων προοπτικών για την ανάπτυξη και την απασχόληση.

Αγορές προϊόντων

Η Δανία είναι μια από τις χώρες που έχουν επιτύχει τη μεγαλύτερη πρόοδο στις μεταρρυθμίσεις των αγορών προϊόντων, ιδίως στις βιομηχανίες δικτύου. Υπάρχουν ωστόσο περιθώρια για βελτίωση των επιπέδων τιμών και της παραγωγικότητας της δανικής οικονομίας, υπό τον όρο ότι θα λυθεί το πρόβλημα του ανεπαρκούς ανταγωνισμού σε ορισμένους τομείς όπως τα προϊόντα διατροφής και τα ποτά, τα κατασκευαστικά υλικά και το λιανικό εμπόριο. Στον τομέα της Ε&Α για εμπορικές εφαρμογές, η Δανία υστερεί σε σχέση με τις άλλες σκανδιναβικές χώρες. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, η Δανία θα πρέπει να δώσει άμεση προτεραιότητα:

i) στη λήψη νέων μέτρων για την ενίσχυση της πολιτικής ανταγωνισμού και τη διασφάλιση της πλήρους εφαρμογής της· στην παροχή στο Συμβούλιο Ανταγωνισμού εξουσιών για την εφαρμογή των άρθρων 81 και 82,

ii) στη συνέχιση των προσπαθειών για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συγκριτικά μεγάλου δημόσιου τομέα, π.χ. με πιο συστηματική προσφυγή σε διαγωνισμούς, και

iii) στην εντατικοποίηση των προσπαθειών για την ενθάρρυνση των μεταφορών τεχνολογίας από τα ερευνητικά ιδρύματα στις επιχειρήσεις και για την ανάπτυξη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών σε τομείς υψηλής τεχνολογίας.

Κεφαλαιαγορές

Έχουν εφαρμοστεί σημαντικές μεταρρυθμίσεις για την αύξηση της αποτελεσματικότητας των αγορών και για την ανάπτυξη των κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου. Ωστόσο, οι αγορές μετοχικών τίτλων παραμένουν σχετικά μικρές, ιδίως σε σύγκριση με τις αγορές ομολόγων. Το 1998 δημιουργήθηκε ένα χρηματιστήριο για ταχέως αναπτυσσόμενες εταιρείες, αλλά ο αριθμός των εισηγημένων εταιρειών είναι σχετικά μικρός. Παρά της μεταρρυθμίσεις, η αγορά κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου παραμένει επίσης περιορισμένη. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, η Δανία θα πρέπει να δώσει άμεση προτεραιότητα:

i) στην αύξηση των πηγών κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου μέσω της άρσης των ποσοτικών περιορισμών στις επενδύσεις των συνταξιοδοτικών ταμείων, λαμβανομένης όπως υπόψη της ανάγκης διαφοροποίησης των κινδύνων, και

ii) στην εφαρμογή των προτύπων καλής πρακτικής που προτάθηκαν στην ανακοίνωση για τα κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου του Οκτωβρίου 1999, όσον αφορά ιδίως τη φορολογία των επενδύσεων σε εταιρείες κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου, την πτωχευτική νομοθεσία και την προώθηση καινοτόμων ιδιοκτησιακών καθεστώτων για τους εργαζομένους, όπως τα δικαιώματα απόκτησης μετοχών της επιχείρησης.

Αγορές εργασίας

Η κατάσταση της αγοράς εργασίας βελτιώθηκε σημαντικά στη Δανία τα τελευταία χρόνια, εν μέρει ως αποτέλεσμα των εκτεταμένων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που εφαρμόστηκαν από τα μέσα της δεκαετίας του 1990. Ωστόσο, λόγω του υψηλού ποσοστού ανεργίας και του χαμηλού ποσοστού απασχόλησης, η εξασφάλιση μακροπρόθεσμα επαρκούς εργατικού δυναμικού ενδέχεται να αποδειχθεί πολύ δυσχερής. Οι δημογραφικές εξελίξεις δεν θα συμβάλουν στην επίλυση του προβλήματος τα επόμενα χρόνια, ούτε η αναγγελθείσα εισαγωγή μιας έκτης εβδομάδας διακοπών. Παρά τις πρόσφατες μεταβολές στους φορολογικούς κανόνες, η φορολογία της εργασίας παραμένει υψηλή και τα καθεστώτα επιδομάτων εκτεταμένα και γενναιόδωρα. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, η Δανία θα πρέπει να δώσει άμεση προτεραιότητα:

i) στην υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων ώστε να μειωθεί η συνολική φορολογική επιβάρυνση της εργασίας, και ιδίως ο οριακός συντελεστής του φόρου επί των χαμηλών εισοδημάτων, καθώς και στην αύξηση των κινήτρων για την αποδοχή θέσεων εργασίας ή την παραμονή σε αυτές· στη στενή παρακολούθηση των μεταρρυθμίσεων των καθεστώτων πρόωρης συνταξιοδότησης και αδειών, υπό των φως της ανάγκης για αύξηση της προσφοράς εργασίας.

3. ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Η οικονομική δραστηριότητα ανέκαμψε σημαντικά στο δεύτερο εξάμηνο του 1999, χάρη στην πρώτη μετά τα μέσα του 1998 θετική συμβολή των εξωτερικών λογαριασμών. Είναι πιθανό ότι η αύξηση του ΑΕΠ θα είναι ισχυρότερη στο τρέχον έτος σε σχέση με το 1999, χάρη στις ευνοϊκές προοπτικές του εξωτερικού περιβάλλοντος και στη διατήρηση της εσωτερικής ζήτησης σε υψηλά επίπεδα ως αποτέλεσμα της αναμενόμενης μείωσης της ανεργίας.

Δημοσιονομική πολιτική

Η εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών στη Γερμανία συνεχίστηκε το 1999, με τη μείωση του γενικού δημόσιου ελλείμματος στο 1,1 % του ΑΕΠ έναντι στόχου 2 % στο αρχικό πρόγραμμα σταθερότητας. Στο επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας της 1ης Φεβρουαρίου 2000 αναμένεται μείωση του ελλείμματος στο 1 % του ΑΕΠ το 2000. Η μείωση αυτή είναι περιορισμένη —παρά τη φιλόδοξη δέσμη περικοπών δαπανών σε ομοσπονδιακό επίπεδο— και αυτό οφείλεται μεταξύ άλλων στην ελαφρά επιδείνωση των δημόσιων οικονομικών σε περιφερειακό επίπεδο και στην ανασύσταση αποθεματικών στον τομέα των κοινωνικών ασφαλίσεων. Το 2001, οι προγραμματισμένες μεταρρυθμίσεις της φορολογίας του εισοδήματος φυσικών προσώπων και των εταιρειών θα οδηγήσουν, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις, σε αύξηση του γενικού δημόσιου ελλείμματος στο 1,5 % του ΑΕΠ. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, η δημοσιονομική πολιτική θα πρέπει να αποσκοπεί:

i) στη χρησιμοποίηση των φορολογικών κερδών που θα προκύψουν εάν ο ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης είναι ταχύτερος από τον αναμενόμενο για τη μείωση του ελλείμματος κάτω από τον τεθέντα στόχο,

ii) στην υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων και εταιρειών το 2001 με τη μέγιστη δυνατή σύνεση, προκειμένου να περιοριστεί η νέα αύξηση του δημοσιονομικού ελλείμματος και να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος παρατεταμένης επιδείνωσης του διαρθρωτικού ελλείμματος,

iii) στην επεξεργασία διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης (όσον αφορά ιδίως τις συντάξεις και την υγειονομική περίθαλψη), που αποτελούν το κλειδί της διατηρησιμότητας των δημόσιων οικονομικών μεσοπρόθεσμα, και

iv) στην εξασφάλιση πτωτικής πορείας του δείκτη δημόσιου χρέους, με την πλήρη τήρηση των στόχων για το έλλειμμα και με την αξιοποίηση των δυνατοτήτων για ιδιωτικοποιήσεις σε όλα τα επίπεδα δημόσιας διοίκησης. Επίσης, όλα τα εφάπαξ έσοδα θα πρέπει να χρησιμοποιούνται εξ ολοκλήρου για τη μείωση του δημόσιου χρέους.

Αγορές προϊόντων

Η γερμανική οικονομία είναι καλά ενταγμένη στις ευρωπαϊκές αγορές προϊόντων. Ωστόσο, τα επίπεδα τιμών στη Γερμανία εξακολουθούν να είναι σχετικά υψηλά, λόγω κυρίως του υψηλότερου κατά κεφαλήν εισοδήματος. Ορισμένες πρόσφατες μεταρρυθμίσεις κατέστησαν δυνατή τη βελτίωση της λειτουργίας των γερμανικών αγορών προϊόντων, ιδίως όσον αφορά την πολιτική ανταγωνισμού και την απελευθέρωση των βιομηχανιών δικτύου, υπάρχουν όμως περιθώρια περαιτέρω βελτίωσης. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, η Γερμανία θα πρέπει να δώσει άμεση προτεραιότητα:

i) στην εξασφάλιση μεγαλύτερου ανοίγματος των αγορών δημόσιων συμβάσεων και την προσαγωγή της ηλεκτρονικής πρόσβασης στις προσκλήσεις υποβολής προσφορών,

ii) στη φιλελευθεροποίηση των κανονισμών περί διαφημίσεων σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα, την κατάργηση δηλαδή των περιορισμών επί των εκπτώσεων και των δώρων, λαμβανομένων υπόψη των απαιτήσεων της νέας οδηγίας περί ηλεκτρονικού εμπορίου,

iii) στη βελτίωση των ανταγωνιστικών δομών και της αποτελεσματικότητας με την αξιοποίηση των δυνατοτήτων της ιδιωτικοποίησης,

iv) στον περαιτέρω περιορισμό των κρατικών ενισχύσεων, περιλαμβανομένων των ενισχύσεων ad hoc και των ειδικών κλαδικών ενισχύσεων,

v) στην αναθεώρηση, βάσει της πείρας, την νέας συμφωνίας σχετικά με τις πληρωμές για ηλεκτρισμό, που ισχύει μέχρι το τέλος του 2001, ώστε να καταστεί δυνατή η πλήρης αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων της απευθέρωσης της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, και

vi) στη συνέχιση των προσπαθειών για τη μείωση των περιορισμών και διοικητικών διατυπώσεων για τις ΜΜΕ, ιδίως όσον αφορά τις υπηρεσίες σε επιχειρήσεις και τις βιοτεχνίες.

Κεφαλαιαγορές

Η γερμανική χρηματοπιστωτική αγορά αναπτύχθηκε δυναμικά τα τελευταία πέντε χρόνια και ιδίως το 1999. Ιδιαίτερα επιτυχής ήταν η ανάπτυξη της Neuer Markt, της χρηματιστηριακής αγοράς για ταχέως αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις υψηλής τεχνολογίας. Ως αποτέλεσμα της ισχυρής δημόσιας στήριξης, καθώς και των πρόσφατων εξελίξεων στις αγορές, η γερμανική αγορά κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου αναπτύσσεται με γρήγορους ρυθμούς, ενώ παράλληλα σημαντικό μέρος των κεφαλαίων αυτών επενδύεται στα αρχικά επιχειρηματικά στάδια. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, η Γερμανία θα πρέπει να δώσει ιδιαίτερη προτεραιότητα:

i) στη συμμόρφωση με πρότυπα καλής πρακτικής που προτάθηκαν στην ανακοίνωση για τα κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου του Οκτωβρίου 1999, όσον αφορά τη φορολογία, την πτωχευτική νομοθεσία και τη στήριξη των καθεστώτων δικαιωμάτων απόκτησης μετοχών της επιχείρησης από τους εργαζομένους.

Αγορές εργασίας

Η κατάσταση της γερμανικής αγοράς εργασίας βελτιώθηκε κάπως το 1999, αλλά κατά κύριο λόγο στο δυτικό τμήμα της χώρας. Η «συμμαχία για την απασχόληση» καθόρισε το πλαίσιο των πρόσφατων προσπαθειών των κοινωνικών εταίρων για τη συγκράτηση των μισθολογικών αυξήσεων, στις οποίες εντάσσεται και η διεύρυνση των δυνατοτήτων μερικής απασχόλησης για τους ηλικιωμένους. Έχει ήδη τεθεί σε εφαρμογή μια φιλόδοξη φορολογική μεταρρύθμιση που αποσκοπεί να ελαφρύνει τη φορολογία της εργασίας και να αυξήσει τους περιβαλλοντικούς φόρους. Ο ρυθμός αύξησης των συντάξεων θα επιβραδυνθεί προκειμένου να διατηρηθούν σταθερές οι εισφορές. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, η Γερμανία θα πρέπει να δώσει άμεση προτεραιότητα:

i) στην κριτική επανεξέταση της πολιτικής της έναντι του ανατολικού τμήματος της χώρας, όπου —δέκα χρόνια μετά την ενοποίηση— εξακολουθούν να υπάρχουν πολύ σοβαρά προβλήματα απασχόλησης. Η επανεξέταση θα πρέπει ιδίως να αφορά την αποτελεσματικότητα των μεταβιβαστικών πληρωμών, καθώς και τους τρόπους με τους οποίους οι κοινωνικοί εταίροι θα μπορούσαν να προωθήσουν τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης αυξάνοντας την ευκαμψία στην αγορά εργασίας και υιοθετώντας κατάλληλες μισθολογικές διαρθρώσεις.

ii) στη συνέχιση και την παρακολούθηση των προσπαθειών για την προοδευτική μείωση της φορολογικής πίεσης που βαρύνει την εργασία, μέσω της μείωσης των φόρων και των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. Το κόστος της εργασίας θα πρέπει να μειωθεί ακόμα περισσότερο σε όλα τα μισθολογικά κλιμάκια και ιδίως στα χαμηλότερα, λαμβάνοντας όπως παράλληλα υπόψη την ανάγκη για δημοσιονομική εξυγίανση. Η στρατηγική πολιτική μετακύλισης του φορολογικού βάρους από την εργασία στο περιβάλλον (οικονομικοί φόροι), που έχει ήδη συντελέσει στη μείωση των κρατήσεων για συντάξεις κατά 5 % περίπου, θα πρέπει να συνεχιστεί σύμφωνα και με τα μελετώμενα περαιτέρω βήματα της μεταρρύθμισης, και

iii) στη μείωση των αντικινήτρων στο φορολογικό σύστημα και στο καθεστώς επιδομάτων, τα οποία αποθαρρύνουν τη συμμετοχή όλων των ομάδων εργαζομένων στην αγορά εργασίας, και ιδίως των πιο ηλικιωμένων, και στην αναζήτηση των πλέον κατάλληλων πολιτικών για την αποφυγή της πρόωρης αποχώρησης των εργαζομένων από την αγορά εργασίας και για την προώθηση της απασχόλησης των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας.

4. ΕΛΛΑΔΑ

Η ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας που άρχισε το 1994 συνεχίζεται με ταχείς ρυθμούς· το 1999 η αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ υπερέβη το μέσο όρο της ΕΕ για τέταρτο συνεχές έτος, παρά μια ελαφρά επιβράδυνση λόγω των μεταβολών στις εξωτερικές συνθήκες. Αναμένεται ότι η παγίωση της αναπτυξιακής διαδικασίας θα επηρεάσει θετικά την αγορά εργασίας στα επόμενα χρόνια.

Δημοσιονομική πολιτική

Η Ελλάδα πέτυχε περαιτέρω πρόοδο το 1999 στη βελτίωση της δημοσιονομικής κατάστασης, καθώς το γενικό δημόσιο έλλειμμα υποχώρησε στο 1,6 % του ΑΕΠ, κάτω από το στόχο του προγράμματος σύγκλισης, ενώ το δημόσιο χρέος μειώθηκε στο 104,4 % του ΑΕΠ. Η ταχύτερη μείωση του ελλείμματος επιτεύχθηκε χάρη στα πολύ υψηλότερα έσοδα σε σχέση με τα αναμενόμενα, τα οποία αντιστάθμισαν με το παραπάνω την ελαφριά υπέρβαση από πλευράς δαπανών. Το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σύγκλισης προβλέπει περαιτέρω μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος το 2000 και 2001. Η δημοσιονομική εξυγίανση υποστηρίζεται από ένα υψηλό πρωτογενές πλεόνασμα, μέρος του οποίου προέρχεται από το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης μετά τις μεταρρυθμίσεις της δεκαετίας του 1990· στον τομέα αυτό προβλέπονται νέες μεταρρυθμίσεις, κυρίως λόγω της γήρανσης του πληθυσμού. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, η δημοσιονομική πολιτική θα πρέπει:

i) να θεωρήσει ότι ο στόχος του προϋπολογισμού για ένα γενικό δημόσιο έλλειμμα της τάξης του 1,2 % του ΑΕΠ το 2000 αποτελεί ανώτατο όριο· κάθε καλύτερο αποτέλεσμα στην πλευρά των εσόδων θα πρέπει να οδηγήσει σε πρόσθετη μείωση του γενικού δημόσιου ελλείμματος· η δημοσιονομική πολιτική θα πρέπει να γίνει ακόμα πιο αυστηρή το 2001 εάν εμφανιστούν πληθωριστικές πιέσεις,

ii) να ασκήσει έλεγχο στις δαπάνες με τον καθορισμό σαφών και δεσμευτικών ορίων, με σκοπό τη μείωση του ποσοστού των πρωτογενών δαπανών,

iii) να συνεχίσει τη μεταρρύθμιση στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης προκειμένου να εξασφαλίσει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του συστήματος· να βελτιώσει τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων των ταμείων κοινωνικής ασφάλισης και να συνεχίσει τον εξορθολογισμό και τον έλεγχο των δαπανών, και

iv) να πραγματοποιήσει τις ιδιωτικοποιήσεις που έχουν προγραμματιστεί για το 2000 και τα επόμενα έτη, προκειμένου να εξασφαλίσει την ταχύτερη μείωση του δείκτη δημόσιου χρέους.

Αγορές προϊόντων

Εν μέρει λόγω της γεωγραφικής θέσης της, η ελληνική οικονομία είναι λιγότερο ενταγμένη στις ευρωπαϊκές αγορές προϊόντων από ό,τι άλλα κράτη μέλη. Τα επίπεδα των τιμών είναι σχετικά υψηλά για πολλές κατηγορίες τιμών, η δε παραγωγικότητα της εργασίας, παρά τη βελτίωση των ρυθμών αύξησης που σημειώνει, παραμένει χαμηλότερη από ό, τι στα άλλα κράτη μέλη. Παρά τη σημαντική πρόοδο στην ιδιωτικοποίηση των δημόσιων επιχειρήσεων και τα μέτρα που λήφθηκαν για την προώθηση του επιχειρηματικού πνεύματος και της καινοτομίας, η διαδικασία μεταρρυθμίσεων στις αγορές προϊόντων είναι μάλλον βραδεία. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, η Ελλάδα θα πρέπει να δώσει άμεση προτεραιότητα:

i) στην επίτευξη προόδου στη μεταφορά και την εφαρμογή της νομοθεσίας για την εσωτερική αγορά,

ii) στην επιτάχυνση της απελευθέρωσης των τομέων των τηλεπικοινωνιών, της ηλεκτρικής ενέργειας και του φυσικού αερίου,

iii) στη λήψη συγκεκριμένων μέτρων για την προώθηση της δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και

iv) στη λήψη πρόσθετων μέτρων για να ενισχυθεί η Ε&Α και η διάδοση των τεχνολογιών των πληροφοριών και επικοινωνιών και να ενθαρρυνθεί η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων Ε&Α.

Κεφαλαιογορές

Χάρη στη συνεχιζόμενη διαδικασία απελευθέρωσης, η ελληνική κεφαλαιαγορά είναι όλο και πιο ανοικτή στον ανταγωνισμό. Το χρηματιστήριο ωφελήθηκε από τις μεταρρυθμίσεις στη διακυβέρνηση των εταιρειών και στους όρους εισαγωγής, καθώς και από την αποϋλοποίηση των τίτλων. Πέραν τούτου, οι μετοχές δυναμικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων αναμένεται να εισαχθούν προσεχώς στο αρτισύστατο χρηματιστήριο που δημιουργήθηκε γι' αυτές κατά τα πρότυπα της Ευρωπαϊκής Νέας Αγοράς. Οι επενδύσεις κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου παραμένουν όμως οι χαμηλότερες στην ΕΕ, πράγμα που περιορίζει σημαντικά τις διαθέσιμες πηγές χρηματοδότησης για τις νεοσύστατες και ταχέως αναπτυσσόμενες εταιρίες. Το κίνητρα που παρέχονται με φορολογικές ελαφρύνσεις και προγράμματα χρηματοδοτικής στήριξης θεσπίστηκαν μόλις πρόσφατα, και ως εκ τούτου δεν μπορούν ακόμη να αξιολογηθούν τα αποτελέσματά τους. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, η Ελλάδα θα πρέπει να δώσει άμεση προτεραιότητα:

i) στην επιτάχυνση της εφαρμογής των μέτρων που προτάθηκαν στο πρόγραμμα δράσης για τα κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου του 1998, με ιδιαίτερη έμφαση στα πρότυπα καλής πρακτικής που προβλέπονται στην ανακοίνωση του Οκτωβρίου 1999.

Αγορές εργασίας

Η ελληνική αγορά εργασίας χαρακτηρίστηκε, κατά τη δεκαετία του 1990, αφενός μεν από αύξηση του ποσοστού συμμετοχής και της απασχόλησης, ταυτόχρονα όμως και από αύξηση της ανεργίας. Μολονότι το ποσοστό απασχόλησης (ανηγμένης σε ισοδύναμο πλήρους ωραρίου) δεν απέχει πια πολύ από το μέσον όρο της Ένωσης, υπάρχουν ακόμα σημαντικά διαρθρωτικά προβλήματα, όπως το χαμηλό ποσοστό απασχόλησης, η περιορισμένη ανάπτυξη της μερικής απασχόλησης και της απασχόλησης των γυναικών και η σημαντική ανεργία μακράς διαρκείας. Έχουν ληφθεί μέτρα για διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας και για την προληπτική αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων και των μακροχρόνια ανέργων, και έχει μειωθεί η φορολογική επιβάρυνση της εργασίας, άρχισαν δε το 1999 να διαπιστώνονται τα πρώτα αποτελέσματα των προσπαθειών για την αύξηση της μερικής απασχόλησης, που στην Ελλάδα είναι λιγότερο διαδεδομένη απ' ό,τι σε ολόκληρη την Ένωση. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, η Ελλάδα θα πρέπει να δώσει άμεση προτεραιότητα:

i) στη λήψη αποφασιστικών και συνεπών μέτρων με μετρήσιμα αποτελέσματα για να αποφευχθεί η βύθιση των νέων και των ενηλίκων ανέργων στη μακροχρόνια ανεργία· στην ενίσχυση ιδίως των προσπαθειών για την ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης των υπηρεσιών απασχόλησης και την εφαρμογή προληπτικών πολιτικών σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές αριθ. 1 και 2 για την απασχόληση· στη συνέχιση των προσπαθειών για τη μεταρρύθμιση, σε συνάρτηση με τις ανάγκες του παραγωγικού μηχανισμού, των συστημάτων κατάρτισης και εκπαίδευσης,

ii) στην εξασφάλιση πλήρους και αποτελεσματικής υλοποίησης των μεταρρυθμίσεων στην αγορά εργασίας που αποφασίστηκαν το 1998, ιδίως όσον αφορά την επέκταση της μερικής απασχόλησης και την αύξηση της ευελιξίας στο ωράριο εργασίας, και

iii) στην επανεξέταση, από κοινού με τους κοινωνικούς εταίρους, των συστημάτων διαμόρφωσης των μισθών, με σκοπό την προσαρμογή των μισθολογικών αυξήσεων στις διαφορές παραγωγικότητας σε γεωγραφικό και κλαδικό επίπεδο και σε επίπεδο μεμονωμένων επιχειρήσεων, εξασφαλίζοντας ιδίως στην πράξη τη δυνατότητα παρέκκλισης, στο πλαίσιο των τοπικών συμφώνων απασχόλησης, από τις κλαδικές μισθολογικές συμφωνίες, τηρουμένου όμως του ελάχιστου επιπέδου που ορίζει η γενική συλλογική σύμβαση εργασίας.

5. ΙΣΠΑΝΙΑ

Το 1999, η αύξηση του ΑΕΠ διατήρησε τον προηγούμενο ταχύ ρυθμό της συνοδευόμενη από σημαντική αύξηση της απασχόλησης. Οι προοπτικές για το 2000 παραμένουν ευνοϊκές, χάρη σε μια πιο συγκρατημένη αύξηση της εγχώριας ζήτησης και στην ανάκαμψη των ισπανικών εξαγωγών. Εντούτοις, η εξέλιξη των τιμών από το δεύτερο εξάμηνο του 1999 ήταν δυσμενέστερη από ό, τι αναμενόταν, αλλά η τάση αυτή είναι πιθανό να επιβραδυνθεί κατά τη διάρκεια του 2000 με την προϋπόθεση ότι θα διατηρηθεί η συγκράτηση των μισθών.

Δημοσιονομική πολιτική

Το 1999 πραγματοποιήθηκε αισθητή πρόοδος στον τομέα της δημοσιονομικής εξυγίανσης: το γενικό δημόσιο έλλειμμα μειώθηκε σε 1,1 % του ΑΕΠ, ποσοστό χαμηλότερο κατά μισή εκατοστιαία μονάδα από τον στόχο που είχε τεθεί στο αρχικό πρόγραμμα σταθερότητας. Σύμφωνα με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας, το γενικό δημόσιο έλλειμμα αναμένεται να μειωθεί περαιτέρω το 2000 και το 2001 και να μετατραπεί σε πλεόνασμα το 2002 και 2003, πράγμα που θα επιτευχθεί κυρίως μέσω της συγκράτησης των πρωτογενών τρεχουσών δαπανών. Αυτό θα επιτρέψει επίσης μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος της γήρανσης του πληθυσμού, δημιουργήθηκε ένα αποθεματικό ταμείο συντάξεων. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η δημοσιονομική πολιτική θα πρέπει να αποσκοπεί στα εξής:

i) στην επίτευξη και ενδεχομένως τη βελτίωση των δημοσιονομικών στόχων που είχαν τεθεί στο επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας, λαμβάνοντας υπόψη τις επιδόσεις του 1999, που ήταν καλύτερες από τις αναμενόμενες· στην προετοιμασία των αρχών, ήδη από το 2000, για την ενδεχόμενη εφαρμογή μιας αυστηρότερης δημοσιονομικής πολιτικής, έτσι ώστε να αντισταθμιστούν τυχόν κίνδυνοι υπερθέρμανσης της οικονομίας,

ii) στην εφαρμογή του σχεδίου για την μεταρρύθμιση του νόμου για τον εθνικό προϋπολογισμό το 2000 με στόχο τη βελτίωση του ελέγχου των πρωτογενών τρεχουσών δαπανών, που βρίσκονται στο επίκεντρο της στρατηγικής για τη δημοσιονομική εξυγίανση· με τον τρόπο αυτό, οι μη προβλεπόμενες στον προϋπολογισμό δαπάνες θα μπορέσουν να περιοριστούν κυρίως στα απόβλεπτα ενδεχόμενα,

iii) στη σταδιακή αύξηση του αποθεματικού συνταξιοδοτικού ταμείου που δημιουργήθηκε στο νόμο για τον προϋπολογισμό του 2000 για να αντιμετωπισθεί το μακροχρόνιο πρόβλημα της γήρανσης του πληθυσμού· στη λήψη πρόσθετων μέτρων κατά το νέο γύρο των συνομιλιών σχετικά με τη μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος μεταξύ της κυβέρνησης και των κοινωνικών εταίρων που πρέπει να πραγματοποιηθεί το 2000 στο πλαίσιο του Pacto de Toledo του 1995, και

iv) στη συνέχιση και την πλήρη τήρηση του υφιστάμενου εσωτερικού συμφώνου σταθερότητας μεταξύ των περιφερειών και του κράτους, δεδομένου ότι οι περιφερειακές κυβερνήσεις αποκτούν όλο και σημαντικότερο ρόλο σε πολλούς τομείς δαπανών.

Αγορές προϊόντων

Η ισπανική οικονομία είναι αρκετά ενσωματωμένη στις ευρωπαϊκές αγορές προϊόντων. Λήφθηκαν διάφορα μέτρα για την προώθηση του ανταγωνισμού στις αγορές προϊόντων, και ειδικότερα βελτιώθηκε η ενσωμάτωση της νομοθεσίας για την εσωτερική αγορά, σημειώθηκε πρόοδος όσον αφορά την ελευθέρωση του τομέα των τηλεπικοινωνιών, ενισχύθηκε η νομοθεσία ανταγωνισμού και δημιουργήθηκαν «ενιαίες θυρίδες» για τις ΜΜΕ. Στόχος του νέου προγράμματος για την επιστήμη και την τεχνολογία είναι η σημαντική αύξηση του δείκτη δαπανών Ε&Α προς το ΑΠΕ. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Ισπανία θα πρέπει να δώσει άμεση προτεραιότητα στα εξής:

i) συνέχιση της υλοποίησης της μεταρρύθμισης του 1999 όσον αφορά τη νομοθεσία ανταγωνισμού· στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης αυτής, ιδιαίτερη σημασία θα πρέπει να δοθεί στην ενίσχυση των ικανοτήτων της ανεξάρτητης αρχής ανταγωνισμού και των μέσων που διαθέτει για τη διερεύνηση υποθέσεων,

ii) συνέχιση της μείωσης των ενισχύσεων για συγκεκριμένους τομείς (σιδηρόδρομοι, άνθρακας, ναυπηγεία),

iii) λήψη μέτρων για να ενισχυθεί το ανταγωνιστικό πλαίσιο σε τομείς όπως ο ηλεκτρισμός, το αέριο και το λιανικό εμπόριο, να εξαλειφθούν οι περιορισμοί στην προσφορά γης και να προσεγγίσει η τιμή του ύδατος στο πραγματικό του κόστος, και

iv) συνέχιση των μέτρων για τη μείωση των διοικητικών επιβαρύνσεων, ιδίως για τις ΜΜΕ, λαμβάνοντας υπόψη τη σημαντική συμβολή των ΜΜΕ στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα, και επέκταση της γεωγραφικής κάλυψης των ενιαίων θυρίδων για επιχειρήσεις.

Κεφαλαιογορές

Η αγορά κεφαλαίων αναπτύσσεται σε ταχύ ρυθμό μετά τις μεταρρυθμίσεις που αναλήφθηκαν για την ενίσχυση της πρόσβασης των επιχειρήσεων στην αγορά κεφαλαίων και τη διευκόλυνση των επενδύσεων σε κινητές αξίες που δεν έχουν εισαχθεί στο χρηματιστήριο καθώς και χάρη στη διαδικασία ιδιωτικοποίησης και την ανάπτυξη του χαρτοφυλακίου μετοχών που κατέχονται από τα νοικοκυριά. Εντούτοις, η αγορά επιχειρηματικού κεφαλαίου παραμένει μικρή. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Ισπανία θα πρέπει να δώσει άμεση προτεραιότητα στα εξής:

i) να εντατικοποιήσει τις προσπάθειές της για την ανάπτυξη των αγορών επιχειρηματικού κεφαλαίου και ιδίως για την αύξηση των επενδύσεων σε ιδρυτικά κεφάλαια· θα ήταν χρήσιμο να ληφθούν υπόψη τα παραδείγματα ορθής πρακτικής που αναφέρονται στην ανακοίνωση του Οκτωβρίου 1999 για τα επιχειρηματικά κεφάλαια σε τομείς όπως η νομοθεσία για την πτώχευση, η προώθηση καινοτόμων σχεδίων συμμετοχής των εργαζομένων στην ιδιοκτησία των επιχειρήσεων, ή η προώθηση των χρηματιστηρίων που ειδικεύονται σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Αγορές εργασίας

Η ισπανική αγορά εργασίας παρουσίασε σημαντική βελτίωση κατά τα τελευταία έτη, με αισθητή πτώση της ανεργίας και μεγάλη αύξηση της απασχόλησης. Καταβλήθηκαν προσπάθειες για την μετάβαση από παθητικές σε ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας, και δόθηκε μεγαλύτερο βάρος σε προληπτικά μέτρα για την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων και της μακράς διάρκειας ανεργίας. Μειώθηκε η φορολογική επιβάρυνση της εργασίας, ιδίως όσον αφορά τους χαμηλόμισθους. Ωστόσο, η ανεργία εξακολουθεί να είναι η υψηλότερη στην ΕΕ, και υπάρχουν ακόμη σημαντικά διαρθρωτικά προβλήματα, όπως η διαίρεση της αγοράς εργασίας σε προσωρινές και μόνιμες συμβάσεις, το χαμηλό ποσοστό συμμετοχής και απασχόλησης των γυναικών και οι ευρείες περιφερειακές αποκλίσεις. Επίσης, υπάρχει κίνδυνος δημιουργίας μισθολογικών πιέσεων. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Ισπανία θα πρέπει να δώσει άμεση προτεραιότητα στα εξής:

i) στην επανεξέταση, από κοινού με τους κοινωνικούς εταίρους, του συστήματος διαμόρφωσης, των μισθών και της εφαρμογής του συστήματος κοινωνικής πρόνοιας σε περιφερειακό-τοπικό επίπεδο και λήψη μέτρων για τη βελτίωση της λειτουργίας της αγοράς στέγης προκειμένου να προωθηθεί η κινητικότητα της εργασίας και να καταπολεμηθούν οι περιφερειακές ανισότητες όσον αφορά την ανεργία,

ii) στην συνέχιση των προσπαθειών για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας των ενεργητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας και την τόνωση του συντονισμού τους με τις συναφείς παθητικές πολιτικές, ώστε να περιορισθεί η βύθιση στη μακροχρόνια ανεργία, σε συνδυασμό με την επανεξέταση του φορολογικού συστήματος και των συστημάτων παροχών για τη βελτίωση των κινήτρων πρόσληψης, ανάληψης εργασίας και συμμετοχής σε προγράμματα στο πλαίσιο των ενεργητικών πολιτικών της αγοράς εργασίας· επανεξέταση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της τεχνικής εκπαίδευσης στα σχολεία, και

iii) στην περαιτέρω επανεξέταση, από κοινού με τους κοινωνικούς εταίρους, της αυστηρής νομοθεσίας για την προστασία των θέσεων εργασίας για τους εργαζομένους στο πλαίσιο μόνιμων συμβάσεων και της άμβλυνσης των εμποδίων για τις απολύσεις έτσι ώστε να μειωθεί η σπουδαιότητα των προσωρινών συμβάσεων και να αυξηθεί η ευελιξία της αγοράς εργασίας.

6. ΓΑΛΛΙΑ

Η οικονομική δραστηριότητα επιταχύνθηκε κατά τα μέσα του 1999 και η ανάκαμψη φαίνεται να έχει πλέον παγιωθεί: ο ρυθμός της ανάπτυξης αναμένεται να διατηρήσει το δυναμισμό του το 2000 και να επιτρέψει τη δημιουργία ενός μεγάλου αριθμού θέσεων απασχόλησης, αφού μάλιστα τα τελευταία χρόνια έχει αυξηθεί η συμμετοχή της απασχόλησης στην οικονομική ανάπτυξη. Παρά το γεγονός ότι ο ρυθμός ανάπτυξης διαμορφώνεται σε επίπεδα υψηλότερα της δυνητικής τάσης, οι πληθωριστικές πιέσεις θα εξακολουθήσουν να είναι περιορισμένες, λόγω του εντονότερου ανταγωνισμού και της συγκρατημένης αύξησης των μισθών.

Δημοσιονομική πολιτική

Το 1999 η Γαλλία πραγματοποίησε αισθητή πρόοδο όσον αφορά τη βελτίωση της δημοσιονομικής της θέσης, δεδομένου ότι το γενικό δημόσιο έλλειμμα μειώθηκε σε 1,8 % του ΑΕΠ, μισή εκατοστιαία μονάδα χαμηλότερα από το στόχο που είχε ορισθεί στο αρχικό πρόγραμμα σταθερότητας. Σύμφωνα με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας, εντός του 2000 και κατά τα επόμενα έτη θα καταβληθούν προσπάθειες για περαιτέρω μείωση του δείκτη του ελλείμματος. Στο αποτέλεσμα αυτό θα οδηγήσει ο αυστηρός έλεγχος των δαπανών, ο οποίος θα επιτρέψει επίσης τη μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης. Μεσοπρόθεσμα, τα δημόσια οικονομικά της Γαλλίας, και ιδίως το σύστημα συνταξιοδότησης και ασφάλισης ασθενείας, θα αντιμετωπίσουν αυξανόμενη πίεση λόγω της γήρανσης του πληθυσμού. Μια πρώτη απάντηση σ' αυτό το πρόβλημα δόθηκε με τη σύσταση, το 1999, ενός αποθεματικού ταμείου συντάξεων. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η δημοσιονομική πολιτική θα πρέπει να αποσκοπεί στα εξής:

i) στη μείωση του δημοσίου ελλείμματος το 2000 σε επίπεδο σαφώς, χαμηλότερο από εκείνο που ορίστηκε στο επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας, λαμβάνοντας υπόψη τα καλύτερα από τα αναμενόμενα αποτελέσματα όσον αφορά το δημόσιο έλλειμμα το 1999 και τις ιδιαίτερα ευνοϊκές προοπτικές ανάπτυξης,

ii) στη λήψη άμεσων διορθωτικών μέτρων σε περίπτωση οποιαδήποτε σημαντικής παρέκκλισης από τους στόχους που έχουν τεθεί για τις δαπάνες σε συγκεκριμένους τομείς σύμφωνα με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας, όποτε είναι δυνατόν· εφαρμογής των διορθωτικών αυτών μέτρων εντός του ιδίου έτους ή, το αργότερο, κατά το επόμενο έτος,

iii) στην αξιοποίηση της ευκαιρίας, εφόσον υπάρξουν ευρύτερα δημοσιονομικά περιθώρια, να μειωθεί ταχύτερα το έλλειμμα, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι του συμφώνου σταθερότητας και οικονομικής αύξησης ακόμη και το 2000 ή το 2001 με περισσότερη άνεση, και

iv) στον προσανατολισμό της μεταρρύθμισης του συνταξιοδοτικού συστήματος, που προγραμματίζεται να ξεκινήσει το 2000, με γνώμονα τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών, λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες όπως η δίκαιη μεταχείριση, ακόμη και μεταξύ των γενεών.

Αγορές προϊόντων

Η γαλλική οικονομία είναι σχετικά καλά ενσωματωμένη στις ευρωπαϊκές αγορές προϊόντων. Κατά την πρόσφατη περίοδο, επιταχύνθηκε ο ρυθμός των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, πράγμα που οδήγησε σε βελτίωση του ανταγωνιστικού περιβάλλοντος και σε μείωση των διοικητικών διατυπώσεων για τις επιχειρήσεις. Η παρούσα ευνοϊκότερη μακροοικονομική κατάσταση προσφέρει στη Γαλλία μια ευκαιρία για πρόσθετες μεταρρυθμίσεις. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Γαλλία θα πρέπει να δώσει άμεση προτεραιότητα στα εξής:

i) να βελτιώσει το ρυθμό ενσωμάτωσης των οδηγιών για την εσωτερική αγορά, ο οποίος είναι μάλλον ανεπαρκής και μάλιστα επιδεινώθηκε πρόσφατα· να επιλύσει τα προβλήματα εφαρμογής των κανόνων για την εσωτερική αγορά· να συνεχίσει τις προσπάθειες για την επίτευξη μεγαλύτερης διαφάνειας στη διαδικασία ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων,

ii) να αποφεύγει τη χορήγηση μεγάλων ad hoc ενισχύσεων, σαν εκείνες που έδωσε στο πρόσφατο παρελθόν,

iii) να διευρύνει την ελευθέρωση, που έχει ήδη ξεκινήσει, των βιομηχανιών δικτύου, ιδίως μάλιστα στον τομέα της ενέργειας, και

iv) να συνεχίσει τις προσπάθειες για την απλούστευση των διοικητικών διατυπώσεων για τις επιχειρήσεις και να ενθαρρύνει την καινοτομία.

Κεφαλαιαγορές

Η γαλλική αγορά κεφαλαίων είναι ώριμη και αποτελεσματική. Το χρηματιστήριο αναπτύχθηκε δυναμικά κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1990, μετά τον εκσυγχρονισμό των τεχνολογιών, τη δημιουργία μιας αγοράς για εταιρείες ταχύρρυθμης ανάπτυξης, την ιδιωτικοποίηση, και την θέσπιση φορολογικών μέτρων για την προώθηση των επενδύσεων σε μετοχικό κεφάλαιο. Λήφθηκαν διάφορα μέτρα για την τόνωση της ανάπτυξης του επιχειρηματικού κεφαλαίου. Ωστόσο, παρά την πρόσφατη πρόοδο που συντελέστηκε, η αγορά επιχειρηματικού κεφαλαίου χρειάζεται περαιτέρω ανάπτυξη. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Γαλλία θα πρέπει να δώσει άμεση προτεραιότητα στα εξής:

i) να διευκολύνει περαιτέρω την πρόσβαση των θεσμικών επενδυτών σε χρηματιστήρια και σε τοποθετήσεις επιχειρηματικού κεφαλαίου, και

ii) να εξετάσει με ιδιαίτερη προσοχή τα παραδείγματα ορθής πρακτικής που προτάθηκαν στην ανακοίνωση του Οκτωβρίου 1999 σχετικά με τα επιχειρηματικά κεφάλαια, για τη βελτίωση του φορολογικού πλαισίου, την καλύτερη εφαρμογή της νομοθεσίας για την πτώχευση και την προώθηση της περαιτέρω ανάπτυξης των συστημάτων συμμετοχής των εργαζομένων στην ιδιοκτησία.

Αγορές εργασίας

Η κατάσταση στην αγορά εργασίας βελτιώθηκε σημαντικά στη Γαλλία, παρά το γεγονός ότι το ποσοστό ανεργίας (10,6 % του ενεργού πληθυσμού στο τέλος του 1999) εξακολουθεί να είναι ένα από τα υψηλότερα της Ένωσης. Η μείωση του ποσοστού ανεργίας των νέων σημείωσε ακόμη μεγαλύτερη κάμψη, καθώς άρχισε η βαθμιαία εφαρμογή νέων σημαντικών μέτρων. Η ονομαστική αύξηση των μισθών παρέμεινε συγκρατημένη, παρά την πρόσφατη βελτίωση της ζήτησης εργασίας. Οι επικείμενες μισθολογικές εξελίξεις χρειάζονται προσεκτική παρακολούθηση, δεδομένου ότι θα εξακολουθήσουν να αντανακλούν τις επιπτώσεις της σταδιακής, υιοθέτησης της εβδομάδας 35 ωρών εργασίας. Η πραγματική φορολόγηση της εργασίας είναι σχετικά υψηλή, το καθαρό ποσοστό αντικατάστασης είναι σχετικά γενναιόδωρο και το ρυθμιστικό περιβάλλον θα μπορούσε να ελαφρυνθεί. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Γαλλία θα πρέπει να δώσει άμεση προτεραιότητα στα εξής:

i) να συνεχίσει την εφαρμογή και να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα των μέτρων πολιτικής για τη μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης της εργασίας, ιδίως όσον αφορά τους ανειδίκευτους και τους χαμηλόμισθους εργαζόμενους, σ' αυτή δε τη συνάρτηση να επανεξετάσει τα συστήματα παροχών ώστε να αποφεύγεται ο εγκλωβισμός στην ένδεια,

ii) να επανεξετάσει τη νομοθεσία για την προστασία της αποσχόλησης, ώστε να εκτιμήσει τις επιπτώσεις της στην απασχόληση, και

iii) να παρακολουθεί στενά τη διαπραγμάτευση της μεταρρύθμισης για την εβδομάδα 35 ωρών εργασίας προκειμένου να αποφευχθούν οι μεσοπρόθεσμες αρνητικές επιπτώσεις όσον αφορά το μισθολογικό κόστος, την προσφορά εργασίας και την οργάνωση της εργασίας.

7. ΙΡΛΑΝΔΙΑ

Η αύξηση του ΑΕΠ το 1999 ήταν και πάλι εξαιρετικά υψηλή και για το 2000 αναμένεται κάπως χαμηλότερη αλλά έντονη ανάπτυξη, δεδομένου ότι η άνοδος της τελικής ζήτησης θα διατηρηθεί σε υψηλά επίπεδα. Σε κάποιο βαθμό η τρέχουσα επιτάχυνση του πληθωρισμού οφείλεται σε παράγοντες περιστασιακής φύσεως και παρόλο που ο διαρθρωτικός πληθωρισμός φαίνεται να βρίσκεται υπό έλεγχο, υπάρχουν ενδείξεις υπερθέρμανσης, ιδίως στην αγορά εργασίας. Συνεπώς, οι περιορισμοί από πλευράς ζήτησης θα μπορούσαν να απειλήσουν βραχυπρόθεσμα την πορεία τόσο του πληθωρισμού όσο και της ανάπτυξης.

Δημοσιονομική πολιτική

Το 1999, τα δημόσια οικονομικά εμφάνισαν και πάλι μεγάλο πλεόνασμα, που ανήλθε σε 2 % του ΑΕΠ. Στο πρόγραμμα σταθερότητας, προβλέπεται η συνέχιση των πλεονασμάτων κατά τα προσεχή έτη. Υπάχουν πλέον σαφείς ενδείξεις για την ανοδική τάση του πληθωρισμού στην οικονομία και την εμφάνιση περιορισμών στην προσφορά τόσο σε φυσικούς όρους, συμπεριλαμβανομένης της υποδομής, όσο και στην αγορά εργασίας. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η δημοσιονομική πολιτική θα πρέπει να αποσκοπεί στα εξής:

i) να υπάρχει ετοιμότητα, ήδη το 2000, για τη χρησιμοποίηση μέτρων δημοσιονομικής πολιτικής για να εξασφαλιστεί η οικονομική σταθερότητα λαμβάνοντας υπόψη το βαθμό υπερθέρμανσης της οικονομίας· να χρησιμοποιηθεί ο προϋπολογισμός του 2001 για την επίτευξη του στόχου αυτού,

ii) να περιοριστεί η αύξηση της πραγματικής δημόσιας κατανάλωσης από το ποσοστό 4,3 % που έχει εκτιμηθεί για το 1999 σε 2,7 % το 2002, όπως προτείνεται στο επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας, και

iii) να εξασφαλιστεί ότι παρέχεται άμεση προτεραιότητα στους στόχους του εθνικού προγράμματος ανάπτυξης, λαμβάνοντας υπόψη την αναγκαιότητα κάλυψης των διαρθρωτικών αναγκών μιας ταχέως αναπτυσσόμενης οικονομίας, επιτυγχάνοντας συγχρόνως τους στόχους σταθερότητας της δημοσιονομικής πολιτικής.

Αγορές προϊόντων

Η οικονομία της Ιρλανδίας είναι πολύ καλά ενσωματωμένη με την οικονομία της υπόλοιπης ΕΕ, με σχετικά χαμηλές τιμές, παρά την πρόσφατη ταχεία αύξηση των τιμών στέγασης και ορισμένων υπηρεσιών, και υψηλή παραγωγικότητα. Κατά τα πρόσφατα έτη πραγματοποιήθηκε ένας αριθμός μεταρρυθμίσεων στην αγορά προϊόντων. Πραγματοποιήθηκε πρόοδος όσον αφορά την ανάπτυξη του ανταγωνισμού στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, οι αγορές ηλεκτρισμού και αερίου πρόκειται να ανοίξουν προοδευτικά στον ανταγωνισμό και η κυβέρνηση έχει αρχίσει να χρησιμοποιεί μορφές συνεργασίας μεταξύ του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των δημοσίων υπηρεσιών. Οι δημόσιες δαπάνες στον τομέα της έρευνας είναι μάλλον χαμηλές, αλλά οι δημοσιονομικοί πόροι που θα διατεθούν σε Ε&Α πρόκειται να αυξηθούν αισθητά. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Ιρλανδία θα πρέπει να δώσει άμεση προτεραιότητα στα εξής:

i) να χορηγηθεί στην αρμόδια για τον ανταγωνισμό αρχή εξουσία εφαρμογής των άρθρων 81 και 82 της συνθήκης ΕΚ· να εξασφαλισθεί η πραγματική ενίσχυση της πολιτικής ανταγωνισμού στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού που θα αναληφθεί κατά τη διάρκεια του έτους αυτού, μεριμνώντας να μην περιοριστεί σε διαδικαστικά θέματα, και

ii) να ληφθούν μέτρα για την περαιτέρω ελευθέρωση του τομέα των μεταφορών, εξασφαλίζοντας ιδίως την άσκηση ανταγωνισμού στον τομέα των μεταφορών με αστικά λεωφορεία και των σιδηροδρομικών μεταφορών, π.χ. μέσω συστήματος δικαιόχρησης.

Κεφαλαιαγορές

Οι κεφαλαιαγορές αναπτύσσονται ικανοποιητικά και κατά τη διάρκεια της τελευταίας πενταετίας διπλασιάστηκε η κεφαλαιοποίηση του χρηματιστηρίου ως ποσοστό του ΑΕΠ. Ωστόσο, ο αριθμός των εταιρειών που έχουν εισαχθεί στο χρηματιστήριο παραμένει μικρός. Λήφθηκαν αρκετά μέτρα για να ενθαρρυνθεί το επιχειρηματικό κεφάλαιο, και οι εξελίξεις είναι θετικές δεδομένου ότι ευνοείται η χρηματοδότηση από επενδυτές του ιδιωτικού τομέα έναντι του δημοσίου. Οι επενδύσεις, οι οποίες κατά το παρελθόν εστιάζονται συνήθως κατά την τελευταία φάση της ανάπτυξης των επιχειρήσεων (τη φάση επέκτασης), προσανατολίζονται περισσότερο προς τα αρχικά στάδια. Ωστόσο, το συνολικό επίπεδο των επενδύσεων εξακολουθεί να είναι χαμηλό. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Ιρλανδία θα πρέπει να δώσει άμεση προτεραιότητα στα εξής:

i) να καταβάλει μεγαλύτερες προσπάθειες ιδίως για την ανάπτυξη κεφαλαίων εκκίνησης και ιδρυτικών επιχειρηματικών κεφαλαίων.

Αγορές εργασίας

Η έντονη αύξηση της απασχόλησης και τα ποσοστά ανεργίας που πλησιάζουν τα χαμηλότερα επίπεδα που είχαν ποτέ παρατηρηθεί αποτελούν τα βασικά χαρακτηριστικά της σημερινής ιρλανδικής αγοράς εργασίας. Το ποσοστό απασχόλησης είναι πολύ κοντά σε εκείνο της ζώνης του ευρώ, ενώ η συμμετοχή των γυναικών στο εργατικό δυναμικό αυξάνεται και οι πρόσφατες τάσεις δείχνουν σημαντική μείωση της μακροχρόνιας ανεργίας. Ενώ οι δημογραφικές εξελίξεις θα εξακολουθήσουν να αυξάνουν το μέγεθος του εργατικού δυναμικού, η συνολική κατάσταση προκαλεί τις ανησυχίες ότι οι πιέσεις που δημιουργούνται στην αγορά εργασίας θα μπορούσαν να περιορίσουν την οικονομική ανάπτυξη. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Ιρλανδία θα πρέπει να δώσει άμεση προτεραιότητα στα εξής:

i) στην παρακολούθηση των μισθολογικών εξελίξεων ώστε να εξασφαλιστεί τουλάχιστον η συμβατότητά τους με την προσφάτως συναφθείσα εθνική μισθολογική και συνεταιρική συμφωνία, το πρόγραμμα ευημερίας και δικαιοσύνης, ως την ελάχιστη αναγκαία βάση για να διατηρηθεί η αύξηση της απασχόλησης, και

ii) στην υιοθέτηση μιας συνολικής στρατηγικής για την αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της κατάργησης των φορολογικών απαλλαγών που λειτουργούν ως αντικίνητρα, και λήψη μέτρων που διευκολύνουν το συμβιβάσιμο της εργασίας με την οικογενειακή ζωή· συνέχιση των προσπαθειών για την καθιέρωση συστημάτων ευέλικτης άδειας, καθώς και για την αύξηση της προσφοράς μέριμνας παιδιών και άλλων προστατευομένων μελών.

8. ΙΤΑΛΙΑ

Από το δεύτερο ήμισυ του περασμένου έτους, η οικονομική ανάπτυξη στην Ιταλία επιταχύνθηκε αισθητά, και οι προοπτικές παραμένουν ευνοϊκές για το 2000-2001. Η ανάπτυξη τροφοδοτείται από την εγχώρια ζήτηση, ενώ οι καθαρές εξαγωγές εμφανίζουν βελτίωση. Παρά τη βελτίωση της ευελιξίας της αγοράς εργασίας, η ανεργία παραμένει υψηλή.

Δημοσιονομική πολιτική

Το 1999, η Ιταλία μείωσε το γενικό έλλειμμα σε 1,9 % του ΑΕΠ, ποσοστό ελαφρά καλύτερο από τον αρχικό στόχο του 2,0 %. Ωστόσο, το πρωτογενές πλεόνασμα ήταν χαμηλότερο από το αναμενόμενο (4,9 % του ΑΕΠ αντί 5,5 %) και το χρέος διατηρήθηκε σε υψηλά επίπεδα (114,9 % του ΑΕΠ). Το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας προβλέπει μια περαιτέρω μείωση του δείκτη του ελλείμματος σε 0,1 % το 2003. Η μείωση του ελλείμματος θα μπορούσε να επιτευχθεί με τον αυστηρό έλεγχο των σε 0,1 % το 2003. Η μείωση του ελλείμματος θα μπορούσε να επιτευχθεί με τον αυστηρό έλεγχο των δαπανών, ο οποίος θα επέτρεπε επίσης μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης. Σε μεσοπρόθεσμη βάση, τα δημόσια οικονομικά της Ιταλίας, και ιδίως το συνταξιοδοτικό σύστημα, θα αντιμετωπίσουν αυξανόμενη πίεση λόγω της γήρανσης του πληθυσμού. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η δημοσιονομική πολιτική θα πρέπει να αποσκοπεί στα εξής:

i) να επιτευχθούν καλύτερα δημοσιονομικά αποτελέσματα από τα σχεδιαζόμενα αν η οικονομική αύξηση αποβεί μεγαλύτερη απ' ό, τι προβλέπεται στο πρόγραμμα, και τοιουτοτρόπως να επιταχυνθεί η μείωση του ακόμη υψηλού δείκτη χρέους/ΑΕΠ προς την τιμή αναφοράς του 60 %,

ii) να τεθεί ως ελάχιστος στόχος, η επίτευξη ενός πρωτογενούς πλεονάσματος 5,0 % του ΑΕΠ το 2000 και 2001 σύμφωνα με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας, ιδίως μέσω του αυστηρού ελέγχου των τρεχουσών πρωτογενών δαπανών,

iii) να συγκρατηθεί μεσοπρόθεσμα η αναμενόμενη αύξηση του λόγου των συνταξιοδοτικών δαπανών προς το ΑΕΠ· για το σκοπό αυτό, να αρχίσει όσο το δυνατόν συντομότερα η επανεξέταση του συνταξιοδοτικού συστήματος και να ληφθούν περαιτέρω μέτρα για τη μεταρρύθμισή του, ιδίως με την προώθηση των χρηματοδοτούμενων συνταξιοδοτικών παροχών, και

iv) να εφαρμοστεί με σθένος το πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων που έχει σχεδιαστεί και να συνεχιστεί η χρησιμοποίηση των εσόδων των ιδιωτικοποιήσεων για την περαιτέρω μείωση του δημοσίου χρέους.

Αγορές προϊόντων

Η ιταλική οικονομία έχει σχετικά χαμηλότερο βαθμό ενσωμάτωσης στις ευρωπαϊκές αγορές προϊόντων σε σύγκριση με τα άλλα μεγάλα κράτη μέλη. Η διεθνής διάσταση των ιταλικών εταιρειών δεν ανταποκρίνεται σε εκείνη που θα αναμενόταν από μια χώρα αυτού του μεγέθους. Ωστόσο, τα επίπεδα των τιμών στην Ιταλία είναι αισθητά χαμηλότερα από το μέσο όρο της ΕΕ και η παραγωγικότητα είναι συγκρίσιμη με εκείνη της Γαλλίας και της Γερμανίας. Αρκετές μεταρρυθμίσεις συνέβαλαν στη βελτίωση της λειτουργίας των αγορών προϊόντων, και ιδίως η ιδιωτικοποίηση και η ελευθέρωση των υπηρεσιών κοινής ωφελείας, καθώς και η μείωση των διοικητικών διατυπώσεων που επιβάλλονται στις ΜΜΕ. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Ιταλία θα πρέπει να δώσει άμεση προτεραιότητα στα εξής:

i) στη συνέχιση της ήδη επιτελούμενης προόδου στην ενσωμάτωση της νομοθεσίας για την εσωτερική αγορά, και στην καταβολή συντονότερων προσπαθειών για τον περιορισμό των προβλημάτων που απομένουν στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων,

ii) να εντατικοποιήσει τις προσπάθειές της για την περαιτέρω μείωση του συνολικού επιπέδου των μη γεωργικών κρατικών ενισχύσεων και την περαιτέρω βελτίωση της διάρθρωσής τους, δεδομένου ότι το επίπεδο των μη γεωργικών κρατικών ενισχύσεων εκφραζόμενο ως ποσοστό του ΑΕΠ εξακολουθεί να είναι μεταξύ των υψηλότερων στην ΕΕ,

iii) να εντείνει τις προσπάθειες για την απλοποίηση του κανονιστικού περιβάλλοντος για επιχειρήσεις και την ανάπτυξη ενιαίων θυρίδων για την εξυπηρέτησή τους, και

iv) να ενισχύσει τις πρωτοβουλίες για την προώθηση της Ε&Α και της καινοτομίας λαμβάνοντας υπόψη το πολύ χαμηλό δείκτη των δαπανών Ε&Α προς το ΑΕΠ.

Κεφαλαιαγορές

Πραγματοποιήθηκε σημαντική πρόοδος όσον αφορά τη μεγαλύτερη εμβάθυνση και ολοκλήρωση των χρηματοοικονομικών αγορών και την ανάπτυξη επιχειρηματικού κεφαλαίου στην Ιταλία. Οι ιταλικές αγορές μετοχικού κεφαλαίου αναπτύσσονται με ταχύ ρυθμό χάρη στο εκτεταμένο πρόγραμμα ιδιωτικοποίησης που εφαρμόζεται επί του παρόντος. Επίσης κατά τα τελευταία χρόνια διαπιστώθηκε μεγάλη ανάπτυξη του επιχειρηματικού κεφαλαίου και του ιδιωτικού μετοχικού, και η δημιουργία του Nuovo Mercato θα συμβάλει περαιτέρω στην αξιοποίηση των εξελίξεων αυτών. Ωστόσο, η αγορά επιχειρηματικού κεφαλαίου δεν έχει ακόμα αναπτυχθεί σε ικανοποιητικό βαθμό. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Ιταλία θα πρέπει να δώσει ιδιαίτερη προτεραιότητα στα εξής:

i) να συνεχίσει τις προσπάθειες για την ενθάρρυνση της ανάπτυξης του επιχειρηματικού κεφαλαίου, ιδίως με την περαιτέρω βελτίωση του φορολογικού πλαισίου για το επιχειρηματικό κεφάλαιο, διευκολύνοντας τις επενδύσεις των θεσμικών επενδυτών στα χρηματιστήρια και σε επιχειρηματικά κεφάλαια, καθώς και με τη μεταρρύθμιση της νομοθεσίας περί πτώχευσης.

Αγορές εργασίας

Παρά κάποια πρόσφατη βελτίωση, η κατάσταση της αγοράς εργασίας εξακολουθεί να είναι δυσχερής, με χαμηλό ποσοστό απασχόλησης, υψηλή διαρθρωτική ανεργία και μεγάλες περιφερειακές αποκλίσεις. Η κατάτμηση των αγορών εργασίας, η εκτεταμένη παραοικονομία και η ανισοκατανομή της ανεργίας στις διάφορες ομάδες και περιφέρειες μαρτυρούν την ύπαρξη διαρθρωτικών προβλημάτων. Πολλές βασικές διαρθρώσεις είναι δυσμενείς για την απασχόληση, όπως η υψηλή φορολογική επιβάρυνση της εργασίας και τα χαλαρά συστήματα παροχών σε συνδυασμό με την αυστηρή νομοθεσία για την προστασία της απασχόλησης. Ενώ καταβλήθηκαν σημαντικές προσπάθειες για τη μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης της εργασίας, τον εκσυγχρονισμό της διοίκησης και τη θέσπιση νέων μορφών συμβάσεων εργασίας, τα μέτρα αυτά δεν έχουν ακόμη αποδώσει πλήρως καρπούς. Είναι σαφές ότι οι προσπάθειες αυτές πρέπει να συμπληρωθούν με συνολικά διαρθρωτικά μέτρα. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Ιταλία θα πρέπει να δώσει άμεση προτεραιότητα στα εξής:

i) να συνδυάσει τη βελτίωση του συστήματος επιδομάτων ανεργίας με αύξηση της ευελιξίας της νομοθεσίας για την προστασία της απασχόλησης και τη θέσπιση αυστηρότερων κανόνων επιλεξιμότητας για τη συνταξιοδότηση και άλλα συστήματα παροχών, θεσπίζοντας ταυτόχρονα κατάλληλες απαιτήσεις όσον αφορά τις δυνατότητες για πρόσληψη και κίνητρα για τη συμμετοχή σε ενεργητικά προγράμματα στην αγορά εργασίας,

ii) να συνεχίζει να προωθεί την ευελιξία της αγοράς εργασίας και, ιδιαίτερα, να εντείνει τις προσπάθειες προς την επίτευξη μισθολογικής ευελιξίας σύμφωνα με τις διαφορές της παραγωγικότητας, ιδίως κατά περιφέρεια, και

iii) να συνεχίσει τις προσπάθειες για τη μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης της εργασίας και να παρακολουθεί από κοντά την εξέλιξη της κατάστασης, ιδιαίτερα όσον αφορά τα αποτελέσματα των προσωρινών μέτρων που θεσπίστηκαν στον τομέα της φορολογίας και των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης υπέρ των λιγότερο ευνοημένων ομάδων και περιφερειών της αγοράς εργασίας.

9. ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Η αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ ήταν ιδιαίτερα έντονη το 1999, παρά τις δυσμενείς εξωτερικές εξελίξεις, και αναμένεται να παραμείνει ισχυρή. Η ανεργία διατηρείται σε πολύ χαμηλά επίπεδα και ασκούνται κάποιες πληθωριστικές πιέσεις.

Δημοσιονομική πολιτική

Λόγω της ταχείας οικονομικής ανάτυξης και της επακόλουθης αύξησης των φορολογικών εσόδων, κατά τα πρόσφατα έτη η κυβέρνηση του Λουξεμβούργου πραγματοποίησε κατ' επανάληψη πλεονάσματα με σχετική ευκολία. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η δημοσιονομική πολιτική θα πρέπει να αποσκοπεί:

i) στη στενή παρακολούθηση των τρεχουσών δημοσίων δαπανών για να διευκολυνθεί η επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων, επιτρέποντας συγχρόνως τη μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης όπως προβλέπεται στο επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας, και

ii) στο συνδυασμό της υγιούς διαχείρισης των δημοσίων οικονομικών με μεταρρυθμίσεις, ιδίως στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης, που απαιτούνται για να διατηρηθεί η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του συστήματος και να υπάρξει η απαιτούμενη προετοιμασία για την αντιμετώπιση της γήρανσης του πληθυσμού.

Αγορές προϊόντων

Ενώ η οικονομία του Λουξεμβούργου είναι πολύ καλά ενσωματωμένη στην ευρωπαϊκή αγορά προϊόντων και οι μακροοικονομικές επιδόσεις της είναι εξαιρετικές, υπάρχει κάποια υστέρηση όσον αφορά τις διαθρωτικές πολιτικές που αποσκοπούν στην καλύτερη λειτουργία των αγορών προϊόντων. Ωστόσο, συντελείται πρόοδος. Η σχεδόν ολοκληρωτική κατάργηση του συστήματος ρύθμισης των τιμών και ο περιορισμός της κάλυψης των συστημάτων περιφερειακών ενισχύσεων, που αναμένεται να εφαρμοστούν στο άμεσο μέλλον, είναι ιδιαίτερα ευπρόσδεκτοι. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, το Λουξεμβούργο θα πρέπει να δώσει άμεση προτεραιότητα στα εξής:

i) στην επιτάχυνση της ενσωμάτωσης της νομοθεσίας για την εσωτερική αγορά, ιδίως στον τομέα των μεταφορών, των αυτοκίνητων οχημάτων, των φυτοϋγειονομικών ελέγχων και των κοινωνικών υποθέσεων,

ii) στη θέσπιση μιας νέας νομοθεσίας ανταγωνισμού που θα επιτρέπει μια πιο αποτελεσματική πολιτική ανταγωνισμού εκ μέρους των αρχών, και θα τους παρέχει την εξουσία να επιβάλουν την εφαρμογή των άρθρων 81 και 82 της συνθήκης ΕΚ, και

iii) στη δημιουργία των προϋποθέσεων που θα επιτρέψουν την περαιτέρω ευθυγράμμιση της χώρας με τις τελευταίες εξελίξεις της κοινωνίας των πληροφοριών, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη ότι το ποσοστό διείσδυσης των ΤΠΕ είναι χαμηλό για μια χώρα με υψηλό βιοτικό επίπεδο.

Αγορές εργασίας

Η αγορά εργασίας του Λουξεμβούργου λειτουργεί αποτελεσματικά, παρουσιάζει το χαμηλότερο ποσοστό ανεργίας και την υψηλότερη εγχώρια απασχόληση στην ΕΕ, με μεγάλο βαθμό εξάρτησης από διασυνοριακούς εργαζόμενους. Το ποσοστό εθνικής απασχόλησης δεν είναι εξαιρετικό, με χαμηλό ποσοστό συμμετοχής γυναικών και πιο ηλικιωμένων εργαζόμενων. Ενώ δεν υπάρχουν σημαντικά προβλήματα στη λειτουργία των αγορών εργασίας, ορισμένες βασικές διαρθρώσεις όσον αφορά τη φορολογία και τις παροχές δεν είναι τόσο ευνοϊκές για την ενθάρρυνση της απασχόλησης. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, το Λουξεμβούργο θα πρέπει να δώσει προτεραιότητα στα εξής:

i) στην εξέταση των συστημάτων φορολογικών ελαφρύνσεων προκειμένου να καταργηθούν τα αντικίνητρα που ενδέχεται να αποθαρρύνουν τη συμμετοχή στην απασχόληση, και στη συνέχιση των προσπαθειών για την αύξηση του εθνικού ποσοστού απασχόλησης, ιδίως των γυναικών και των μεγαλύτερων σε ηλικία ατόμων.

10. ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ

Το 1999 η οικονομική δραστηριότητα δεν επιβραδύνθηκε σχεδόν καθόλου σε σχέση με τον υψηλό ρυθμό ανάπτυξης που είχε επιτευχθεί το 1998· αυτό είχε ως αποτέλεσμα να συνεχιστεί η ταχεία αύξηση της απασχόλησης, ενώ η εγγεγραμμένη ανεργία μειώθηκε σε επίπεδα που είχαν να παρατηρηθούν από τις αρχές της δεκαετίας του 1970. Η ανάπτυξη είναι πιθανό να επιταχυνθεί το 2000 μετά τη βελτίωση της εξωτερικής οικονομικής κατάστασης. Η ταχεία ανάπτυξη και οι πιέσεις που αρχίζουν να εμφανίζονται σταδιακά στην αγορά εργασίας επιβάλλουν επαγρύπνηση σχετικά με την εξέλιξη των τιμών, και, ακόμη περισσότερο των μισθών, οι οποίοι τώρα αυξάνονται αισθητά ταχύτερα απ' ό, τι στις γειτονικές χώρες.

Δημοσιονομική πολιτική

Η έντονη οικονομική ανάπτυξη αύξησε τα δημόσια έσοδα το 1999, με αποτέλεσμα το έλλειμμα, το οποίο την αρχή του χρόνου αναμενόταν να αυξηθεί, να μεταβληθεί τελικά σε πλεόνασμα ύψους 0,5 % του ΑΕΠ. Από τα μέσα της δεκατίας του 1990, η δημοσιονομική στρατηγική των Κάτω Χωρών συνίστατο στην επιβολή ανώτατων ορίων για την αύξηση των δημοσίων δαπανών, προκειμένου να μειωθεί η φορολογική επιβάρυνση και ταυτόχρονα το δημόσιο έλλειμμα. Για το 2001 σχεδιάζεται μια σημαντική φορολογική μεταρρύθμιση που προβλέπει τη μείωση των προσωπικών φόρων και την αύξηση της έμμεσης φορολογίας. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η δημοσιονομική πολιτική θα πρέπει να αποσκοπεί:

i) στην ισχυροποίηση, κατά το 2000 και τα επόμενα χρόνια, της αναμενόμενης δημοσιονομικής θέσης λαμβανομένων υπόψη του πλεονάσματος που ήδη επιτεύχθηκε το 1999, της σημερινής μεγάλης οικονομικής ανάπτυξης και των ενδεχόμενων πληθωριστικών πιέσεων, και

ii) στη στενή παρακολούθηση των δημοσίων δαπανών το 2001 έτσι ώστε να εξασφαλισθεί ότι η επιδείνωση της δημοσιονομικής θέσης, που οφείλεται στην απώλεια εσόδων λόγω της φορολογικής μεταρρύθμισης, θα παραμείνει περιορισμένη και προσωρινή.

Αγορές προϊόντων

Οι Κάτω Χώρες εμφανίζουν πολύ ικανοποιητικό βαθμό ενσωμάτωσης στην ευρωπαϊκή οικονομία και οι αγορές προϊόντων της χώρας λειτουργούν σχετικά καλά. Οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις ήταν αποτελεσματικές, ακόμη και εάν εξακολουθούν να υπάρχουν κάποια προβλήματα όσον αφορά την ενσωμάτωση και την εφαρμογή της νομοθεσίας για την εσωτερική αγορά (στον τομέα των μεταφορών). Θα πρέπει να συνεχισθεί η ενίσχυση της πολιτικής ανταγωνισμού, όπως και η ελευθέρωση των τομέων των ταχυδρομικών υπηρεσιών, της ενέργειας και των μεταφορών. Το μερίδιο συμμετοχής των επενδυτών του ιδιωτικού τομέα στη χρηματοδότηση της Ε&Α είναι σχετικά χαμηλό, και η μεταφορά τεχνολογίας μεταξύ της δημόσιας και της ιδιωτικής έρευνας είναι ακόμη ανεπαρκής. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, οι Κάτω Χώρες θα πρέπει να δώσουν άμεση προτεραιότητα στα εξής:

i) στην πραγματοποίηση περαιτέρω προόδου για την εφαρμογή των οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις, λαμβάνοντας υπόψη ότι το μερίδιο της αξίας των προσκλήσεων υποβολής προσφορών που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα των ΕΚ επί του συνόλου των δημοσίων συμβάσεων είναι από τα χαμηλότερα στην Ένωση,

ii) στην περαιτέρω συνέχιση της μεταρρύθμισης του κανονιστικού πλαισίου για να αναπτυχθεί ο ανταγωνισμός μεταξύ των βιομηχανιών δικτύου, και ειδικότερα στην κατοχύρωση της πρόσβασης στο καλωδιακό δίκτυο προκειμένου να αποφευχθεί η κατάχρηση δεσποζουσών θέσεων των εταιρειών καλωδίου στη ραδιοτηλεόραση, τις τηλεφωνικές υπηρεσίες και τις υπηρεσίες Διαδικτύου· επίσης, στην επιτάχυνση της ενσωμάτωσης των οδηγιών για την εσωτερική αγορά στον τομέα των μεταφορών, και

iii) λήψη περαιτέρω μέτρων για την αύξηση της συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα στην Ε & Α και την ενθάρρυνση της μεταφοράς τεχνολογίας μεταξύ της δημόσιας και της ιδιωτικής έρευνας.

Κεφαλαιαγορές

Το χρηματιστήριο και η αγορά επιχειρηματικού κεφαλαίου των Κάτω Χωρών χαρακτηρίζονται από ωριμότητα και ανταγωνιστικότητα. Η αγορά επιχειρηματικού κεφαλαίου αναπτύχθηκε με ταχύ ρυθμό κατά τα πρόσφατα έτη, μεταξύ άλλων λόγω του ευνοϊκού φορολογικού περιβάλλοντος. Ωστόσο, οι επενδύσεις σε ιδρυτικά κεφάλαια εξακολουθούν να είναι περιορισμένες. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, οι Κάτω Χώρες θα πρέπει να δώσουν άμεση προτεραιότητα στα εξής:

i) να επικεντρώσουν τις προσπάθειές τους για την ενθάρρυνση των επενδύσεων σε ιδρυτικά κεφάλαια· είναι σκόπιμο να ληφθούν υπόψη τα παραδείγματα ορθής πρακτικής που επισημάνθηκαν στην ανακοίνωση του Οκτωβρίου 1999 για τα επιχειρηματικά κεφάλαια, στον τομέα της προώθησης των καινοτόμων καθεστώτων συμμετοχής των εργαζομένων στην ιδιοκτησία, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων αγοράς μετοχών της επιχείρησης.

Αγορά εργασίας

Οι επιδόσεις της αγοράς εργασίας των Κάτω Χωρών ήταν από τις καλύτερες στην ΕΕ κατά τα τελευταία χρόνια, σε μεγάλο βαθμό χάρη στη συνολική στρατηγική διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που ακολουθήθηκε. Οι μεταρρυθμίσεις στον τομέα της φορολογίας και των παροχών οδήγησαν σε μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης της εργασίας και βελτίωσαν τα κίνητρα προς απασχόληση. Λήφθηκαν μέτρα για την αύξηση της προσφοράς εργασίας σε συγκεκριμένες ομάδες, όπως για εργαζόμενους μεγαλύτερης ηλικίας ή πρόσωπα που υπάγονται σε καθεστώτα αναπηρίας. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές διαρθρωτικές ανισορροπίες, δεδομένου ότι ένα υψηλό ποσοστό του πληθυσμού σε ηλικία απασχόλησης λαμβάνει επιδόματα παθητικής ανεργίας και αναπηρίας. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, οι Κάτω Χώρες θα πρέπει να δώσουν άμεση προτεραιότητα στα εξής:

i) να συνεχίσουν τις προσπάθειές τους για τη βελτίωση του συστήματος φορολογικών ελαφρύνσεων έτσι ώστε να καταργηθούν τα αντικίνητρα που ενδέχεται να αποθαρρύνουν τη συμμετοχή στην απασχόληση, ιδίως των γυναικών και των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας· να συνεχίσουν με αποφασιστικότητα τις προσπάθειες για τη μείωση του υψηλού αριθμού των ατόμων που βρίσκονται εκτός της αγοράς εργασίας και που ενισχύονται από καθεστώτα παθητικής στήριξης του εισοδήματος.

11. ΑΥΣΤΡΙΑ

Η Αυστρία γνωρίζει επί του παρόντος μια επιτάχυνση της οικονομικής ανάπτυξης που οφείλεται στην ισόρροπη ανάκαμψη όλων των συνιστωσών της ζήτησης, και ιδίως στο δυναμισμό της ιδιωτικής κατανάλωσης. Είναι πιθανό να συνεχιστεί η βελτίωση της απασχόλησης, γεγονός που, εάν η προσφορά εργασίας παραμείνει ελαστική, θα έχει εν μέρει ως αποτέλεσμα τη μείωση της ανεργίας.

Δημοσιονομική πολιτική

Η Αυστρία πραγματοποίησε κάποια πρόοδο όσον αφορά την εξυγίανση των δημοσίων οικονομικών της το 1991· το έλλειμμα μειώθηκε σε 2,0 % του ΑΕΠ, σύμφωνα με το στόχο που είχε τεθεί στο αρχικό πρόγραμμα σταθερότητας. Στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης των φόρων εισοδήματος, πραγματοποιούνται σημαντικές φορολογικές ελαφρύνσεις, και στο επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας τίθεται ο στόχος μείωσης του γενικού δημόσιου ελλείμματος σε 1,7 % του ΑΕΠ το 2000 και σε χαμηλότερα επίπεδα στη συνέχεια. Ωστόσο, αυτό θα επιτευχθεί με τη βοήθεια σημαντικών έκτακτων μέτρων. Για να επιτευχθεί μια διατηρήσιμη βελτίωση των εθνικών λογαριασμών σε μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη βάση, το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας προβλέπει σημαντικά διαρθρωτικά μέτρα, και κατά κύριο λόγο στον τομέα των συντάξεων και της υγείας. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η δημοσιονομική πολιτική πρέπει να αποσκοπεί:

i) στην επίτευξη, τουλάχιστον, καλύτερων επιδόσεων ως προς το έλλειμμα από τις αναμενόμενες για το 2000, ιδίως αν η οικονομική ανάπτυξη αποβεί καλύτερη απ' ό, τι αναμένεται· αυτό θα συνέβαλλε στην εξασφάλιση μιας σαφούς πτωτικής πορείας του δείκτη του χρέους, στην πραγματοποίηση σημαντικών περικοπών των δαπανών και στην άσκηση αυστηρού ελέγχου των δαπανών κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού προκειμένου να καλυφθεί το κόστος της μεταρρύθμισης των φόρων εισοδήματος και των μέτρων οικογενειακής στήριξης,

ii) στην αντικατάσταση των έκτακτων μέτρων που λήφθηκαν το 2000 από μέτρα μόνιμου χαρακτήρα, έτσι ώστε τα δημόσια οικονομικά να τεθούν σε μια διατηρήσιμη πορεία, και

iii) στην εφαρμογή της ανακοινωθείσας συνταξιοδοτικής μεταρρύθμισης με στόχο την αύξηση της μέσης ηλικίας συνταξιοδότησης από το τέλος του 2000 και μετά και την εφαρμογή μεταρρυθμίσεων προκειμένου να τεθεί σε υγιέστερη βάση η χρηματοδότηση του συνταξιοδοτικού συστήματος το οποίο θα έχει κατά κύριο λόγο αναδιανεμητικό χαρακτήρα.

Αγορές προϊόντων

Ενώ η Αυστρία ενσωματώνεται με ταχύ ρυθμό στο ευρωπαϊκό σύστημα συναλλαγών, η συμμετοχή της στις άμεσες αλλοδαπές επενδύσεις και στις δραστηριότητες συγχωνεύσεων και εξαγορών παραμένει χαμηλή. Η Αυστρία υιοθέτησε μια αρκετά συγκρατημένη προσέγγιση όσον αφορά τη μεταρρύθμιση της αγοράς προϊόντων. Ωστόσο, συντελέστηκε κάποια πρόοδος στην ενσωμάτωση της νομοθεσίας για την εσωτερική αγορά, την ενίσχυση της πολιτικής ανταγωνισμού και την ελευθέρωση των τηλεπικοινωνιών. Επίσης, αναλήφθηκαν ορισμένες πρωτοβουλίες για την απλοποίηση των διαδικασιών για την έναρξη νέων και τη μεταβίβαση υφιστάμενων επιχειρήσεων και τέθηκε ο φιλόδοξος στόχος αύξησης των δαπανών για Ε&Α σε 2,5 % του ΑΕΠ μέχρι το έτος 2005 (από 1,6 % του ΑΕΠ το 1998). Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Αυστρία θα πρέπει να δώσει άμεση προτεραιότητα στα εξής:

i) στην πραγματοποίηση περαιτέρω προόδου όσον αφορά την ενσωμάτωση των κατευθυντηρίων γραμμών της Κοινότητας για τις δημόσιες συμβάσεις, ιδίως σε επίπεδο επαρχιών, όπου η ενσωμάτωση αυτή έχει καθυστερήσει,

ii) στην επιτάχυνση της προόδου όσον αφορά την κανονιστική μεταρρύθμιση στους τομείς της ενέργειας και των μεταφορών προκειμένου να εξασφαλισθεί ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός στην αγορά, και

iii) στη λήψη περαιτέρω μέτρων με στόχο την αύξηση της συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα στην Ε&Α και την ενθάρρυνση της μεταφοράς τεχνολογίας μεταξύ της δημόσιας και της ιδιωτικής έρευνας.

Κεφαλαιαγορές

Η κυβέρνηση ανέλαβε αρκετές μεταρρυθμίσεις για την τόνωση του χρηματιστηρίου και των αγορών επιχειρηματικού κεφαλαίου. Ωστόσο, το χρηματιστήριο παραμένει μικρό και οι επενδύσεις σε επιχειρηματικό κεφάλαιο, καίτοι αυξανόμενες με γοργό ρυθμό, είναι επίσης χαμηλές και εστιάζονται σε επιχειρήσεις που βρίσκονται ήδη σε ώριμη φάση της λειτουργίας τους. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Αυστρία θα πρέπει να δώσει άμεση προτεραιότητα στα εξής:

i) στην αναβάθμιση του εποπτικού συστήματος, τη βελτίωση του διαχειριστικού πλαισίου των επιχειρήσεων (μεταξύ άλλων με την προώθηση των ιδιωτικοποιήσεων), και στη δημιουργία φορολογικών κινήτρων για επενδύσεις σε μετοχικό κεφάλαιο και κεφάλαιο επιχειρηματικού κινδύνου, και

ii) στην εφαρμογή των πρωτοβουλίων που προτείνονται στο σχέδιο δράσης για τα επιχειρηματικά κεφάλαια του 1998, ιδίως όσον αφορά τη φορολογία των νέων επιχειρήσεων και τις επενδύσεις σε επιχειρηματικό κεφάλαιο, τη νομοθεσία για την αφερεγγυότητα και την πτώχευση και την προώθηση των δικαιωμάτων αγοράς μετοχών της επιχείρησης.

Αγορές εργασίας

Η λειτουργία των αυστριακών αγορών εργασίας είναι σχετικά καλή. Η ανεργία είναι χαμηλή και τα ποσοστά απασχόλησης υψηλά. Ωστόσο, το ποσοστό απασχόλησης των πιο ηλικιωμένων εργαζομένων είναι χαμηλότερο από το μέσο όρο της ΕΕ, λόγω των αντικινήτρων που συνδέονται με το σύστημα πρόωρης συνταξιοδότησης. Ένα άλλο χαρακτηριστικό της αυστριακής αγοράς εργασίας είναι η ομαλή συνεργασία των κοινωνικών εταίρων, η οποία θα μπορούσε να θεωρηθεί ως υπόδειγμα για πολλές άλλες χώρες. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Αυστρία θα πρέπει να δώσει άμεση προτεραιότητα στα εξής:

i) στην άμεση εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων που είχαν ανακοινωθεί για την αύξηση του ορίου ηλικίας πρόωρης συνταξιοδότησης και στην επανεξέταση των συστημάτων παροχών· συμπλήρωση των μέτρων για τη μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος με περαιτέρω μέτρα για τους εργαζόμενους μεγαλύτερης ηλικίας, έτσι ώστε αυτή η ομάδα ηλικίας να μην πληγεί περισσότερο από την ανεργία, και

ii) στη συνέχιση των προσπαθειών για τη μείωση της υψηλής φορολογικής επιβάρυνσης της εργασίας, εστιάζοντας ιδίως την προσοχή σε προβληματικές ομάδες της αγοράς εργασίας.

12. ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

Μετά την επιβράδυνση τόσο της εγχώριας όσο και της εξωτερικής ζήτησης το 1999, κατά το δεύτερο ήμισυ του 1999 άρχισε η ανάκαμψη των εξαγωγών, πράγμα που αποτελεί ένδειξη για την επιτάχυνση της οικονομικής δραστηριότητας το 2000. Η δημιουργία θέσεων απασχόλησης θα παραμείνει έντονη το 2000, αν και με μια μικρή επιβράδυνση λόγω της πιο ισόρροπης σύνθεσης της ανάπτυξης. Παρατηρείται μια διεύρυνση του ελλείμματος του λογαριασμού τρεχουσών συναλλαγών καθώς το χρέος του ιδιωτικού τομέα παρουσίασε ταχεία αύξηση.

Δημοσιονομική πολιτική

Το 1999, το γενικό δημοσιονομικό έλλειμμα μειώθηκε σε 2 % του ΑΕΠ, σύμφωνα με το στόχο που είχε τεθεί στο αρχικό πρόγραμμα σταθερότητας. Σύμφωνα με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας, το 2000 θα επιτευχθεί μείωση του δείκτη του ελλείμματος σε 1,5 % και η τάση αυτή θα συνεχιστεί κατά τα επόμενα έτη. Η μείωση του ελλείμματος το 2000 θα επιτευχθεί μέσω της σημαντικής αύξησης των φορολογικών εσόδων, χάρη σε ένα αποτελεσματικότερο σύστημα είσπραξης των φόρων, η οποία θα υπερκαλύψει τη σχεδιαζόμενη αύξηση των συνολικών δαπάνων. Για τη στήριξη της διαδικασίας δημοσιονομικής εξυγίανσης σε μεσοπρόθεσμη βάση, το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας προβλέπει διάφορα σχέδια για την εισαγωγή μεταρρυθμίσεων, και ιδίως τη θέσπιση ενός νέου βασικού νόμου για τον προϋπολογισμό, ενός νέου νόμου για τις συντάξεις κοινωνικής ασφάλισης και μέτρα όσον αφορά την ασφάλιση ασθενείας. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η δημοσιονομική πολιτική θα πρέπει να επικεντρωθεί:

i) στην επίτευξη του ελάχιστου στόχου το δημόσιο έλλειμμα να περιοριστεί σε 1,5 % του ΑΕΠ για το 2000, πράγμα που συνεπάγεται αυστηρό έλεγχο των πρωτογενών τρεχουσών δαπανών οι οποίες αυξήθηκαν αισθητά κατά τα πρόσφατα έτη· στο πλαίσιο αυτό δεν θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν τα ποσά των δαπανών που είχαν παγώσει στον προϋπολογισμό για το 2000, εάν αυτό είναι απαραίτητο για την επίτευξη του στόχου όσον αφορά το έλλειμμα, δημιουργώντας με τον τρόπο αυτό ένα περιθώριο που θα επιτρέψει να αντιμετωπιστεί το ενδεχόμενο τα φορολογικά έσοδα να είναι χαμηλότερα από τα αναμενόμενα,

ii) στην εξασφάλιση ότι η δημοσιονομική πολιτική συμβάλλει σε ένα πιο ισόρροπο συνδυασμό πολιτικών για την διόρθωση των βασικών ανισορροπιών της πορτογαλικής οικονομίας· στην επίτευξη ταχύτερη πτώσης του λόγου ελλείμματος/ΑΕΠ από τη σχεδιαζόμενη, με στόχο να διευρυνθεί το περιθώριο ασφαλείας που επιτρέπει στην Πορτογαλία να θέσει σε ενέργεια τους αυτόματους σταθεροποιητές όταν έλθει η πτωτική φάση του οικονομικού κύκλου, και

iii) στην έγκριση, πριν από τα τέλη του 2000, του νέου βασικού νόμου για τον προϋπολογισμό, με τον οποίο η προπαρασκευή του προϋπολογισμού τίθεται σε πολυετή βάση, έτσι ώστε να προδιορίζονται καλύτερα τα μεσοπρόθεσμα αποτελέσματα των αποφάσεων· επείγουσα εφαρμογή ενός αριθμού μεταρρυθμίσεων με δημοσιονομικές επιπτώσεις, τόσο σχετικά με τα μέτρα που είχαν ανακοινωθεί στον τομέα της υγείας όσο και με τη θέσπιση ενός νέου νόμου για τις συντάξεις κοινωνικής ασφάλισης με στόχο την ενίσχυση της οικονομικής θέσης του τομέα της κοινωνικής ασφάλισης, ώστε να αντιμετωπισθεί αποτελεσματικότερα το πρόβλημα της γήρανσης του πληθυσμού.

Αγορές προϊόντων

Ο βαθμός ενσωμάτωσης της πορτογαλικής οικονομίας στην ευρωπαϊκή αγορά προϊόντων είναι αρκετά ικανοποιητικός. Η διεθνής συμμετοχή των πορτογαλικών εταιρείων είναι σχετικά μικρή. Συντελέστηκε πρόοδος στην ενσωμάτωση της νομοθεσίας για την εσωτερική αγορά και την ελευθέρωση των τομέων των τηλεπικοινωνιών και της ενέργειας. Ωστόσο, τα επίπεδα της παραγωγικότητας και της Ε&Α εξακολουθούν να είναι από τα χαμηλότερα στην ΕΕ. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Πορτογαλία θα πρέπει να δώσει άμεση προτεραιότητα στα εξής:

i) να συνεχίσει τις προσπάθειες για την επιτάχυνση του ρυθμού ενσωμάτωσης της νομοθεσίας για την εσωτερική αγορά, και ιδίως στον τομέα των μεταφορών, δεδομένου ότι, παρά τη συντελεσθείσα πρόοδο, ο ρυθμός ενσωμάτωσης δεν είναι ικανοποιητικός,

ii) να μειώσει τις κρατικές ενισχύσεις και να λάβει μέτρα για την μεγαλύτερη προσέγγιση της πορτογαλικής νομοθεσίας ανταγωνισμού με την κοινοτική νομοθεσία στον τομέα αυτό, και να ενισχύσει την ανεξαρτησία των αρμόδιων για τον ανταγωνισμό αρχών,

iii) να παρακολουθεί στενά την αποτελεσματικότητα των διαφόρων μέτρων που έχουν ληφθεί για την απλοποίηση των διοικητικών διαδικασιών και την περαιτέρω μείωση των δαπανών των ΜΜΕ λαμβάνοντας υπόψη τη σημαντική συμβολή τους για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, και

iv) να εντατικοποιήσει τις προσπάθειές της για την προώθηση της Ε&Α και τη διάδοση των ΤΠΕ, και ιδίως τη δημιουργία κινήτρων για την αύξηση της συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα στην Ε&Α.

Κεφαλαιαγορές

Ο συνδυασμός της εκτεταμένης διαδικασίας ιδιωτικοποίησης, της εισαγωγής του ευρώ και της μετάβασης σε ένα πλήρως ηλεκτρονικό σύστημα διαπραγμάτευσης αύξησαν των ωριμότητα, το βάθος και την αποτελεσματικότητα του πορτογαλικού χρηματιστηρίου. Επίσης, πραγματοποιήθηκε πρόοδος όσον αφορά την εφαρμογή των κοινοτικών οδηγιών για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες. Παρά τις πρωτοβουλίες που αναλήφθηκαν για τη βελτίωση του νομικού πλαισίου όσον αφορά το επιχειρηματικό κεφάλαιο, οι επενδύσεις σε επιχειρηματικό κεφάλαιο εξακολουθούν να είναι χαμηλές και εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τη στήριξη που παρέχεται από δημόσιους πόρους. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Πορτογαλία θα πρέπει να δώσει άμεση προτεραιότητα στα εξής:

i) να εντατικοποιήσει τις προσπάθειές της για την ανάπτυξη του επιχειρηματικού κεφαλαίου, και ιδίως να εξετάσει μια ενδεχόμενη αναθεώρηση του φορολογικού πλαισίου προκειμένου να μειώσει το σχετικό κόστος του επιχειρηματικού κεφαλαίου σε σύγκριση με τα άλλα μέσα χρηματοδότησης.

Αγορές εργασίας

Οι πορτογαλικές αγορές εργασίας λειτουργούν καλύτερα από εκείνες πολλών άλλων κρατών μέλων. Το ισοδύναμο εργασίας πλήρους απασχόλησης είναι υπό τα υψηλότερα στην ΕΕ. Ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η πορτογαλική οικονομία για την επιτάχυνση της διαδικασίας σύγκλισης είναι το χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης του εργατικού δυναμικού. Παρά το γεγονός ότι το επίπεδο εκπαίδευσης των νεότερων εργαζομένων έχει βελτιωθεί αισθητά σε σχέση με τις προηγούμενες γενιές, εξακολουθεί να υστερεί σε σύγκριση με εκείνο των άλλων κρατών μελών. Η νομοθεσία για την προστασία της απασχόλησης στην Πορτογαλία θεωρείται σχετικά αυστηρή. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Πορτογαλία θα πρέπει να δώσει άμεση προτεραιότητα στα εξής:

i) βελτίωση της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένων των τεχνολογικών μαθημάτων και της διεύρυνσης της φοίτησης σε νηπιαγωγεία, προκειμένου να αυξηθεί η απασχολησιμότητα και η ικανότητα προσαρμογής του εργατικού δυναμικού, και συμπλήρωση των μέτρων αυτών με ένα κατάλληλο σύστημα παροχών για να δοθούν τα απαιτούμενα κίνητρα συμμετοχής στα ενεργητικά μέτρα στην αγορά εργασίας και αποδοχής των προσφερόμενων θέσεων εργασίας, και

ii) συνέχιση της εφαρμογής ορισμένων νομοθετικών πράξεων που αποσκοπούν στη βελτίωση της λειτουργίας της αγοράς εργασίας, όπως η θέσπιση λιγότερο αυστηρών κανόνων απόλυσης και ανάθεσης καθηκόντων και η εισαγωγή ελαστικότερων ωραρίων εργασίας, προκειμένου να ενισχυθεί η ευκαμψία της αγοράς εργασίας,

iii) ενθάρρυνση της καλλιέργειας συνεταιρικού πνεύματος μεταξύ των κοινωνικών εταίρων για τον εκσυγχρονισμό της αγοράς εργασίας.

13. ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ

Η ταχεία οικονομική ανάπτυξη των τελευταίων ετών οφειλόταν στο δυναμισμό των εξαγωγών και ιδίως των προϊόντων υψηλής τεχνολογίας· μετά την προηγούμενη περίοδο ύφεσης, παρουσιάστηκε και πάλι ανάκαμψη της εγχώριας ζήτησης και η απασχόληση αυξάνεται παρά το γεγονός ότι η ανεργία, κυρίως διαρθρωτικού χαρακτήρα, παραμένει υψηλή. Ο έντονος ρυθμός ανάπτυξης σε συνδυασμό με τον αυστηρό έλεγχο των δημοσιονομικών δαπανών, οδήγησαν σε μια ιδιαίτερα επιτυχή δημοσιονομική εξυγίανση. Ωστόσο, δεδομένου ότι ο ταχύς ρυθμός ανάπτυξης αναμένεται να συνεχισθεί, ο κίνδυνος υπερθέρμανσης της οικονομίας είναι πλέον ορατός.

Δημοσιονομική πολιτική

Το πλεόνασμα του γενικού δημοσίου ανήλθε σε 2,3 % του ΑΕΠ το 1999 από 1,3 % το 1998. Σύμφωνα με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας, το πλεόνασμα αναμένεται να διατηρηθεί σε επίπεδα υψηλότερα του 4 % του ΑΕΠ καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου από το 2000 έως το 2003, και η βασική συνιστώσα αυτής της μεταβολής θα είναι το πλεόνασμα της κεντρικής κυβέρνησης. Η διαμόρφωση του πλεονάσματος θα εξαρτηθεί από το χρόνο εφαρμογής των φορολογικών ελαφρύνσεων και μειώσεων των επιβαρύνσεων της εργασίας, τις οποίες η κυβέρνηση σκοπεύει να περιορίσει κατά 1,5 % του ΑΕΠ, μέχρι το 2003. Η δημιουργία πλεονασμάτων είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση της ταχείας γήρανσης του πληθυσμού. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η δημοσιονομική πολιτική θα πρέπει να αποσκοπεί:

i) στη διατήρηση της αυστηρής δημοσιονομικής πολιτικής που είχε υιοθετηθεί στον προϋπολογισμό του 2000, λαμβάνοντας υπόψη τους κινδύνους υπερθέρμανσης, και ενδεχομένως, ήδη κατά το 2000 υιοθέτηση ακόμη αυστηρότερης πολιτικής εάν οι κίνδυνοι αυτοί καταστούν πιο ορατοί,

ii) στη συνέχιση της αύξησης του δημοσίου πλεονάσματος με την περαιτέρω συμπίεση των δημοσίων δαπανών σε σχέση με το ΑΕΠ· για το σκοπό αυτό, θα πρέπει να τηρηθούν αυστηρά οι προσανατολισμοί για τις δαπάνες της κεντρικής κυβέρνησης κατά τα έτη 2001 έως 2004 που ανακοινώθηκαν το Μάρτιο του 2000, και

iii) συνέχιση των μειώσεων της υψηλής φορολογικής επιβάρυνσης της εργασίας που αναλήφθηκε το 1999 και το 2000 στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης του φορολογικού συστήματος που αποσκοπεί στην ενίσχυση της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης.

Αγορές προϊόντων

Ο βαθμός ενσωμάτωσης της φινλανδικής οικονομίας στις ευρωπαϊκές αγορές προϊόντων βελτιώθηκε μετά την προσχώρηση της χώρας στην ΕΕ. Αισθητή και ταχεία πρόοδος σημειώθηκε στην ενσωμάτωση της νομοθεσίας για την εσωτερική αγορά και την ελευθέρωση στον τομέα των τηλεπικοινωνιών και του ηλεκτρισμού. Η ήδη σημαντική προσπάθεια στον τομέα της Ε&Α εντατικοποιήθηκε ακόμα περισσότερο από τα μέσα της δεκαετίας του 1990. Ωστόσο, υπάρχουν περιθώρια για περαιτέρω βελτίωση όσον αφορά το επίπεδο των τιμών και την παραγωγικότητα της φινλανδικής οικονομίας εφόσον επιλυθεί το πρόβλημα του ανεπαρκούς ανταγωνισμού σε ορισμένους τομείς. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Φινλανδία θα πρέπει να δώσει άμεση προτεραιότητα στα εξής:

i) στη λήψη περαιτέρω μέτρων για την ενίσχυση του ανταγωνισμού σε ορισμένους τομείς, και ιδίως τον τομέα της διανομής· στην ενδεχόμενη μεταρρύθμιση της νομοθεσίας ανταγωνισμού ώστε να δοθούν στις εθνικές αρχές τις αρμόδιες για τον ανταγωνισμό περισσότερες εξουσίες, σύμφωνα και με τη Λευκή Βίβλο της Επιτροπής για τον εκσυγχρονισμό της πολιτικής του ανταγωνισμού,

ii) στην περαιτέρω διάνοιξη των αγορών δημοσίων υπηρεσιών, πράγμα που θα οδηγήσει σε μείωση του κόστους και βελτίωση της ποιότητας.

Κεφαλαιαγορές

Το φινλανδικό χρηματιστήριο αναπτύχθηκε με ταχύ ρυθμό κατά τα πρόσφατα έτη, ιδίως όσον αφορά την κεφαλαιοποίηση και τον αριθμό των εταιρειών που έχουν εισαχθεί. Η αγορά επιχειρηματικού κεφαλαίου χαρακτηρίζεται από δυναμισμό και η πρόσφατη δημιουργία μιας αγοράς ειδικά για επιχειρήσεις ταχύρρυθμης ανάπτυξης θα προωθήσει ακόμη περισσότερο την ανάπτυξη των επιχειρηματικών κεφαλαίων. Ωστόσο, θα πρέπει να εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες για να στηριχθεί η ανάπτυξη του επιχειρηματικού κεφαλαίου. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Φινλανδία θα πρέπει να δώσει άμεση προτεραιότητα στα εξής:

i) να εστιάσει την προσοχή της στα παραδείγματα ορθής πρακτικής που προτάθηκαν στην ανακοίνωση του Οκτωβρίου 1999 για τα επιχειρηματικά κεφάλαια όσον αφορά τη νομοθεσία για την πτώχευση και την προώθηση καινοτόμων συστημάτων για τη συμμετοχή των εργαζομένων στην ιδιοκτησία των επιχειρήσεων, και

ii) να εξακολουθεί να ενθαρρύνει, με τη λήψη κατάλληλων μέτρων, τις επενδύσεις εκ μέρους θεσμικών επενδυτών στις αγορές μετοχικού κεφαλαίου.

Αγορές εργασίας

Η κατάσταση στην αγορά εργασίας βελτιώθηκε αισθητά το 1999, σημειώθηκε δε και ουσιαστική σχετική μείωση της μακροχρόνιας ανεργίας. Ωστόσο, το ποσοστό ανεργίας εξακολουθεί να είναι υψηλότερο του αντίστοιχου μέσου όρου της ΕΕ και, πράγμα σημαντικότερο, έχει σχεδόν αποκλειστικά διαρθρωτικό χαρακτήρα. Μεταξύ των βασικών προβλημάτων περιλαμβάνεται ο υψηλός βαθμός εξάρτησης του πληθυσμού σε ηλικία εργασίας από τα επιδόματα, η υψηλή φορολόγηση της εργασίας και η ιδιαίτερα περιορισμένη μισθολογική κλίμακα. Έχουν καταβληθεί σημαντικές προσπάθειες για τη μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης της εργασίας, καθώς και για την εντατικοποίηση των ενεργητικών μέτρων στην αγορά εργασίας και τη βελτίωση της ποιότητάς τους. Οι προσπάθειες αυτές θα πρέπει να συνοδευτούν από μεταρρύθμιση του συστήματος επιδομάτων, έτσι ώστε το σύστημα αυτό να στηρίζει ενεργητικά τα προγράμματα ενεργοποίησης και να καταστήσει τις βασικές υποδομές πιο ευνοϊκές για την απασχόληση. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Φινλανδία θα πρέπει να δώσει άμεση προτεραιότητα στα εξής:

i) στην αναθεώρηση του συνολικού συστήματος επιδομάτων και παροχών προκειμένου να ενισχυθεί η διαθεσιμότητα προς εργασία, να καταστεί πιο αποτελεσματική η αναζήτηση εργασίας και να δημιουργηθούν τα κατάλληλα κίνητρα για την ανάληψη των προσφερόμενων θέσεων εργασίας και την παραμονή στον ενεργό πληθυσμό, και

ii) στη διατήρηση των πρόσφατων προσανατολισμών της πολιτικής με στόχο τη μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης της εργασίας, και ιδίως των οριακών φορολογικών συντελεστών στους χαμηλόμισθους.

14. ΣΟΥΗΔΙΑ

Η σουηδική οικονομία αναμένεται να συνεχίσει το 2000 τον έντονο ρυθμό ανάπτυξής της που θα υπερβαίνει τη δυνητική τάση, τόσο χάρη στη συνεχιζόμενη ταχεία αύξηση της εγχώριας ζήτησης όσο και των εξαγωγών. Η ακμαία ζήτηση, σε συνδυασμό με τις χαμηλές πληθωριστικές πιέσεις, έχουν ως αποτέλεσμα την αύξηση της απασχόλησης και αναμένεται περαιτέρω μείωση της ανεργίας κατά τη διάρκεια του έτους. Σε ορισμένους όμως τομείς, είναι πιθανόν να προκύψουν περιορισμοί σε επίπεδο προσφοράς οι οποίοι θα ασκήσουν ανοδική πίεση στις τιμές, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τη μεγαλύτερη ένταση που επικρατεί στην αγορά εργασίας.

Δημοσιονομική πολιτική

Το 1999, το πλεόνασμα του γενικού δημοσίου διατηρήθηκε σε 1,9 % του ΑΕΠ, όπως και κατά το προηγούμενο έτος. Σύμφωνα με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σύγκλισης, για το 2000 και τα επόμενα έτη στόχος είναι η συνέχιση των πλεονασμάτων ύψους τουλάχιστον 2 % του ΑΕΠ. Σε αυτό το αποτέλεσμα θα οδηγήσει η συνέχιση του αυστηρού ελέγχου των δαπανών, η οποία θα επιτρέψει επίσης τη μείωση του δείκτη εσόδων προς το ΑΕΠ. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η δημοσιονομική πολιτική θα πρέπει να αποσκοπεί:

i) στην άσκηση αυστηρότερης δημοσιονομικής πολιτικής, καθότι στο έντονο αναπτυξιακό κλίμα που επικρατεί η ακολουθούμενη από το 1999 πολιτική θα μπορούσε να αποβεί υπερβολικά επεκτακτική,

ii) στη διατήρηση του αυστηρού ελέγχου των δαπανών κατά το τρέχον και το επόμενο έτος, από την οποία εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό οι δημοσιονομικές προοπτικές, έτσι ώστε να επιτευχθεί περαιτέρω μείωση του δείκτη των δημοσίων δαπανών προς το ΑΕΠ, και

iii) στην περαιτέρω μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης, η οποία παραμένει υψηλή παρά τη μείωση των φόρων το 2000. Η έκταση και ο ρυθμός των περαιτέρω φορολογικών ελαφρύνσεων θα πρέπει να συνάδουν με το γενικό στόχο της διατήρησης βιώσιμων δημόσιων οικονομικών και καλά ισορροπημένου κράματος μακροοικονομικών πολιτικών.

Αγόρες προϊόντων

Η ενσωμάτωση της Σουηδίας στις κοινοτικές αγορές αυξάνεται συνεχώς και ο απολογισμός όσον αφορά τη μεταφορά της νομοθεσίας για την εσωτερική αγορά είναι ιδιαίτερα θετικός. Οι κρατικές ενισχύσεις διατηρούνται σε χαμηλά επίπεδα. Οι δαπάνες για Ε&Α είναι από τις υψηλότερες των 15 χωρών της ΕΕ· καταβάλλεται σημαντική προσπάθεια για την ελευθέρωση των βιομηχανιών δικτύου. Εντούτοις, υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης όσον αφορά το επίπεδο των τιμών και της παραγωγικότητας της σουηδικής οικονομίας, εφόσον επιλυθεί το πρόβλημα του ανεπαρκούς ανταγωνισμού σε ορισμένους τομείς. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Σουηδία θα πρέπει να δώσει άμεση προτεραιότητα στα εξής:

i) να συνεχιστούν οι προσπάθειές για την κατάργηση των ρυθμίσεων όπου εμποδίζουν ή περιορίζουν τον ανταγωνισμό όσον αφορά τη λιανική διανομή, τον οικονομικό κλάδο και τα φαρμακευτικά προϊόντα, λαμβάνοντας συγχρόνως υπόψη ότι είναι δυσχερές να επιτευχθεί πλήρης ανταγωνισμός σε μια χώρα με μεγάλο αριθμό ιδιαίτερα αραιοκατοικημένων περιφερειών· να δοθεί, όπως προβλέπεται επί του παρόντος από την κυβέρνηση, η εξουσία στην αρμόδια για τον ανταγωνισμό αρχή για την εφαρμογή των άρθρων 81 και 82 της συνθήκης ΕΚ,

ii) να συνεχιστούν οι προσπάθειες για τη βελτίωση του ανταγωνισμού στις σιδηροδρομικές και τις αεροπορικές μεταφορές, και

iii) να συνεχιστούν με αποφασιστικότητα οι πρωτοβουλίες που είχαν αναληφθεί για την τόνωση της αποτελεσματικότητας των δημοσίων συμβάσεων και την παροχή δημοσίων υπηρεσιών.

Κεφαλαιαγορές

Η σουηδική αγορά κεφαλαίου χαρακτηρίζεται από ταχεία παγκοσμιοποίηση, τεχνολογικές μεταβολές και ανάπτυξη των επενδύσεων σε επιχειρηματικό κεφάλαιο. Η αγορά επιχειρηματικών κεφαλαίων χαρακτηρίζεται από δυναμισμό. Μπόρεσε να εξελιχθεί από μια αγορά στην οποία συμμετείχαν ελάχιστοι φορείς κυρίως του δημοσίου τομέα σε μια αγορά όπου πρωταρχικό ρόλο διαδραματίζουν πολυάριθμοι ιδιωτικοί φορείς. Ωστόσο, οι επιχειρήσεις που βρίσκονται στα πολύ αρχικά στάδια της λειτουργίας τους και οι επιχειρήσεις εκτός των ταχέως αναπτυσσόμενων τομέων, εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν δυσκολίες για την συγκέντρωση κεφαλαίων. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Σουηδία θα πρέπει να δώσει άμεση προτεραιότητα στα εξής:

i) να εντατικοποιήσει τις προσπάθειές της για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στο επιχειρηματικό κεφάλαιο και κυρίως των μικρών εταιρειών εκτός της βιομηχανίας υψηλής τεχνολογίας· να ακολουθήσει ενδεχομένως τα παραδείγματα ορθής πρακτικής που προτάθηκαν στην ανακοίνωση του Οκτωβρίου 1999 για το επιχειρηματικό κεφάλαιο στους τομείς της φορολογίας, της προώθησης των καινοτόμων συστημάτων συμμετοχής των εργαζομένων στην ιδιοκτησία.

Αγορές εργασίας

Η κατάσταση της αγοράς εργασίας άρχισε να βελτιώνεται αισθητά το 1999 και το ποσοστό απασχόλησης, και ιδίως της απασχόλησης των γυναικών, είναι ένα από τα υψηλότερα στην Ένωση. Παρά τα μέτρα που έχουν ήδη ληφθεί, η φορολόγηση της εργασίας εξακολουθεί να είναι πολύ υψηλή και τα συστήματα παροχών ιδιαίτερα γενναιόδωρα. Η σουηδική κυβέρνηση επικεντρώνει την πολιτική της για την αγορά εργασίας στην βελτίωση του ανθρώπινου κεφαλαίου. Η τρέχουσα αναβάθμιση των ενεργητικών πολιτικών στην αγορά εργασίας αναμένεται να βελτιώσει την αποτελεσματικότητά τους, ενώ είναι σημαντικό να συνεχισθεί η εστίαση των προγραμμάτων στους πραγματικούς και δυνητικούς μακροχρόνια ανέργους καθώς και στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Σουηδία θα πρέπει να δώσει άμεση προτεραιότητα στα εξής:

i) στη λήψη συμπληρωματικών μέτρων για τη μείωση της υψηλής φορολογικής επιβάρυνσης του εισοδήματος εργασίας, και ιδίως των χαμηλόμισθων, και

ii) στην περαιτέρω προσαρμογή των συστημάτων επιδομάτων και κοινωνικής πρόνοιας προκειμένου να διευκρινισθούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας, στον περιορισμό της διάρκειας των επιδομάτων με μια πολιτική για την προώθηση της επανόδου στην αγορά εργασίας, τη βελτίωση της διαχείρισης των συστημάτων αυτών και την εξασφάλιση αποτελεσματικών κινήτρων για την ανάληψη θέσεων απασχόλησης.

15. ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

Το 1999 η ανάπτυξη στο Ηνωμένο Βασιλείο υπερέβη τις προσδοκίες και για το 2000 αναμένεται ακόμη εντονότερη ανάπτυξη υψηλότερη της δυνητικής τάσης, αλλά χωρίς αισθητή αναζωπύρωση του πληθωρισμού. Η αγορά εργασίας αναμένεται να παραμείνει δυναμική, και ενώ η εξέλιξη των μισθών φαίνεται να επιταχύνεται, τα μέτρα που έχουν ήδη ληφθεί από την κυβέρνηση για την προώθηση των ευκαιριών απασχόλησης και τη βελτίωση της ελκυστικότητας της εργασίας αναμένεται να περιορίσουν τους κινδύνους δημιουργίας έντασης στην αγορά εργασίας λόγω της ανάπτυξης.

Δημοσιονομική πολιτική

Το 1999 καταγράφηκε πλεόνασμα ύψους 1,2 % του ΑΕΠ. Οι αρχές αναμένουν τώρα πλεόνασμα ύψους 1,3 % του ΑΕΠ για το έτος 1999-2000 σε σύγκριση με 0,3 % του ΑΕΠ που είχε προβλεφθεί στο επικαιροποιημένο πρόγραμμα σύγκλισης. Ο προϋπολογισμός που ανακοινώθηκε το Μάρτιο προέβλεπε αύξηση της δαπάνης σε ορισμένους τομείς· επίσης υπάρχουν σχέδια για την αύξηση, κατά ποσοστό μεγαλύτερο από αυτό που είχε ανακοινωθεί, του μεριδίου των δημοσίων επενδύσεων ως προς το ΑΕΠ, σε σύγκριση με τα χαμηλά επίπεδα που επικρατούν σήμερα. Ωστόσο, αναμένεται να διατηρηθεί με άνεση το πλεόνασμα των δημοσίων οικονομικών για τα έτη 2000-2001. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η δημοσιονομική πολιτική θα πρέπει να έχει τους εξής στόχους:

i) να διατηρηθεί βασικά αμετάβλητη η βασική θέση των δημοσίων οικονομικών όπως εμφαίνεται στο πρόγραμμα σύγκλισης, λαμβάνοντας υπόψη τις κυκλικές εξελίξεις της οικονομίας· πρέπει να εξασφαλισθεί ότι οποιαδήποτε νέα δαπάνη ή φορολογικές πρωτοβουλίες είναι συνεπείς με το στόχο αυτό, και

ii) να συνεχιστεί η πολιτική που αποσκοπεί στην αισθητή αύξηση του δείκτη των παγίων δημοσίων επενδύσεων προς το ΑΕΠ, διατηρώντας συγχρόνως τον αυστηρό έλεγχο των συνολικών δημοσίων δαπανών.

Αγορές προϊόντων

Η οικονομία του Ηνωμένου Βασιλείου είναι πολύ ανοικτή στο διεθνή ανταγωνισμό. Όσον αφορά την ελευθέρωση αγορών αγαθών και υπηρεσιών, από πολλές απόψεις το Ηνωμένο Βασίλειο προηγείται σημαντικά έναντι των άλλων κρατών μελών. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν προβλήματα και ιδίως όσον αφορά τις μεταφορές. Παρά τις σημαντικές μεταρρυθμίσεις για τη βελτίωση της λειτουργίας των αγορών προϊόντων, το Ηνωμένο Βασίλειο αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα χαμηλής παραγωγικότητας. Αυτό μπορεί να οφείλεται εν μέρει στη μείωση των δαπανών Ε&Α και καινοτομίας. Ανησυχίες προκαλούν επίσης η ικανότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων να συνεχίζουν ν' αναπτύσσονται και η δυσχέρεια εξεύρεσης προσωπικού με ειδικά προσόντα. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, το Ηνωμένο Βασίλειο θα πρέπει να δώσει άμεση προτεραιότητα στα εξής:

i) στην παρακολούθηση και, εφόσον απαιτείται, την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των μέτρων που έχουν ληφθεί ή εξαγγελθεί για την αντιμετώπιση του προβλήματος της μείωσης των προσπαθειών E&A, της χαμηλής έντασης της καινοτομίας, της έλλειψης ειδικευμένου προσωπικού και του υψηλού βαθμού των πτωχεύσεων μεταξύ των ΜΜΕ, και

ii) στην ανάπτυξη μακροπρόθεσμου σχεδίου στον τομέα των μεταφορών για να αντιμετωπισθούν τα προβλήματα της κυκλοφοριακής συμφόρησης, των ανεπαρκών επενδύσεων στο σιδηροδρομικό δίκτυο και της μη ικανοποιητικής ποιότητας των υπηρεσιών στα δημόσια μέσα μεταφοράς.

Κεφαλαιαγορές

Η αγορά κεφαλαίων του Ηνωμένου Βασιλείου είναι ώριμη και ανταγωνιστική, και έχει αναληφθεί μια σειρά πρωτοβουλιών για την ανάπτυξη των αγορών επιχειρηματικών κεφαλαίων. Ωστόσο, οι επενδύσεις σε κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου στα αρχικά στάδια λειτουργίας των επιχειρήσεων εξακολουθούν να είναι χαμηλές σε σχέση με τις επενδύσεις σε κεφάλαια εξαγοράς εκ μέρους των στελεχών των επιχειρήσεων. Επιπλέον, παρόλο που τα συνταξιοδοτικά ταμεία έχουν τη δυνατότητα να πραγματοποιούν επενδύσεις σε επιχειρηματικά κεφάλαια σύμφωνα με τους κανόνες προληπτικής εποπτείας, οι επενδύσεις τους στον τομέα αυτό παραμένουν χαμηλές. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, το Ηνωμένο Βασίλειο θα πρέπει να δώσει άμεση προτεραιότητα στα εξής:

i) να αναλύσει τους λόγους για τους οποίους, παρά την απουσία ποσοτικών περιορισμών για λόγους προληπτικής εποπτείας, τα συνταξιοδοτικά ταμεία δεν πραγματοποιούν επενδύσεις σε επιχειρηματικό κεφάλαιο και να ληφθούν μέτρα για την τόνωση των επενδύσεων αυτών. Αυτός θα είναι ένας από τους τομείς που θα εξετάσει η επισκόπηση Myners των θεσμικών επενδυτών.

Αγορές εργασίας

Οι επιδόσεις της αγοράς εργασίας του Ηνωμένου Βασιλείου ήταν μεταξύ των καλύτερων στην ΕΕ κατά τα πρόσφατα έτη. Οι πρόσφατες μεταρρυθμίσεις εντατικοποίησαν και επέκτειναν την προσέγγιση «welfare to work». Οι μεταρρυθμίσεις του φορολογικού συστήματος και του συστήματος επιδομάτων και παροχών οδήγησαν σε μείωση των οριακών φορολογικών συντελεστών για τους χαμηλόμισθους, προσφέροντας συγχρόνως παροχές που συνδέονται με την απασχόληση σε οικογένειες και άτομα με ειδικές ανάγκες. Επίσης, θεσπίστηκε μια στρατηγική για τη βελτίωση της φροντίδας των παιδιών, και λήφθηκαν διάφορα μέτρα σε περιοχές που πλήττονται από υψηλή ανεργία. Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη τις εν γένει καλές επιδόσεις, προκαλεί ανησυχία το πρόβλημα της συχνά μακροχρόνιας ανεργίας, που επικεντρώνεται σε ορισμένες περιοχές. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, το Ηνωμένο Βασίλειο θα πρέπει να δώσει άμεση προτεραιότητα στα εξής:

i) να συνεχίσει τις προσπάθειες για την αντιμετώπιση του προβλήματος συγκέντρωσης της ανεργίας σε μειονεκτούσες περιοχές και συνοικίες, με στόχο να μειωθεί το ποσοστό των νοικοκυριών στα οποία δεν εργάζεται κανένα μέλος· να ενισχυθεί η προληπτική στρατηγική κατά της μακροχρόνιας ανεργίας, με στόχο να παρέχεται ένα νέο ξεκίνημα εντός 12 μηνών, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.

Σάντα Μαρία ντε Φέιρα, 19 Ιουνίου 2000.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

J. PINA MOURA